

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wieczornem, — w niedzielę i święta tylko wydanie poranne. — W dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmicki, Powszechnej Wystawy Krajowej dr. Stanisław Bernatt, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda.

Nr. 304

Poznań, czwartek dnia 4 lipca 1929

Rok XXIV

Tydzień ziemiaństwa

Jutro rozpoczyna się w naszym mieście zjazd ziemianek z całej Polski, a w sobotę zjazd Związków Ziemian.

Wstępujemy w tydzień rolniczy, tydzień wszechstronnego przeglądu sił oraz owoców pracy gospodarczej i społecznej tej warstwy, która przez długie wieki odgrywała pierwszorzędną rolę w życiu państwowym i narodowym a i dzisiaj jest jednym z najważniejszych czynników wytwórczości i bogactwa narodowego.

Około 70 procent ludności w Polsce pracuje na roli, ziemiaństwo jak dawniej, tak i nadal produkuje tym licznym rzeszom pod względem kultury i wydajności pracy na roli. Produkcja większej własności ziemskiej jest główną podstawą wyżywienia miast, na nią przede wszystkim musi liczyć armia na wypadek wojny.

Całe społeczeństwo zwraca baczną uwagę na rolnictwo i wszystkie związane z nim zagadnienia. Wszak one regulują nieraz najżywniejsze sprawy gospodarcze całego kraju, wszystkich warstw i zawodów.

Zdajemy sobie sprawę z wielu trudności, jakie ma do przezwyciężenia nasze rolnictwo i tych niedomagań, które należy usunąć, aby warstwa rolnicza pracowała nie tylko ku własnemu pożytkowi i zadowoleniu, ale również ku największemu pożytkowi i zadowoleniu ogółu.

Przypominamy w tej mierze znakomite oświetlenie obecnego położenia rolnictwa naszego, jakie w niedzielnym swem przemówieniu na kongresie Stronnictwa Narodowego dał wicemarszałek Sejmu Seweryn Czetwertyński. Do spraw tych powrócimy w tych dniach.

Dzisiaj witamy serdecznie przybywające do naszego grodu liczne grono ziemian z całej Rzeczypospolitej, tem serdeczniej, że w rozpoczynającym się tygodniu rolniczym staną do szlachetnego w nim współzawodnictwa polskie ziemianki.

Ziemiańki nasze mogą się powołać na owocne zabiegi na polu gospodarczym, oświatowym i dobroczynności publicznej. Prace ich w dziedzinie gospodarczej uwzględniają działy: ogrodniczy, drobiu, pszczelnictwa, gospodarstwa domowego i jedwabnictwa. W dziedzinie pracy filantropijnej i oświatowej podkreślić należy działalność ziemianek w ochronkach, na kursach oświatowych, w towarzystwach młodzieży żeńskiej i męskiej, a zwłaszcza w Związku Kółek Włościanek, oraz współpracę na terenie Towarzystwa Czytelni Ludowych. Letniska, kolonie wakacyjne i obozy harcerskie są również szerokim polem pracy ziemianek.

Obu zjazdom życzymy najpomyślniejszego przebiegu obrad i najlepszych rezultatów wytkniętej na nich pracy.

Zjazd ziemianek rozpocznie się jutro, w piątek Mszą św. o godzinie 10-tej w kościele św. Marcina, poczem nastąpią obrady o godzinie 11-tej w Bazarze.

Program zjazdu Związku Ziemian podamy w sobotę, w pierwszym dniu obrad.

Pomorze święci uroczystie 10-lecie Traktatu Wersalskiego

Uroczyste obchody w Chojnicach, Starogardzie i Grudziądzu

Toruń, 4. 7. (Tel. wł.). Z całego Pomorza donoszą o licznych obchodach z okazji 10-lecia Traktatu Wersalskiego.

W Chojnicach odbyło się uroczyste zebranie w sali hotelu Centralnego, zainicjowane przez Stronnictwo Narodowe. Przemawiał p. mec. Feliks Kopicki z Chojnic, oraz p. poseł Sacha, redaktor „Słowa Pomorskiego”. Do uświetnienia zebrania przyczyniła

się wielce „Lutnia”, wykonywując kilka bardzo ładnych utworów.

W Starogardzie odbyło się przy bardzo licznej udziale zebranie Obozu Wielkiej Polski. Przewodniczył oboźny powiatowy dr. Balewski, referat o dziesięcioleciu Traktatu Wersalskiego wygłosił p. red. Małozz z Pelplina, nagrodzony burzą oklasków.

O pięknym obchodzie 10-lecia Traktatu Wersalskiego w Grudziądzu już donosiliśmy.

Obchód w Węgrowie

Lublin, 4. 7. (Tel. wł.). Z okazji 10-lecia podpisania Traktatu Wersalskiego, Stronnictwo Narodowe w Węgrowie, zorganizowało obchód rocznicy, który zgromadził licznie ludność miasta i okolicznych gmin. Historję Traktatu Wersalskiego skreślił w pięknym referacie, przyjętym gorącymi oklaskami p. Zbigniew Stypułkowski, kierownik Grodzkiego Wydziału Młodych Obozu Wielkiej Polski w Warszawie. Uchwalono następującą rezolucję:

Uroczystość w Przemyślu

Przemyśl, 4. 7. (Tel. wł.). Staniem zrzeczeń katolickich i narodowych odbył się w Przemyślu uroczysty obchód 10-rocznicy wiekopomnego Traktatu Wersalskiego.

Przed południem odprawiono uroczyste nabożeństwo w kościele Serca Jezusowego, gdzie podniosło kazanie wygłosił ks. prof. St. Biernat, podkreślając wielkie zasługi Dmowskiego i Paderewskiego. Kościół był wypełniony po brzegi publicznością — brakło tylko jak zwykle przedstawicieli sanacji.

„Zebrani na obchodzie 10-lecia podpisania Traktatu Wersalskiego, ustalającego nasze granice, mieszkańcy pow. węgrowskiego protestują przeciwko wszelkim zakusom rewizji naszych granic oraz uszczuplenia naszego stanu posiadania, piętnując barbarzyńskie metody walki z naszymi rodakami na Śląsku Opolskim, przyrzekają bronić do ostatniej kropli krwi ziem naszych na Wschodzie i Zachodzie.

Wieczorem w sali „Sokoła” odbył się uroczysty obchód. Po odśpiewaniu przez chór „Harja” „Gaude Mater”, znakomity referat o znaczeniu Traktatu Wersalskiego wygłosił senator, prof. Stan. Głabiński, wśród niemiłkających oklasków. Publiczności było bardzo dużo, mimo, że ani z oficjalnych ani z nieoficjalnych przedstawicieli „sanacji” nikt się nie zjawił. W ogóle „sanacja” oprócz imienia w dniu 19 marca i „kadrówki” 6 sierpnia — nie uznaje żadnych uroczystości narodowych.

Ks. Kardynał Hlond w Pradze

Uroczyste powitanie — Wielka wycieczka katolików polskich na uroczystości ku czci św. Wacława

Praga, 4. 7. (PAT.) W dniu wczorajszym przybył tu na uroczystości ku czci św. Wacława powracający z Rzymu ks. Prymas-Kardynał Hlond. Wsiadającego wśród dźwięków hymnu polskiego z wagonu salonowego ks. Prymasa powitali arcybiskup prański Kordacz, poseł polski Grzybowski w otoczeniu personelu poselstwa i konsulat, ks. arcybiskup Teodorowicz, przedstawiciele rządu, wielu senatorów i deputowanych katolickich,

reprezentanci miasta, komitetu obchodu oraz miejscowych organizacji polskich.

Z dworca ks. Prymas Hlond, eskortowany przez banderję „Sokołów” udał się do pałacu arcybiskupa, gdzie zamieszkał jako jego gość. W ciągu dnia wczorajszego przybyły specjalnymi pociągami wycieczki katolików polskich w ogólnej liczbie do 1000 osób.

Lot etapowy Chicago—Reykjavik—Berlin—Warszawa

Chicago, 4. 7. (Radio wł.) W uzupełnieniu wiadomości o starcie hydroplanu „Untinbowler”, podać należy, że hydroplan ten poleci przez Stany Zjednoczone i Kanadę i poszy-

buje nad Atlantykiem do Islandji, gdzie wylądować w Reykjavicku.

Po krótkim odpoczynku odleci do Berlina, a stamtąd do Warszawy, gdzie zakończy swój lot na lotnisku mokotowskim.

Wybory w Holandji nie przyniosły poważniejszych zmian

Amsterdam, 4. 7. (Radio wł.) Wczoraj odbyły się w Holandji wybory do drugiej izby parlamentu. Do godz. 4-tej rano znane były wyniki z 13 okręgów naogólną liczbę 18. Według wyników tych oddano ogółem 2 519 692 głosy, wobec 2 312 835 głosów

w r. 1925. Udział wyborców wynosił około 90 procent.

Partja katolicka otrzymała 580 665 głosów t. zn. 23,04 proc. ogólnej liczby. W r. 1925 partja ta otrzymała 512 245 głosów t. j. 22,15 proc., obecnie więc lekko się wzmocniła.

Socjaliści zdobyli 667 207 głosów t. j. 26,47 proc. (w r. 1925 591 249 głosów, t. j. 26,5 proc.) Ich stan posiadania nie uległ więc zmianie.

Z pośród stronnictw prawicy stronnictwo antyrewolucyjne wykazuje ubytek głosów, natomiast partja chrześcijańsko-historyczna przybytek. Liberalowie stracili trochę głosów. Komuniści po raz pierwszy wystąpili rozbić na dwa odłamy. Otrzymują oni prawdopodobnie 2 mandaty.

Z przemówienia R. Dmowskiego

W odpowiedzi na przemówienie ks. infułata Kłosa podczas bankietu na cześć członków Komitetu Nar. Pol. w Paryżu, Roman Dmowski podziękował serdecznie w imieniu swoim i kolegów z Komitetu Narodowego, poczem rzekł:

Przed chwilą wskazałem Panom, że niepodległość Polski nie mogła być odzyskana odosobnionym wysiłkiem narodu polskiego, że mogliśmy do niej dojść tylko przez wielki konflikt europejski przy nowym ustosunkowaniu państw. Polska zjawia się na nowo na karcie Europy po najstraszniejszej wojnie, jaką świat widział. Na to, by mogła swój byt państwowy odzyskać — musiało poleć 10 milionów ludzi. Jakże mało zastanawiano się nad tem, jak niewielu rozumiało do czego ich obowiązuje takim kosztem odzyskana wolność.

Gdy myślę o tem, jak większość ludzi u nas zrozumiała odbudowanie Polski — staje mi przed oczyma obraz Grottgera z cyklu „Wojna”. Obraz ten, znany Panom wszystkim, a podpisany „Ludzie czy szakale” przedstawia pobojuwisko, po którym uwijają się opryszki, obdzierające trupy. Czyż nie symbolizuje on stosunku mnóstwa ludzi do nadbudowanej ojczyzny, która wypłynęła z morza krwi, wyrosła z pobojuwiska pokrytego milionami trupów. Im się wydało, że te ofiary zostały poniesione na to, ażeby oni — ludzie dzisiejszego pokolenia — mogli ciągnąć z ojczyzny materialne korzyści lub zaspokajać swoje osobiste, mniej lub więcej fałszywe ambicje. Temu się zdaje, że 10 milionów ludzi legło na to, aby on mógł jeździć wykwinnym automobilem, tamtej, żeby mogła nosić jedwabne pończochy, innemu żeby mógł zasiąść wysoko i krzyknąć, że jest wielkim człowiekiem; a przecież nie trzeba być wyjątkowo głęboko moralnym, żeby zrozumieć, że ta wolność nasza — za tak straszną cenę kupiona — tylko wtedy będzie uczciwie użytkowana, gdy ją pojmujemy jako podstawę do pracy dla szeregu pokoleń, do pracy prowadzonej z zaparciem się siebie, z zapomnieniem o swoich korzyściach i swoich ambicjach.

Jeżeli my, do których się tu dziś zwracacie, mogliśmy się przyczynić do zjednoczenia Ojczyzny i odbudowania państwa, to tylko dzięki temu, żeśmy się oparli na niezmiernie trudnej pracy licznego szeregu ludzi, którzy zapatrzeni w przyszłość Polski nie myśleli o sobie, o swoich korzyściach, o swoich ambicjach.

Wnoszę ten kielich, by oddać hołd pamięci tych z pośród nich, którzy już odeszli, oraz wypić za zdrowie tych którzy dziś pracują, i tych, których szeregi ciągle się zwiększają, a którzy rozumieją, jak wielki obowiązek nałożyło na nich odbudowanie ojczyzny i starają się z zaparciem się siebie o obowiązek ten spełnić.

Na stronie 9-tej
„POWSZECHNA
WYSTAWA KRAJOWA”

Exposé ministra Matuszewskiego

Wśród zainteresowania procesem Czechowicza pozostało bez wyróżnienia echa exposé jego następcy p. Matuszewskiego, wygłoszone na radzie finansowej właśnie w przeddzień rozpoczęcia rozprawy przed Trybunałem Stanu. A jednak warto — acz z pewnym opóźnieniem — zająć się nieco tem exposé, raz dlatego, że jest wogóle pierwszy głos rządu pułkowników, a powtórnie ze względu na osobę mówcy, który jest mężem przyszłości na wypadek ewentualnej „zmiany warty”.

Exposé poza znanem już dostatecznie z prasy „sanacyjnej” wycieżeniem zasług p. Czechowicza, oraz ogólnikowymi uwagami na temat światowej sytuacji finansowej, zajmuje się niemal wyłącznie budżetem. Uspokoiwszy opinie, że wszystko idzie dobrze, że dochody za kwiecień i maj są o 30 milionów wyższe, niż w tym samym okresie roku ubiegłego, p. minister Matuszewski zapowiada jednak redukcję budżetu o przeszło 160 milionów, z czego około 60 milionów pójdzie na nowe, nieprzewidziane budżetem konieczności państwowe, czyli na dodatkowe kredyty (znowu!), tak, że efektywną redukcją wyniesie około 100 milionów.

Nasuwa się tu pytanie: skoro jest tak dobrze, lepiej niż tamtego roku, to po co zmniejszać budżet? Odpowiedź na to znajdujemy w porównaniu budżetu zeszłorocznego z obecnym. Gdy budżet na rok 1928/9 opiewał na 2.673 miliony zł, a rząd wydał 2.808 milionów, to budżet obecny wynosi 2.936, a razem z zapowiedzianymi kredytami dodatkowymi równo 3 miliardy, czyli co do grosza tyle, ile przyniosły dochody w roku ubiegłym.

A jaki będzie obecny rok? Prawda, że kwiecień i maj razem dały więcej w tym roku, niż w zeszłym, ale sam maj przyniósł tylko o 1 milion więcej niż maj 1928 (245 i 244 miliony). W tych 245 milionach wpływy z danin i monopolu wynoszą 215,7 miliona, czyli o 4,2 miliona mniej niż w kwietniu, pomimo, że podatek obrotowy dał w maju o 13,3 miliona więcej, niż w kwietniu. Spadły dochody z niektórych innych podatków, z ceł, opłat stemplowych, a przede wszystkim z monopolu — aż o 7,4 miliona!

Gdyby zastosować wykresową metodę p. Bartla, to byśmy mieli od marca linię o znacznym spadku ku dołowi. I tak będzie dalej z dwóch powodów: 1) że miesiące letnie są mniej wydajne dla

skarbu niż zimowe, 2) że jest gorzej, niż w roku ubiegłym.

Więc będą oszczędności: 138 milionów w inwestycjach, a 28 milionów w wydatkach administracyjnych. Na samych budynkach rządowych chce min. Matuszewski oszczędzić 36 milionów. — Tutaj warto przytoczyć dla porównania, że przy uchwalaniu budżetu Klub Narodowy zgłosił w budżecie administracyjnym 114, a w kolei około 50 milionów oszczędności, czyli razem akurat 160 milionów, jak obszył. Ale wtedy była to — „złośliwa robota antypaństwowa”; dzisiaj wykonywa to samo — „w interesie państwa” p. pułkownik Matuszewski.

W maju wydał p. Matuszewski 240 milionów, gdy przeciętny miesięczny wydatek według budżetu wynosi 245 milionów. Tyle akkurat było dochodu; zoszczędzone 5 milionów stanowi nadwyżkę budżetową. Przyda się to na czerwiec, którego cyfr jeszcze nie ogłoszono; będą one zapewne niższe, niż w maju. Nie wchodzimy narazie w skutki, jakie dla życia gospodarczego wywoła tak nagłe przerwanie inwestycji. Stwierdzimy tylko, że teraz przydałyby się nadwyżki z lat ubiegłych, gdyby ich nie „zamrozożono”, to znaczy nie ulokowano w długoterminowych kredytach. Pan pułkownik Matuszewski wystąpił wyraźnie przeciw takiemu „zamrażaniu” nadwyżek w inwestycjach i kredytach długoterminowych, przez co — zapewne niechętnie — stanął w sprzeczności z pp. Czechowiczem i Piłsudskim.

Interesującym byłoby porównanie p. Czechowicza z p. Matuszewskim na podstawie exposé i działalności tego ostatniego. Wydaje nam się, że różnicy nie ma żadnej. Obydwaj trzymają się zasady miesięcznych budżetów, wprowadzonej przez Hiltona Yunga. P. Czechowicz miał większe dochody, wydawał ponad budżet i jeszcze miał znaczne nadwyżki. P. Matuszewski ma mniejsze dochody, wydaje mniej, niż wskazuje budżet i osiąga z trudem nieznaczne nadwyżki. — Zasada miesięcznych budżetów jest niewątpliwie chwalebna, ale nie może być cała programem budżetowym ministra skarbu. Trzeba mieć plan na dalszą metę, plan nie tylko budżetowy, ale i podatkowy i ogólnie — gospodarczy.

Takiego planu nie słyszeliśmy nigdy od p. Czechowicza, nie usłyszeliśmy go także od p. Matuszewskiego.

M. K.

Szukanie winowajcy

Przez całą prasę niemiecką wciąż jeszcze przepływa olbrzymia fala artykułów w związku z dziesięcioleciem podpisania Traktatu Wersalskiego. Nie brak wśród nich rozmaitych rozważań na temat utraty prowincji wschodnich na rzecz Polski. W kołach nacjonalistycznych utrzymuje się jeszcze dzisiaj opinia, że odpowiednie i szybkie wyzyskanie niemieckich sił zbrojnych, wracających z frontu wschodniego i gromadzących się w Prusach Zachodnich i Poznaniu, zgniotły w zarodku pierwsze próby powstania polskiego i wytworzyły sytuację, która mogła zmodyfikować tekst traktatu wersalskiego.

Poglądy te są wiele spóźnionem echem złudnych nadziei, które żywiło wielu Niemców, zwłaszcza ze wschodu, w gorących chwilach likwidacji wojny. Roilo się wówczas od pomysłów nieraz zupełnie fantastycznych. Jedne z nich uległy już zapomnieniu, inne szerszemu ogółowi nieznanym, przechowały się w archiwach berlińskich lub spoczywają jeszcze w biurkach osób prywatnych.

Sprawy te przypominają w „Tagu” posłanka do parlamentu, znana powieściopisarka i działaczka nacjonalistyczna p. Kaethe Schirmacher. Losy Prus Wschodnich i Zachodnich, Poznańskiego, Górnego Śląska i Gdańska rozstrzygnęły się — jej zdaniem — w Weimarze dnia 19. czerwca 1919 na wieczornej konferencji przedstawicieli rządu Rzeszy, Prus i parlamentarzystów z prowincji wschodnich, którzy oświadczyli obecnym generalom: O. v. Belowowi (Gdańsk) i Lossbergowi (Wrocław), iż wszelkie próby zbrojnego oporu na wschodzie spotkają się ze stanowczym sprzeciwem rządzącej już w Niemczech Socjaldemokracji. Naczelny komitet II. Międzynarodówki zagroził ewentualnym ogłoszeniem strajku, naprzód kolejowego, a następnie generalnego, — w całym kraju. Najostrej występował przeciwko projektom generalów pruski minister spraw wewn. Heine oraz posłowie Hörsing i Gehl.

W kołach wojskowych i nacjonalistycznych liczone się wówczas jeszcze bardzo poważnie z możliwością odebrania Poznania, skutecznego zasłonięcia Gdańska i uratowania Górnego Śląska. Plany

te były przez pewien czas popularne wśród posłów parlamentarnych i sejmowych z prowincji wschodnich, którzy utworzyli dwa komitety, jeden t. zw. wydział parlamentarny akcji na północy z siedzibą w Gdańsku, drugi — wydział parlamentarny akcji na południu z siedzibą we Wrocławiu. Komitet wrocławski, którego przewodniczącym był centrowiec Ulitzka, zachowywał się prawie zupełnie biernie, natomiast komitet gdański z posłem Fleischerem na czele, rozwijał energiczną agitację w Prusach Wschodnich, Zachodnich i niezajął jeszcze przez Polaków części Poznańskiego, licząc się z możliwością akcji nawet wbrew rządowi centralnemu w Berlinie, ewentualnie z ogłoszeniem na czas pewien zupełnej odrębności i niezawisłości prowincji wschodnich.

Gorąca atmosfera chwili rodziła cały szereg jeszcze innych projektów, jak np. porozumienia się z Polską, oraz oderwania od Rzeszy Gdańska i utworzenia żeń wolnego miast z pomocą kapitalistów angielskich... v. Batoeki, A. Winnig, Gehl, Kleinow i in. obmyślali coraz to nowe kombinacje, aby tylko ratować niemiecki wschód przed następstwami Traktatu Wersalskiego. Około tych planów i poczynań tworzy się już legenda. Proces Batockiego z Beckmannem w 1920 r. odsłonił zaledwie rąbek prawdy. P. Schirmacher sądzi, że wiele szczegółów można i należy już ujawnić. Jeżeli niektóre kwestje wymagają jeszcze dyskrekcji, to, zdaniem jej, należy je w każdym razie dokładnie zapisać, odkładając ogłoszenie do sposobniejszej pory. Przyszły dziejopis kłeski i hańby Niemiec znajdzie w tych dokumentach niejednego dowód, że nie brak było wówczas ludzi, gotowych na wszystko w obronie ginącej ojczyzny i podeptanego honoru.

W rezultacie twierdzi autorka z całą stanowczością, że całą odpowiedzialność za utratę prowincji wschodnich ponoszą niemieccy socjaliści, i to zarówno ci, którzy działali ze złą wolą, jaki ci, którzy, pomimo patriotyzmu i zrozumienia wartości prowincji wschodnich, dali się oślepić fanatyzmowi partyjnemu i obawie, że w razie zbrojnego oporu na wschodzie, wypadki polityczne mogłyby

się potoczyć zgoła nieprzewidywanym torem, pozbawiając socjalistów roli kierowniczej w Niemczech.

Wywody p. Schirmacher są typowym dla psychiki szowinistów niemieckich przykładem szukania winowajcy, na którego możnaby zważyć choćby część odpowiedzialności za klęskę 1918 r. Jednak twierdzenie, jakoby zbrojny opór na wschodzie mógł odmienić konsekwencje przegranej wojny, jest złudzeniem, a nie rzeczowym argumentem.

Obchód święta amerykańskiego w r. 1919

Przed dziesięciu laty naród polski mógł po raz pierwszy wyrazić swobodnie swoje uczucia w święto narodowe Stanów Zjednoczonych. Były to jeszcze dnie, przepojone zwycięstwem, bezpośrednio po podpisaniu traktatu wersalskiego, kiedy wszystkie państwa sprzymierzone wraz ze Stanami tworzyły jedną rodzinę.

W Poznaniu odbyła się uroczystość w Bazarze w obecności najwybitniejszych przedstawicieli społeczeństwa. Przybył na nią szef misji amerykańskiej p. Basset, do którego imieniem dzielnicy zachodniej przemówił dr. Krysiewicz w następujących słowach:

„Szanowny Panie Kapitanie! Żałuję bardzo, że nie mogę w tej uroczystej chwili przemawiać w pańskim ojczystym języku. Dzień 4. lipca jest w odczytanie pańskiej świętem narodowym, bo tego dnia w r. 1776 proklamował kongres niepodległość i wolność Stanów Północnej Ameryki.

„Lecz w owej wiekopomnej chwili niepodległość Stanów istniała tylko w założeniu, rzeczywistością stała się dopiero po kilku latach ciężkich, krwawych bojów, dzięki poświęceniu, wytrwałości i niezłomnej woli wszystkich rycerzy wolności z nieśmiertelnym Waszyngtonem na czele.

„W tych bojach i my Polacy braliśmy udział, i każdy u nas i u was wie, że nasz bohater i późniejszy Naczelnik Kościuszko walczył pod waszemi sztandarami za waszą wolność.

„Te dawne tradycje wspólnych walk o wolność w narodzie polskim nigdy nie zginęły, raczej potęgowały się, bo milionowe rzesze naszych emigrantów, uchodząc z kraju niewoli do wolnych Stanów Zjednoczonych, znajdowały tam jakby swoją drugą ojczyznę, w której im wolno było żyć pełnią życia narodowego. Wybuchła wreszcie wojna światowa; ciemne potęgi przemocy i gwałtu sięgały po panowanie nad światem.

„Nikomiu, kto znał ducha proklamacji z dnia 4 lipca i wierzył w jego nieśmiertelność, nie mogło być tajemnym, że Stany Zjednoczone staną do walki w obronie zagrożonej wolności ludów.

„Wszyscy wiemy, z jakim zapalem Stany na wezwanie swego prezydenta Wilsona tę walkę podjęły i wszyscy wiemy, z jaką energią ją przeprowadziły.

„Polska zamartwychwała, dzięki zwycięstwom państw koalicyjnych, dumna jest, że stoi przy boku Stanów Zjednoczonych i raduje się głęboko, że w dzisiejszej uroczystości, poświęconej idei wolności, niekrępowany niczem, jawny bierze udział.

„Polska żywi dla Stanów Zjednoczonych nie tylko szczerze uczucia wdzięczności, ale czuje się ze Stanami Zjednoczonymi silnie zbrataną przez wspólność swoich ideałów, którym na imię: „za naszą wolność i waszą”.

Walki generalów chińskich

Walka między Czang - Kaj - Szekiem prezydentem nacjonalistycznej partii Kuo - Ming - Tangu i rządu w Nankinie, a Feng - Hu - Sjangiem, generałem chrześcijańskim, „sfinksem chińskim”, jak go nazywają cudzoziemcy, jest chwilowo zakończona. Szczupły, nerwowy, delikatny Czang - Kaj - Szek, wytworny i elegancki przyjaciel milionerów chińskich, zwyciężył ponurego i niechlujnego chłopskiego generała Feng - Hu - Sjanga, znoszącego się z Moskwą, kokietującego lewe, na pół komunistyczne skrzydło Kuo - Ming - Tangu. Zwyciężył właściwie bez walki i na tem może polegać ryzyko tego zwycięstwa. Zwycięzca — mimo wszystko obawia się zwyciężonego i chce się go pozbyć co rychlej. Konto Feng - Hu - Sjanga w bankach zagranicznych wzrosło znów o parę milionów dolarów, które mu mają uprzyjemnić podróż i pobyt zagranicą. Rząd nankijski przyrzeka wypłacić żołąd jego oddziałom, przyjaciół jego i podkomendnych najbliższych pozostawić przy komendzie i przy zarządzie prowincji, stowem, nie naruszać zbytnio dotychczasowego stanu rzeczy, byłoby tylko Feng - Hu - Sjang, osobistość dla konsolidacji sto-

sunków w Chinach najniebezpieczniejsza, zechciał się wywalić.

Feng - Hu - Sjang więc wyjeżdża, lecz wyjazdy te nie bywają specjalnie w Chinach niczem ostatecznym. Są to pauzy, nie kropki. A specjalnie Feng-Hu-Sjang przyzwyczaił nas do takich niby to ostatecznych wyjazdów po których następują nieoczekiwane powroty. Przed kilku laty w czasie wojny domowej południa z północą, wyjechał do Moskwy i po pewnym czasie wrócił, zasobniejszy o kapitały i o instruktorów moskiewskich. Były władca Szanghaju, Sun - Czuan-Fang, również wyjeżdżał i wracał, a każda taka peregrynacja zwiększała konsekwentnie jego dobrobyt. Wyjazd Feng - Hu - Sjanga więc nie oznacza zejścia jego z areny politycznej. Jest tylko chwilowym wycięgnięciem wniosków z sytuacji, która stała się dla niego niepomysłna i którą dlatego lepiej było wyminąć wyjazdem, niż przerwać otwartą walkę.

Taktyka Feng - Hu - Sjanga, syna chłopca chińskiego, po chłopsku chytrego, upartego, używającego ideologii zgoła sprzecznych dla wzmocnienia swego stanowiska, polegała na tem, by nie angażować ani siebie ani swoich sił, lecz wyczekać, aż przeciwnicy zjedzą się sami i wtedy dopiero wystąpić na widowie. Taką była jego taktyka w czasie pierwszego okresu wojen domowych chińskich, za czasów Czang - Tso - Lina i Wu - Pej - Fu. Podobnie postępował w czasie marszu Czang - Kaj - Szeka na północ, zakończonym zdobyciem Pekingu i utworzeniem rządu w Nankinie, którego Feng - Hu - Sjang, nie rezygnując z samodzielności, był nominalnym członkiem, jako minister wojny.

Im bardziej Czang - Kaj - Szek stał się politykiem realistycznym, im bardziej przesuwiał się na prawo, wiązał z kapitalistami i porozumiewał z mocarstwami zachodnimi, tem intensywniej Feng - Hu - Sjang przechylał się na lewo, kokietował masy swoim strojem żołnierskim i pozywaniem chłopkiem, tembardziej usiłował przywiązać do siebie lewicę Kuo - Ming - Tangu, nazywając ministrów nankińskich wyzyskiwaczami, bogacymi się kosztem ludu. Powoli wycofywał się z Nankinu i z zadowoleniem śledził rokosz grupy generałów z Honan i Kwang-Si przeciw rządowi centralnemu. Z pewnością życzył im powodzenia, wedle wszelkiego prawdopodobieństwa pozostawał z nimi w kontakcie, gotów w razie zwycięstwa objąć dowództwo nad nimi. Czang - Kaj - Szek jednak zwyciężył i zkołał groziła możliwość, że siły rządu nankińskiego zwrócą się przeciw ostatniemu niebezpiecznemu przeciwnikowi, zdane mu obecnie na własne siły. Stary lis wolał jednak znów schować się do nory. Przyszłość pokaże, kiedy się z niej wychyli i czy jeszcze będzie mógł wyjść na światło dzienne.

W.J.

Okradzenie arcyb. Jalbryzkowskiego

Warszawa, 4. 7. (Tel. wł.) Na stacji Małkinia na peronie skradziono ks. arcybiskupowi Jalbryzkowskiemu, metropolicie wileńskiemu, walizkę brązową w płóciennym pokrowcu koloru zielonego, zawierającą brewiarz, pastorał, rozebrany na trzy części, mitrę biskupią i fioletową sutannę, których wartość wynosi około 2.000 zł. (w)

Tragiczna śmierć profesora

Wilno, 4. 7. (Tel. wł.) W Jaworowie pod Wilnem, podczas szalejącej burzy został zabity przez przewracające się drzewo Paweł Wędrzigołski, architekt, profesor politechniki warszawskiej.

Urlop premiera Świtalskiego

Warszawa, 4. 7. (Tel. wł.) — W przyszłym tygodniu premier Świtalski rozpocznie swój urlop wakacyjny. (w)

Wielka powódź na Dalekim Wschodzie

Charbin, 4. 7. (AW.) Na Dalekim Wschodzie wydarzyła się ogromna powódź w okolicach Nikolska Usuryjskiego. Woda podmyła linje kolejową i zniósła kilka mostów. Plantacje ryżu na przetrzeni dziesiątków kilometrów stoją pod wodą. Woda zalała również kilka kopalń okręgu lu-gańskiego.

Regularne zażywanie naturalnej wody gorzkiej „HUNYADI JANOS” potęguje stan zdrowotny, smukłość i czystość cery. Inform.: M. Kandel, Poznań, Masztalarska 7, Telefon 18-95. Tw 29/30

Z ruchu w Stronictwie Narodowym

Liczne wiece i zebrania na Pomorzu

Toruń, 4. 7. (Tel. wł.). Po szeregu wielkich wieców w miastach powiatowych Pomorza, Stronictwo Narodowe organizuje obecnie liczne wiece i zebrania po mniejszych miasteczkach i wsiach. Wiece te cieszą się bardzo liczną frekwencją. Jednocześnie zapadają na nich uchwały, wyrażające uznanie dla polityki Stronictwa Narodowego.

I tak w dniu 16 ub. m. odbyło się wielkie zebranie Stronictwa Narodowego w Łęgu pod przewodnictwem p. Wł. Lipskiego. Przemawiali p. poseł Szturmowski i b. poseł Sołtysiak. Uchwalono odpowiednie rezolucje wśród wielkiego zapału. W zebraniu wzięła udział ludność zarówno Łęgu, jak Czarnej Wody i okolicy.

W dniu 17 czerwca odbył się bardzo liczny wiec Str. Nar. w Skarszewach, w sali „Strzelnicy”. Zagaił p. Fr. Biedowicz, referowali pp.

Szturmowski i Sołtysiak wśród aplauzu zebranych.

18 czerwca odbył się wiec Stronictwa Narodowego w Skórczu, w sali p. Krejli, przy udziale tych samych referentów. Wiec zakończono odśpiewaniem „Boże coś Polskę”.

Dnia następnego urządzono wielki wiec w Osieku (pow. starogardzki). Sala była przepelniona, nastrój jednomyślny.

Podobnie doskonale udał się wiec w d. 21 ub. m. w Kolonii Ostrowickiej, który zagał p. Tramowski. Referat pp. poseł Wojnowski z Końcyc i Sołtysiak.

Na wszystkich wspomnianych wiecach uchwalono jednomyślnie rezolucje, potępiające nieuczynny atak zydostwa na procesję Bożego Ciała we Lwowie, a wyrażające hołd arcybiskupom lwowskim oraz szczerze uznanie młodzieży lwowskiej.

Zjazdy powiatowe i zebrania w województwach centralnych

Warszawa, 4. 7. (Tel. wł.). Z całego kraju donoszą o licznych wiecach i zjazdach powiatowych Stronictwa Narodowego.

W Grodzisku Mazowieckim w dniu 19 czerwca odbył się zjazd powiatowy delegatów Kół i mężów zaufania Str. Nar., na którym jednomyślnie uchwalono następującą rezolucję:

„W związku z profanacją uczuć katolickich podczas procesji Bożego Ciała we Lwowie i ofiarnym protestom młodzieży akademickiej niniejszem wyrażamy naszej młodzieży akademickiej najgłębszy hołd i uznanie za śmiałą obronę wiary naszych ojców i oświadczamy, że w każdej chwili społeczeństwo polskie gotowe jest ich poprzeć w pracy nad odrodzeniem wiary i patriotyzmu w narodzie polskim.

Wierzmy, że młodzież nasza stworzy nowe pokolenie, któremu z ufnością będziemy mogli powierzyć losy naszej ojczyzny. Niech żyje naródowa i katolicka młodzież akademicka!”

W Grójcu tegoż dnia odbył się zjazd powiatowy Str. Nar. pod przewodnictwem p. K. Brzezińskiego. Referat organizacyjny wygłosił p. K. Wierczak, poczem dokonano wyborów zarządu powiatowego. W powziętych rezolucjach aprobowano politykę zarządu głównego Stronictwa i parlamentarnego Klubu Narodowego.

Ponadto zjazdy powiatowe Str. Nar. odbyły się w Garwolinie, gdzie referat polityczny wygłosił sen. St. Kozicki, i w Piotrkowie.

Wielkie zebranie odbyło się też w Węgrowie.

Dalsze represje wobec prasy narodowej

Warszawa, 4. 7. (Tel. wł.). Na prowincjonalną prasę narodową znów posypały się konfiskaty w ciągu dni ostatnich. Dnia 26 czerwca zostało skonfiskowane po raz 22-gi z rzędu „Słowo Radomskie” za artykuł p. t. „Żydzi biją Polaków — nam pisać nie wolno”. Konfiskata została przeprowadzona bardzo skrupulatnie, przyczem policja pilnowała, by cały nakład czterech kolumn pisma został rozrzucony po kasztach.

W ciągu ostatnich kilku dni obłożono konfiskatą dwa numery „Lwowskiego Kurjera Porannego”. Zajęciu uległ numer z dnia 27 czerwca za ar-

tykuł Władysława Tarnawskiego p. t. „Dzisiejszy proces” i numer sobotni z dnia 29 czerwca za artykuł p. t. „Gangrena”.

Łódzki „Rozwój” nr. 178 z dnia 30 czerwca doczekał się 60-tej z kolei konfiskaty za artykuł wstępny pod tytułem: „W morzu blagi”, w którym autor występował przeciwko okłamywaniu szerokich kół społeczeństwa przez prasę „sanacyjną”.

Katowice, 4. 7. (AW.). Wczorajsza „Polonia” uległa konfiskacie za artykuł p. t. „Salomonowy wyrok”. Skonfiskowano także numer „Gazety Robotniczej” za wiersz.

Przed konferencją wielkich mocarstw

Brak porozumienia w sprawie miejsca konferencji

Berlin, 4. 7. (Pat.) Korespondent paryski „Vossische Zeitung” wyraża przypuszczenie, że wobec zgody wszystkich państw zainteresowanych na zaproszenie rządu angielskiego, Francja będzie musiała, chcąc nie chcąc, zastosować się do życzeń większości. Wynurzenia półoficjalnej prasy francuskiej mają jakoby zapowiadać tę zmianę stanowiska rządu francuskiego w sprawie zaakceptowania Londynu, jako miejsca obrad konferencji. Po ostatniej rozmowie między ambasadorem von Hoetschem i ministrem Briandem — twierdzi korespondent — nie należy oczekiwać poważniejszego oporu ze strony Francji, zarówno w sprawie miejsca konferencji,

jak i w sprawie życzenia niemieckiego, co do terminu konferencji. Dzień 5 sierpnia zdaje się zostanie przyjęty przez wszystkie rządy zainteresowane.

Wbrew tym doniesieniom, podkreślającym, że sfery miarodajne Francji już potwierdziły wiadomości londyńskie o rzekomej skłonności rządu francuskiego do zaakceptowania Londynu, korespondent paryski „Frankfurter Zeitung” utrzymuje wręcz odwrotnie, że Quai d'Orsay zdaje się w dalszym ciągu bronić swego dotychczasowego stanowiska, wypowiadając się za krajem neutralnym, przede wszystkim za Szwajcarią.

Sokoli słowiańscy w Warszawie

Warszawa, 3. 7. (AW) Wczoraj wieczorem i dziś rano przybyły do stolicy dwie delegacje Sokołów, jugosłowiańskich w liczbie 200 osób, czechosłowackich 500 osób oraz 30 Sokołów Polaków z Czechosłowacji. Wycieczka zabawi w Warszawie kilka dni.

Dziś o godz. 14 goście udali się w pochodzie przez miasto na grób Niezanego Żołnierza, gdzie złożyli wieńiec. O godz. 19 w Dolinie Szwajcarskiej odbyła się akademja, urządzona przez sokolstwo polskie.

Znowu katastrofa autobusowa

Lwów, 4. 7. (PAT) Na szosie pomiędzy Sniatynem i Zabrotowem wydarzyła się katastrofa autobusowa. Kierowca, chcąc wyminąć zaprzęg chłopski, manewrował tak niezręcznie, że autobus wyrócił się. 8 osób z pośród pasażerów doznało ciężkich obrażeń.

Rozwiązanie rady miejskiej Płocka

Warszawa, 4. 7. (Tel. wł.) Rada miasta Płocka, która posiada większość socjalistyczną z przewagą PPS, została rozwiązana. (w)

Konferencja Prezydenta Rzplitej z Piłsudskim

Warszawa, 4. 7. (AW.) Wczoraj w południe przybył do Warszawy samochodem ze Spały Prezydent Rzeczypospolitej. O godz. 18 przybył na Zamek min. Piłsudski i odbył z p. Prezydentem jednogodzinną konferencję.

Przed lotem Klisza i Kowalczyka

Medjolan, 4. 7. (AW) Lotnicy polscy Klisza i Kowalczyk oświadczyli, iż wystartują dziś na samolocie „Polonia” z Medjolanu do Beldonell w Szkocji, skąd następnie wyruszą do lotu transatlantyckiego.

Obrady zunifikowanych zrzeszeń rolniczych

Warszawa, 4. 7. (AW.) Dnia 10 b. m. odbędzie się na Zamku zebranie rady głównej zunifikowanych organizacji rolniczych C. T. R. i C. Z. K. R. Podczas obrad wygłoszą przemówienia prezesi Fudakowski i Przedpeński. Rozważane będą postulaty ekonomiczne rolnictwa.

Do zebranych przemówi również Prezydent Rzplitej. Wieczorem odbędzie się raut dla uczestników zjazdu.

Nowy zarząd Związku Przemysłowców Górniczo - Hutniczych

Katowice 4. 7. PAT. Wczoraj odbyło się walne zebranie Związku Przemysłowców Górniczo-Hutniczych, na którym przyjęto sprawozdanie z działalności za rok ubiegły i udzielono zarządowi absolutorjum, poczem dokonano wyboru nowego zarządu. Prezesem wybrany został Willinger. Członkami zarządu dr. Brooks, dr. Lewalski i Michel.

Pokojowe załatwienie zatargu Boliwji z Paragwajem

Waszyngton 4. 7. (PAT) Boliwja i Paragwaj wyraziły zgodę na wytyczenie granicy w drodze pokojowej. Załatwienie tej kwestji spoczywa w rękach komisji przeprowadzającej śledztwo w sprawie incydentów pogranicznych z zeszłego roku. Kompetencje tej komisji rozszerzone zostały ostatnio także na sprawy terytorjalne.

Zjazd „Piasta” w Tarnowie

W Tarnowie, w Małopolsce zachodniej, odbył się zjazd P. S. L. „Piast”. Referat polityczny wygłosił poseł Witos, z którym zebranie było podobno solidarne. Na wniosek posła Kiernika, z okazji 10-lecia podpisania traktatu wersalskiego, uczczono przez powstanie pamięć tych co padli za wolność Polski, a twórcom traktatu wyrażono hołd. Oświadczone się przeciw obecemu systemowi rządzenia państwem, jako nad wyraz szkodliwemu. Ponadto zaprotestowano przeciw bezczeszczeniu narodu polskiego.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,88 1/4 zł, w Gdańsku na Warszawę 8,89 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mkn. w dewizach — 212,01 zł, gotówką — 211, 58 zł; za 100 guld. gd. w dewizach — 172,65 zł, gotówką — 172,31 zł.

Poznańska giełda pieniężna

Poznań, 4 lipca 1929.

Dzisiejsze zebranie giełdowe miało tendencję nadal spokojną.

Z papierów procentowych wzgl. lokacyjnych płacono za 5 proc. poz. konwers. 50 proc., za 5 proc. premj. dolarowe 57—58 i za 4 proc. poz. inwest. 105,—. Poza tem nabywano chętnie 8 proc. obl. m. Poznania z 1927 r. po 92 proc. oraz 8 proc. listy dolarowe ziemskie po wczorajszym kursie 93 proc. (przy dewizie 8,90). Mniejszą ilość 6 proc. listów żytnich handlowano po 25,— bez kwalifikacji do notowania.

Akcje bankowe bez obrotów, zaś z akcji przemysłowych doszło jedynie do notowania Cegielskich, którego oddawano po 35,—. Reszta papierów pozostała bez transakcyj.

Cedula urzędowa z dnia 4 lipca 1929 r.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% Pożyczka konwersyjna 50% P.
8% oblig. m. Poznania z 1927 r. 92% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziem. Kredyt. 93.— P.

(Kurs w złotych)

5% Pożyczka premjowa serja II 57—58 P.

Akcje przemysłowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Cegielski H. I em. zł. 35.— O.

Tendencja: Spokojna.

Giełda warszawska

dnia 4 lipca 1929 r.

Waluty Gotówka

Doł. Stan. Zjedn. tr. 8,88 sp. 8,90 kup. 8,86

Dewizy

	tr.	000,00 sp.	000,00 kup.	000,00
Belgja	358,11	359,01	357,21	
Holandja	043,25	043,36	043,14	
Londyn	008,90	008,92	008,88	
Nowy Jork	034,85	034,98	034,80	
Praga	026,37	026,45	026,33	
Szwajcaria	171,51	171,94	171,08	
Wiedeń	125,37	125,68	125,06	
Włochy	046,67	046,79	046,56	

Papiery państwowe i obligacje

4% poz. inwest.	106,50	105,50	105,75
5% poz. premj. dol.	057,25	058,50	058,00
5% poz. konw.	000,00	000,00	051,00
6% poz. dol.	000,00	000,00	083,50
10% poz. kol.	000,00	000,00	102,50
5% poz. kol. konw.	000,00	000,00	048,00

Akcje w złotych:

Bank Handlowy	000,00—116,00
Bank Polski	000,00—159,00
Bank Zw. Sp. Zarobk.	000,00—073,50
Lilpop	000,00—028,50
Starachowice	000,00—025,50
Haberbusch	000,00—241,00

Notowania złotego w Berlinie

z dnia 4 lipca 1929.

Wyplaty na Warszawę: 46,95—47,15

Noty wielkie: 46,85—47,25

Lokomotywa wjechała na motorówkę

40 osób rannych

Kraków, 4. 7. (Tel. wł.) Wczoraj wieczorem na motorówkę, jadącą przez stację Płaszów z Krakowa do Wieliczki, spadła maszyna w pędzie i

zdruzgotała wagon. Jechało w nim 60 osób, z których 40 zostało rannych. (ch)

Znowu zajście graniczne węgiersko—czeskosłowackie

Praga, 4. 7. (PAT.) Komunikat półoficjalny, wydany w związku z incydem w Hidas Nemeti na granicy czechosłowacko-węgierskiej, stwierdza, że poseł czechosłowacki w Budapeszczu na polecenie rządu czechosłowackiego zaprotestował w dniu 3 bm. wobec min. spraw zagr. Węgier przeciwko sposobowi, w jaki dokonano aresztowania czechosłowackiego funkcjonariusza kolejowego. Minister spraw zagranicznych Węgier wyjaśnił zachowanie się władz węgierskich działalnością szpiegowską wzmiankowanego funkcjonariusza, który miał być śledzony od dłuższego czasu przez Węgrów.

Komunikat dodaje, że odpowiedź ta nie może być uważana za zadowalającą, gdyż nawet wówczas, gdyby powód aresztowania był uzasadniony, to sposób, w jaki dokonano aresztowania, jest bezwzględnie sprzeczny z postanowieniami konwencji kolejowych zawartych pomiędzy Czechosłowacją i Węgrami.

Praga 4. 7. (PAT) Prasa szeroko omawia incydent, jaki miał miejsce na węgierskiej stacji pogranicznej Hidas Nemeti.

„Prager Presse” zauważa, że spo-

sób postępowania władz węgierskich jest całkowicie sprzeczny ze zwyczajami dyplomatycznymi. Urzędnik Pecha został siłą uprowadzony. Fakt aresztowania jego został zachowany w tajemnicy, tak że rząd czechosłowacki dowiedział się o tem od osoby trzeciej. Komunikat węgierski zaznacza — pisze dziennik — że Pecha był podejrzany o szpiegostwo. „Prager Presse” pozostawia na uboczu kwestję winy, która jest tu poza wszelką dyskusją, podkreśla jedynie niesłychaną formę postępowania władz węgierskich, która sprawiła, że poseł czechosłowacki w Budapeszczu otrzymał od ministerstwa spraw zagranicznych polecenie zaprotestowania u władz węgierskich i zażądania wyjaśnień w sprawie aresztowania Pechy. Dalszy bieg sprawy uzależniony będzie od odpowiedzi węgierskiej.

„Prager Tageblatt” pisze, iż w Pradze uważają za rzecz wykluczoną, aby Pecha mógł zajmować się szpiegostwem.

Budapeszt 4. 7. (PAT) Jak podają dzienniki, policja aresztowała w Hidas Namati wieśniaka Jana Tohta, obywatela węgierskiego, podejznanego o współdziałanie w aferze szpiegowskiej kasjera czechosłowackiego Pechy.

O wzroście komunizmu

„Prawda”, organ Narodowej Partii Robotniczej, pisze o wzroście komunizmu w Polsce, nie wykluczając Wielkopolski, co następuje:

„Dużo się mówi i wiele się pisze o szerzeniu się komunizmu w naszym kraju. Aż nazbyt często donoszą gazety, że w takiej to, a takiej miejscowości policja zlikwidowała jacejkę komunistyczną, aresztując kilku agitatorów. Prawie zawsze są to Żydzi, oraz byli członkowie Polskiej Partii Socjalistycznej, którzy ukończywszy „szkołę” Perlów, Diamandów i Libermanów, przeszli do PPS Lewicy, a następnie do szeregów komunistycznych.

„Szeregi komunistyczne rekrutują się przeważnie z elementów wychowanych w nienawiści do wszystkiego, co narodowe i co polskie, z ludzi ciemnych, u których agitator obiecujący im wszystko, prawie zawsze znajduje posłuch, bo człowiek biedny, co utracił wszelką nadzieję poprawy swojego bytu, skłonny jest uwierzyć każdemu, kto mu obiecuje raj na ziemi.

„Wykorzystują tedy niedolę robotnika agitatorzy rekrutujący się z pośród mniejszości narodowych, aby przez to tworzenie komunizmu osłabić państwo nasze, siać ferment, a potem na gruzach naszej państwowości załatwić swoje porachunki z Polską. — Ogromna ilość żydowskich i ruskich agitatorów komunistycznych żerujących na niedoli polskiego robotnika, ma przed sobą jeden cel: zniszczyć państwo polskie!

„Istotna poprawa doli robotnika mało ich interesuje, a przysługują się tem hasłem jedynie w tym celu, aby dla siebie pozyskać masy robotnicze i ich rękami rozbić Polskę. Podłożem na którym wyrasta komunizm, jest więc bieda wśród warstw robotniczych, oraz agitacja elementów antypaństwowych.

„Na terenie Wielkopolski, gdzie się masy robotnicze najdłużej operowały i nie dawały posłuchu agitatorom, w ostatnich latach zaszły bardzo poważ-

ne zmiany na gorsze. W większych ośrodkach robotniczych, pod płaszczykiem socjalistycznym powstały jacejki komunistyczne, a w samym Poznaniu, tak zwani „bemowcy” zdołali otumanić tysiące robotników i wciągnąć ich w swoje szeregi.

„Przyznać trzeba, iż w znacznej mierze przyczyniła się do tego stanu warcholska robota tych, co usiłowali rozbić narodowy ruch robotniczy. Ludzie ci, w bezgranicznej głupocie, nie zdawali sobie sprawy z tego, że, rozbijając narodowy ruch robotniczy, sami nic nie zyskują, a jedynie wzmocnią komunistów”.

„Czyszczenie” „Strzelca”

Grupa pułkownikowska usuwa elementy demokratyczne

Warszawa, 4. 7. (Tel. wł.) „Robotnik” donosi o dalszej „czystce” „Strzelca”. Poza przywódcami ideowymi dr. Dłuskim i majorem Kierzkowskim, ma być usuniętych 10 komendantów z województwa warszawskie-

go, oraz członkowie komendy głównej: Rosnowski i Szydłowska. Tendencją tych zarządzeń jest pozbycie się ze „Strzelca” elementów ideowych ściśle demokratycznych. (w)

Polskie Muzeum Przemysłu

Warszawa, 4. 7. (AW.). Z inicjatywy prezydenta miasta, inż. Słomińskiego powstać ma Polskie Muzeum Przemysłu.

Na eksponaty tego muzeum złożą się w pierwszym rzędzie obiekty przemysłu wystawione na P. W. K. W kwestji eksponatów zwrócono się już do poszczególnych organizacji przemysłowych oraz przedsiębiorstw z wezwaniem do poparcia tego projektu. Zabiegi te spotkały się z żywym zainteresowaniem, uznaniem i poparciem organizacji gospodarczych.

Prócz kwestji zbierania eksponatów istnieje jeszcze kwestja pomieszczenia ich. Narazie tę sprawę załatwiono prowizorycznie. Tymczasem muzeum mieścić się będzie w salach dotychczasowego Muzeum Narodowego przy ul. Podwale. W przyszłości zaś, jak to projektuje prezydent Słomiński, miasto udzieli bezpłatnie placu pod budowę własnego gmachu. Potrzebny kapitał zdobyty będzie własnymi siłami przy współudziale samorządów państwa i organizacji przemysłowych.

Wszystkie ministerstwa wystawiające na P. W. K., przekażą swe eksponaty muzeum. Poza tem min. przemysłu i handlu poczyni jaknajdalej idące ułatwienia tym przedsiębiorstwom i organizacjom, które przekażą muzeum swe eksponaty.

Jak wiadomo, w Warszawie istnieje Muzeum Przemysłu i Rolnictwa. Sprawa ta rozwiązana będzie w ten sposób, iż Muzeum Przemysłu i Rolnictwa przekaże swe eksponaty nowopowstającemu muzeum.

Wolny port w Gdyni

Gdynia, 4. 7. (AW.). Na posiedzeniu Rady Portu w Gdyni, w którym z ramienia min. przemysłu i handlu uczestniczył naczelnik wydziału portowego, inż. Łęgowski, rozważano projekt utworzenia w Gdyni wolnego portu.

WODA KOLONSKA

MAJOLA

O TRWAŁYM, PIĘKNYM, OŻYWCZYM ZAPACHU
WYSOKIE ZALETY WODY KOLONSKIEJ

MAJOLA

CZYNIĄ JĄ NIEZBĘDNĄ W KAŻDYM DOMU
FLAKONY W 5 WIELKOŚCIACH

Komunikat — skromny

Odbyło się posiedzenie klubu sejmowego Bloku Bezpartyjnego Współpracy z Rządem, o którym „Epoka” donosi:

„Poseł prof. Makowski referował proces min. Czechowicza, a poseł płk. Sławek przemawiał o aktualnych zagadnieniach politycznych. Po przemówieniu płk. Sławka wywiązała się krótka dyskusja. Żadnych uchwał nie powzięto”.

Jak na buńczuczność i krzykliwość B. B., to — skromny komunikat, szczególnie w zdaniu o procesie ministra Czechowicza!

Pw 3143-62,541

nw 11 143

BOGACTWO

DA CI

ZA 3 ZŁ LOS

LOTERJI P. W. K.

Losy do nabycia w kolekturach, bankach i t. p. oraz w biurze „Fortuna” w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 19. nw 2046

Z III Zjazdu Naukowo-Rolnego

Dziś do godz. 13-ej trwały w dalszym ciągu obrady Zjazdu w poszczególnych sekcjach. W sekcji nawozowej pod przewodnictwem prof. Mikulowskiego - Pomorskiego wysłuchano w dalszym ciągu referatów prof. dr. Marjana Góskiego i p. Stanisława Hołyńskiego; w sekcji hodowli roślin — prof. Załęskiego i prof. Z. Pietruszczyńskiego; w sekcji zootechnicznej — prof. J. Marszałkiewicza, dr. Stefana Turnau i inż. J. Królikowskiego; w sekcji ekonomicznej — prof. dr. Moszczeńskiego, prof. dr. Grabskiego, dr. J. Lutosławskiego, doc. dr. Schmidta, p. F. Dziedzica, dr. M. Sowińskiego, K. Otmianowskiego i S. Jankowskiego. Ogółem w sekcjach wygłoszono ponad 50 referatów z różnych gałęzi nauk rolnych.

O godz. 15-ej odbywa się plenarne posiedzenie Zjazdu, poczem nastąpi jego rozwiązanie.

MYDŁO
TOALETOWE
DRALLEGO

Pijcie zdrowotne

Piwo Grodziskie

Wszędzie do nabycia.
dp 6613

Pierwsza Plaża!

Szukanie wygodnego miejsca. Na krótką chwilę wszyscy giną w kabinach i kioskach — wkrótce zjawiają się w wielobarwnych kostiumach kąpielowych i biegną ku nęcącym falom.

Plażę ujrzycie powtórnie
przeglądając Wasze zdjęcia

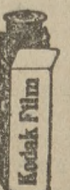
“Kodak”

Jedno spojrzenie na zdjęcie “Kodak” przeniesie Was znów w szczęśliwe czasy wakacji. Czyż nie jest wprost obowiązkiem zabrać ze sobą “Kodaka”?

Każdy większy skład przyborów fotograficznych dostarczy Wam “Kodaka”, który będzie odpowiadał Waszym wymaganiom i Waszej kieszeni. “Kodaki” w cenie od zł. 70.— i “Brownie” (dla młodzieży) od zł. 33.—

3 warunki konieczne do dobrego zdjęcia:
aparatus “Kodak”, błona “Kodak” i papier “Velox”

Kodak Sp. z o. o. Warszawa, plac Napoleona 5.

Pierwszy ogólnopolski zjazd Stowarzyszenia Kobiet z wyższym wykształceniem

W dniach 29/30 czerwca r. b. odbył się w Poznaniu pierwszy ogólnopolski zjazd polskiej sekcji międzynarodowego związku kobiet: „Federation des femmes diplomées des universités” — przy udziale około stu osób, w tym delegowanych pań z Wilna, Lwowa, Krakowa, Warszawy, Chełmna, Bydgoszczy, Radomia i t. p.

Na intencję pomyślności obrad odprawił się nabożeństwo w kościele O. O. Jezuitów, a obrady odbywały się na sali Śniadeckich w Collegium Medicum.

W dniu 29. 6. o godz. 11 utworzyła Zjazd przewodnicząca Oddziału Pozn. p. dr. Parczewska, zwracając uwagę na prawa i obowiązki kobiety w odrodzonej Ojczyźnie i na rolę podniosłą kobiet wykształconych, skupiających się w Stowarzyszeniu. Na przewodniczącą Zjazdu, powołała następnie, na ogólne życzenie, wizytatorkę żeńskich szkół średnich w Warszawie p. Męczkowską, przyjętą o wacynie przez Zjazd. W skład prezydium weszły jako wiceprzewodniczące delegowana ze Lwowa dr. Lechicka i delegowana z Wilna dr. Rostkowska, sekretarzami Zjazdu wybrano z Poznania dr. B. Stelmachowską i dr. W. Brzeską.

Referat główny na temat: „O myśleniu emocjonalnym” wygłosiła doc. U. P. dr. L. Dobrzyńska - Rybicka. Referentka stwierdziła więc, że istnieją dwa rodzaje myślenia: intelektualne i emocjonalne, z których drugie jest niższe „od pierwszego, ponieważ myślenie emocjonalne stawia sobie zawsze jakiś przedmiot, a człowiek myślący poprzez ten obiekt zaciemnia tęśmą horyzont. Mimo tej niższości jednakże myślenie emocjonalne jest bardzo doniosłe, gdyż służy ono zazwyczaj twórczości i jest z nią nierozłączne. Referentka zwróciła dalej uwagę na teorię Bergsona i tłumaczyła jego pojęcie intuicji, dalej rozwinęła się nad koncepcjami Poincaré'go i innych myślicieli, dając wyczerpujący obraz współczesnych prądów filozoficznych, odnoszących się do samej kwestii emocjonalnego myślenia.

Wykładu dr. Dobrzyckiej - Rybickiej wysłuchano w wielkim skupieniu, jednakże dyskusję nad nim odłożono do posiedzenia popołudniowego, a uczestniczki Zjazdu i zebrani licznie goście ze sfer uniwersyteckich i nauczycielskich i inteligencji, delegowane Stowarzyszeń kobiecych i t. p. udali się gremjalnie na pochod Wszechsłowińskiego Złotu Sokółów.

Obrady popołudniowe rozpoczęły się o godz. 4. dyskusją nad referatem naukowym, poczem głos zabrała dr. Lechicka ze Lwowa, informując w obszernym wykładzie o intencjach i porządku obrad Kongresu Federacji, mającym się odbyć w tym roku w Genewie. — Dr. Lechicka wystąpiła z całym szeregiem postulatów i dezyderatów, które miałyby przedłożyć na Kongresie w Genewie delegowane sekcji polskiej, poddając wnioski te pod obrady Zjazdu. Rozwinęła się bardzo żywa dyskusja. Udział w niej brały delegowane wszystkich Oddziałów, w szczególności pp. dr. Stołykowa, dr. Więckowska, p. Siemińska z Warszawy, pp. adw. Wiświcka i Rostkowska z Wilna, dr. Knapowska i dr. Brzeska z Poznania i t. p. Przyjęte wnioski dotyczyły m. in. utworzenia stałego funduszu na wydawanie dzieł naukowych kobiet stowarzyszonych w Federacji, dalej zainicjowania stałego biuletynu Federacji, uznania języka polskiego jako jednego z języków urzędowych, obok języków angielskiego i francuskiego, wreszcie utworzenia międzynarodowego klubu Federacji w jednym z miast polskich i współudział dalszy sekcji polskiej w zredagowaniu międzynarodowej bibliografii dzieł naukowych, kobiecych.

Po zamknięciu dyskusji na temat Kongresu w Genewie przewodnicząca oddała głos p. Jaworskiej, prezesce Oddziału Warszawskiego, która wygłosiła przemówienie na temat: „Współczesna edukacja kobiet w Polsce”. Referentka wyszła z założenia, że cała Europa stoi obecnie pod hasłem reformy wychowania wobec przemian psychicznych i społecznych, jako rezultatu długoletniej wojny. Niesłusznym jest jednakże to, — zdaniem p. Jaworskiej — że reformę szkolnictwa żeńskiego traktuje się odrębnie, a tęśmą wyrwa z organicznej całości przemian ogólnych. Nie można traktować edukacji dziewcząt wyłącznie pod kątem widzenia przyszłych żon i matek, gdyż niewiadomo komu właśnie ta droga życiowa przypadnie. Prócz tego należy pamiętać, że nawet kobiety ograniczające swoją działalność do kółka rodzinnego winny posiadać wykształcenie stojące na odpowiednim poziomie,

gdyż wiedzę swoją zużytkowują w stosunku do własnych dzieci. Byłoby jednakże racjonalne, żeby się wychowywało także chłopców na ojców, podobnie jak wychowuje się dziewczęta na matki. Odnośnie do szkolnictwa samego należy domagać się warunków higienicznych w budynkach szkolnych, dalej rozbudowy sieci szkół zawodowych, wreszcie sprawiedliwej proporcji ilościowej i jakościowej szkół żeńskich i męskich.

Następny referat p. n. „Reforma żeńskiego szkolnictwa średniego” wygłosiła dr. B. Stelmachowska z Poznania, dając wyraz opinii kół urzędowych, nauczycielskich i rodzicielskich społeczeństwa wielkopolskiego, wśród którego przeprowadziła dalekoidące wywiady. Dr. Stelmachowska przypomniała głośny spór dwu tez odmiennych: p. Iwaszkiewiczowej i p. Degen - Słóarskiej, rozpatrywanej na kwietniowym zjeździe T. N. S. W. w Warszawie i starała się wniknąć w samą genezę jego powstania. Stwierdziła więc naprzód istnienie poważnego dysonanisu życiowego między przygotowaniem gimnazjalnym dziewcząt a możliwościami zużytkowania tego przygotowania w życiu praktycznym i podkreśliła wynikające z takiej sytuacji zniechęcenie kół rodzicielskich do podejmowania kosztów wyższego kształcenia dziewcząt. Następnie, uwzględniając dezyderaty kół nauczycielskich i sfer uniwersyteckich, zwróciła uwagę na brak selekcji materiału szkolnego, a znając opinię kół urzędowych stwierdziła, że w kółkach tych zwrócono właśnie uwagę na konieczność przeprowadzenia selekcji. I tu zbiegają się poniekąd dążenia wszystkich trzech grup i tylko na drodze selekcji można będzie przeprowadzić korystną i sprawiedliwą reformę żeńskiego szkolnictwa średniego. Reasumując więc swoje obszernie wywody dr. Stelmachowska wysunęła trzy wnioski, w których domaga się zachowania identyczności gimnazjum żeńskiego i męskiego, jako przygotowania do studiów uniwersyteckich, przy równoczesnej reformie gimnazjum jako takiego wogóle, dalej przeprowadzenie jaknajdalej idącej selekcji przez utrzymanie, resp. rewindykowanie różnego typu szkół, przygotowujących do zawodów i życia praktycznego.

Nastąpiła ożywiona dyskusja, normowana uniejętnie przez przewodniczącą p. Męczkowską, poczem Zjazd uchwalił rezolucję domagającą się zachowania identyczności gimnazjum męskiego i żeńskiego.

W drugim dniu obrad znalazł się na porządku obrad referat p. Męczkowskiej „Cele i zadania Stowarzyszenia”, który pojawił się w całości w najbliższym numerze „Ruchu Kobiecego”. Dyskusja nad nim dotyczyła wewnętrznych spraw organizacji.

W godzinach popołudniowych odbyło się Walne zebranie delegowanych, na którym przedyskutowano i przyjęto prawie w całości projekt reformy statutów wysunięty przez Oddział poznański w redakcji wiceprzewodniczącej dr. M. Groszmanówny.

W sobotę wieczór odbyło się zebranie towarzyskie w sali amarantowej przy ul. Słowackiego, a zjazd zamknięto w niedzielę w południe, wyznaczając następny w roku przyszłym w Wilnie. B.

O indemnizację szkód wyrządzonych przez Niemców

W toczących się przed forum Mięszanego Trybunału Rozjemczego polsko-niemieckiego sprawach poszkodowanych obywateli polskich nastąpił zwrot zasadniczy. W wyniku długotrwałych zabiegów Związku Obrony Kresów Zachodnich sprawy te wniesione do M. T. R. w Paryżu przed pięciu laty, dopiero obecnie ruszyły z martwego punktu i cztery z pośród nich będą w lipcu br. przedmiotem rozpraw trybunału. Na wokandę lipcową Trybunału wejdą cztery sprawy t. zw. typowe, a mianowicie: Jana Majcherkiewicza, Leona Titzmana, Anieli Potulickiej i Andrzeja Franka. Sprawy te reprezentują typy następujące: Majcherkiewicza — sprawy podatkowe, pobranie kaucji przez władze niemieckie od obywateli polskich na poczet przyszłych należności podatkowych. Potulickiej — zniszczenie i ograbienie mienia w Wielkopolsce, typ ten reprezentują blisko 2 miesiące rozpraw. Titzmana — straty wskutek aresztowań. Franka — obłożenie are-

sztem ruchomości przy przekraczaniu granicy.

Obronę interesów poszkodowanych obywateli polskich wnoszą adwokaci: Proudhomme, redaktor „Journal de droit International” i Jan Palewski, radca prawny ambasady Rzpl. w Paryżu. Sesja MTR. odbędzie się tym razem w Genewie, rozpocznie się 17 lipca i trwać będzie cztery dni. — W związku z koniecznością przygotowania obrony interesów obywateli polskich przed forum MTR. udał się do Paryża specjalnie delegowany przez Związek Obrony Kresów Zachodnich kierownik biura powództw tej instytucji, p. Jan Szczesny Mayzel.

Zaznaczyć należy, że po rozpatrzeniu t. zw. spraw typowych przez Trybunał sprawy zarejestrowane danego typu ulegną rozpatrzeniu w trybie uproszczonym i przyspieszonym.

Co robi Polska?

Uroczystość obchodu traktatu wersalskiego w Poznaniu w związku z ogólną sytuacją międzynarodową nasyła „Kurjerowi Warszawskiemu” następującą uwagę:

„Manifestacja poznańska ku czci traktatu wersalskiego dała, jak się rzekło, wyraz wielkiej w tym względzie czujności opinii narodowej. Ale jakże się rzeczy mają z polską czujnością dyplomatyczną? „Cały szereg doświadczonych polityków zachodnio-europejskich oświadcza: od r. 1919 nie była Europa w obliczu również doniosłych postanowień!

„Prawdę tę ujęto w spopularyzowany już, chociaż mocno wulgaryzujący istotne tendencje, chociaż zbyt porywczy, wręcz nieszczerzy frazes: likwidacja wojny.

„Tak, czy owak, niemasz tu ani jednego momentu, któryby nie interesował pośrednio lub bezpośrednio Polski.

„Pytanie tedy jest, jak nie można bardziej, usprawiedliwione: co czyni dyplomacja polska, aby rzeczy, które nas tak żywnie dotyczą, nie były rozstrzygane bez nas? Aby likwidacja wojny nie stała się raczej — likwidacją pokoju?

Niestety nic o tem nie słyhać.

Pogrzeb śp. ks. Żychlińskiego

Dzisiaj o godz. 10,30 rozpoczęły się żałobne obrzędy z wigiljami, które prowadził bratanek śp. Zmarłego rektor gnieźn. Seminarjum duch. ks. prof. dr. Al. Żychliński. Sumę żałobną miał administrator parafji katedr. ks. Kucharski. Poczem pożegnał śp. ks. Żychlińskiego serdecznie a głębokim przemówieniem uczeń jego, ks. protonot. apost. Hozakowski podnosząc, że życiem swoim wiernym był posłannictwu kapłańskiemu miłując Boga i bliźnich, w wyrzeczeniu się wszystkiego i ciągłym łączeniu się z Bogiem w modlitwie, mszach, św. i Komunjach św., gdy stan zdrowia nie pozwalał mu stać w służbie ołtarza.

Po nabożeństwie eksportował śp. Zmarłego ks. biskup Dymek w otoczeniu kapituły gnieźn. i pozn., kolegi. pozn. i bardzo licznego zastępu kapłanów z Poznania i całej Wielkopolski, dających swoim przybyciem dowód głębokiej czci, jaką się śp. ks. radca Żychliński cieszył u duchowieństwa. R. i p.

Rzewne szczegóły

Zacność i dobroć ś. p. ks. radcy Żychlińskiego charakteryzują następujące szczegóły z ostatnich chwil jego życia.

Słyszac o rozmachu, z jakim organizuje się domy akademickie, ofiarował na ręce duszpasterza akademickiego dla domu studentek piękne figury N. Serca Jez. i Matki Boskiej, które z początkiem roku akademickiego zostaną zarządowi domu doręczone. — Zaś na kilka dni przed śmiercią przesłał Komitetowi Budowy Pomnika N. Serca P. J. w Poznaniu sto zł z własnoręcznym dopiskiem, spłacając jak gdyby przed odejściem symbolicznie dług wdzięczności za łaskę oglądania wyzwolonej Ojczyzny, której miłość w cennych swoich dziełkach wytrwale i gorąco wpajał czytelnikom.

Wycieczki rodaków z Niemiec

Sezon wycieczkowy w Związku Obrony Kresów Zachodnich rozpoczął się przyjęciem dwóch wycieczek rodaków naszych z Niemiec.

Pierwsza z nich, złożona z 38 osób ze Śląska Opolskiego, przyjechała do Poznania w piątek dnia 28 czerwca popol. Dzień zakończono przedstawieniem w kinie „Słońce”. W sobotę i niedzielę zwiedzała wycieczka Powszech-

na Wystawę Krajową, interesując się w szczególności działem przemysłu ciężkiego i rolnictwa, oraz pawilonem Związku O. K. Z. Poniedziałek poświęcony był zwiedzaniu miasta, przyczem wycieczka złożyła wieniec pod pomnikiem Kościuszki. Wyjazd nastąpił w poniedziałek po południu.

Druga wycieczka młodzieży z Powiśla w liczbie 35 osób bawiła w Poznaniu od soboty rana. W sobotę zwiedzano miasto i przyglądano się zawodom sokolim. Niedziela poświęcona była zwiedzeniu P. W. K. Wycieczka wracała we wtorek rano.

W niedzielę w lokalach Koła Towarzyskiego w Bazarze urządził Związek Obrony Kresów Zachodnich dla miłych gości wieczorek, w którym poza uczestnikami wycieczek wzięli udział liczni goście miejscowi.

Po przemówieniu dyr. Korzeniowskiego i podziękowaniach ze strony wycieczek, spędzono wieczór przy rozmowie i obojętnej zabawie w serdecznym nastroju.

Najszybszy pociąg w świecie

Na linii Paryż—Cherburg uruchomiony został błyskawiczny pociąg, złożony tylko z 2 wagonów i parowozu z tendrem. Pociąg ten pędzi z szybkością 150 km na godzinę. (O)

Apel Związku Tow. Powstańców i Wojak.

D. O. K. VII. Poznań

Dnia 6 i 7 lipca odbędzie się pod protektorem dowódcy Okr. Korp. VII. gen. dyw. K. Dzierżanowskiego apel sprawności żołnierskiej Związku z nast. programem:

I. Sztafeta graniczna, „Szlakiem bojów powstańczych” Podzamcze—Czarnków—Poznań.

Sztafete organizują Okręgi pograniczne, a mianowicie: XIII Kępno, XII Odolanów, VI Krotoszn - Kaźmin, VIII Leszno, XIV Wolsztyn, XV Zbąszyń, XVI Międzybóż i XI Czarnków w ten sposób, że na wyznaczonej trasie pogranicznej rozstawiają w odstępach 3—5 km po dwóch cyklistów, którzy z ręki do ręki w szybkości 25—30 km na godzinę przewożą „gałkę”, zawierającą „Adres powstańczy do Dowódcy Okr. Korp. Nr. VII.

Sztafeta wyrusza dnia 6 lipca o godz. 17 z Podzamcza i przechodzi przez nast. miejscowości: Kępno 17,26, Ostrzeszów 18,09, Carnylas 18,50, Odolanów 19,16, Sulmierzyce 19,42, Krotoszn 20,16, Jutrzo 21,09, Dubin 21,19, Miejska Górka 21,55, Rawicz 22,19, Bojanowo 22,53, Leszno 23,38, Kaszcew 1,20, Mochy 1,52, Wolsztyn 2,06, Chobienice 2,42, Zbąszyń 3,06, Łomnica 3,40, Międzybóż 4,11, Pąchy 5,07, Łowin 5,29, Głazewo 5,45, Międzybóż 6,18, Sieraków 6,52, Miało 8,22, Wieleń 9,01, Czarnków 10,00. Z Czarnkowa prezes XI Okręgu druh inż. Raczynski w asyście 5 członków przywiezie „gałkę” na godz. 12,00 samochodem do Poznania przed zamek, gdzie przed rozpoczęciem defilady doręczona będzie p. Dowódcy Korpusu gen. dyw. Dzierżanowskiemu.

II. Zawody Sprawności żołnierskiej i lekkoatletyczne w sobotę, 6 lipca w Poznaniu.

Po przeprowadzeniu zawodów eliminacyjnych w poszczególnych okręgach nastąpi rozgrywka o mistrzostwo Związku w zespolach okręgowych (trójbój) i zawodach indywidualnych lekkoatletycznych. Początek zawodów o godz. 8-iej na strzelnicy i terenach wojskowych za Bramą Warszawską. Dojazd tramwajem nr. 2. Zawody lekkoatletyczne odbędą się 6-go lipca po południu na stadionie Centr. Szkoły Gimnastyki i Sportu w 57 pp. przy ulicy Grunwaldzkiej. O godz. 21-iej po ustaleniu wyników zbiora nastąpi zawodnicy na sali Restauracji „Boulevard” przy Placu Nowomiejskim, gdzie nastąpi ogłoszenie wyników i rozdzielanie nagród, fundowanych przez D. O. K. i Związek. Na zakończenie wieczorek towarzyski z uroczajkami.

III. Apel 7 lipca

Na Apel zjeżdżają wszystkie Towarzystwa i koncentrują się w Poznaniu pod komendą swych komendantów okręgowych. Godzina 8,30 zbiórka Okręgów na Placu Bernardyńskim. Godz. 9, przegląd i powitanie Okręgów przez p. d-ego Korpusu w otoczeniu przedstawicieli władz i zarządu Związku. Godz. 9,45. Nabożeństwo w kościele Pobrernardyńskim. Podczas nabożeństwa pobłogosławienie sztandaru związkowego. Po nabożeństwie uformują się Okręgi w tym samym porządku na Placu Bernardyńskim, poczem nastąpi wręczenie sztandaru Związku przez Kapitułę Odn. b. Naczelnej Komendy Straży Ludowej. (Pierwszy uzupełniony sztandar powstańczy m. Poznania). W końcu ogłoszenie zwycięzcy z zawodów dnia poprzedniego.

Godzina 11,45 — odmarsz do defilady przed zamek. Godz. 12 — doręczenie „gałki” sztafetowej d-ey Korpusu. W związku z tem defilada. Po defiladzie kroczy pochód przed gmachem reprezentacyjny P. W. K., tamże złożenie wienca pod pomnikiem Kościuszki. Następnie wysłanie delegacji Związku (po dwóch reprezentantów z każdego Okręgu) z wiencem na groby przed pomnik poległych powstańców na cmentarz gór-czyński

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Drugi Narodowy Zlot Harcerski

Co mówi o tej wspaniałej manifestacji komendantka chorągwi żeńskiej p. prof. Marcela Gosieniecka

Jak już pokrótce donosiliśmy, w dniu 12 b. m. zjeżdża do Poznania siedem tysięcy harcerzy na drugi Wszepolski Zlot, połączony z obchodem uroczystości dziesięciolecia zjednoczenia organizacji harcerskich wszystkich dzielnic. Zwróciliśmy się w tej sprawie do komendantki wielkopolskiej chorągwi żeńskiej p. prof. Marceli Gosienieckiej, bezpośrednio zainteresowanej w tej sprawie, która z całą uprzejmością udzieliła nam poniższych informacyj.

— Jaka myśl przewodnia przyswieca złotowi? — pytamy.

— Przed dziesięciu laty, po odzyskaniu niepodległości wszystkie organizacje harcerskie oswojonych z pod jarzma dzielnic połączyły się w jeden centralny związek z siedzibą w Warszawie. Głównym zatem celem zlotu jest właśnie uczczenie tego momentu. Całość, dzięki poparciu osób wpływowych i energicznych, zapowiada się niezwykle imponująco. Organizacja spoczywa w rękach ludzi dzielnych i szczerze oddanych sprawie, dlatego też zlot bezwzględnie przyniesie wyniki dodatnie. Stwierdzić by tu jeszcze należało, że zlot harcerski ma też inne niemniej ważne znaczenie. Nie będzie nieuzasadnionem twierdzenie, jeśli powiem, że idea harcerska w społeczeństwie polskim coraz mniej werbuje dla siebie zwolenników. Są jeszcze ludzie, którzy całą duszą oddają się tej dobrej sprawie, ale w stosunku do nich liczba obojętnych jest, zdaje się, na pewno większa. Dlaczego tak jest, znajdują łatwo odpowiedź wszyscy ci, którzy chociaż trochę interesują się ruchem harcerskim. Mimo wszelkich trudności, z takim stanem rzeczy nikt nie myśli się pogodzić! Trzeba społeczeństwo przebudzić z obojętności i przekonać, że każdy harcerz to — cegiełka pod silny i pewny fundament narodu polskiego. Zlot harcerski w Poznaniu będzie takim żywym obrazem, ilustrującym karność i zdrowe zasady harcerstwa polskiego. Wszakże i on, w razie potrzeby, musi stanąć w obronie granic naszego państwa.

— Co pani może powiedzieć o samej organizacji zlotu?

— Zlot organizuje Główna Kwatera

ra w Warszawie z p. Sedlaczkiem i z prezesem związku ks. Janem Mauersbergerem na czele. Przygotowania trwają blisko od roku. Zlot trwać będzie 12-cie dni t. j. od 12-go do 23 lipca na terenie dawniejszych łąk arcybiskupich między Cybiną a Wartą za dworcem na tamie Garbarskiej. Miejsce to, chociaż oddalone bardzo od miasta, ale najlepsze, dzięki życzliwości magistratu m. Poznania, zostanie odpowiednio uregulowane, a mianowicie zaprowadzone tam będą wodociągi, światło elektryczne i wszelkie możliwe udogodnienia. Poza tem magistrat uchwalił na zlot kilka tysięcy złotych. W związku z zlotem harcerskim odbędzie się w Poznaniu zjazd Kół Przyjaciół Harcerzy. Zgłoszeń na zlot jest na razie coś około 7 tys. Każdy harcerz na rzecz zjazdu musi się opodatkować 2-ma złotymi, pozatem wyszedł rozkaz, że każda zgłoszona drużyna musi się na wyjazd w ten sposób zaekwipować, aby sama mogła się wyżyć itd. Nie mówi się oczywiście o konieczności zabrania wszelkich przyborów, koniecznych harcerzowi w podróży. Niezależnie od tego wybrano szereg sekcji, które będą czwały nad całością. Przedewszystkiem więc sekcja gospodarza, do której poza dyr. Radziwińska i Zagłobą-Zyglerem m. innymi i ja należę, będzie miała za obowiązek dostarczenie większej ilości słomy, drzewa sienników i t. p. rzeczy. Prezesem komitetu wykonawczego jest wiceprezydent m. Poznania i wiceprezes oddziału Wlkp. Z. H. P. dr. Kiedacz, poza nim w skład tego komitetu weszli: przedstawiciel Głównej Kwatery w Warszawie p. Stanisław Sedlaczek, skarbnik p. Zagłoba - Zyglar. Przewodniczącym sekcji obozowiska, kwater i transportu wybrano p. pułk. Bronisława Sikorskiego, sekcji sanitarnej — dra Tadeusza Szulca, sekcji „gospody - hotelu“ na terenie zlotu — dyr. Radziwińska, sekcji przyjęć gości zagranicznych — b. wojewode hr. A. Bnińskiego i prezyd. Zychlińska, sekcji propagandy prasowej — dyr. Kaczmarka, sekcji sekcji zwiedzania wystawy — harcmistrza Jana Poplewskiego. (tr.)

Jeźyce: Apteka pod Gwiazdą, ulica Kraszewskiego 12.

Lazarz: Apteka przy Parku Wilsona, ul. Głogowska 98.

Apteka p. Plucińskiego, ulica Głogowska 74-75.

Wilda: Apteka pod Koroną, G. Wilda 61.

W innych dzielnicach apteki tam się znajdują.

Pogotowie Ratunkowe Związku Lekarzy ul. Pocztowa 30. dyżuruje we dnie i w nocy. — Telefon 55-55.

Wielkopolskie Muzeum Wojskowe, narożnik Franciszka Ratajczaka i Artyleryjskiej otwarte jest w dnie powszednie od g. 9-18-tej, w niedzielę i święta od 9-14-tej.

OSOBISTE

— **Państwowe Kursy Ogrodnictwa w Poznaniu.** W roku bieżącym ukończyli kursy, istniejące przy Państw. Szkole Ogrodnictwa w Poznaniu, pp.: Higersbergerówna Wanda, Kardolińska Marja, Kozłowska Stefania, Krzezińska Róża, Langas Franciszek, Pindusówna Eugenia, Soszanka Aniela, Tułaczówna Natalja, Witkowska Aniela.

— **Państwowa Szkoła Ogrodnictwa w Poznaniu.** W bieżącym roku szkolnym ukończyli Wydział Ogrodnictwa Użytkowego pp.: Czechowski Kazimierz, Dzielnikowska Halina, Grabowska Emlija, Lełuszówna Irena, Sokołowska Izabela, Szulcówna Irena, Szolkowska Halina, Wiśniewska Zofja, Poloniszowa Janina, Zwierzchowski Stanisław.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Zjazd Homeopatów i Magnetyzerów** odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 16 w sali Domu Ewangelickiego w Poznaniu. W programie: sprawozdanie z dotychczasowej czynności Związku Homeopatów i Magnetyzerów, wybór prezesa i wiceprezesa oraz członków zarządu, referat prof. Czerbaka-Arskiego o homeopatji i Pokoj-skiego z Gniezna o naświetlaniach i prześwietlaniach, zmiana statutu, wnioski i dyskusja.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Dla ścisłości** donosimy, że referowany ostatnio na posiedzeniu Rady miejskiej podatek od rozrywek zyska moc obowiązującą, o ile Urząd Wojewódzki go zaakceptuje.

— **Tow. Przemysłowców, Poznań-Jeźyce.** Uroczysta msza św. na intencję rocznicy odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 8,30 w kościele parafjalnym na Jeźycach, poczem posiedzenie w lokalu p. Kasperkowej przy ul. Kraszewskiego 16.

— **Corso Kwiatowe Kolarzy** na arenie P. W. K. urzędza w dniu 7 bm. o godz. 14,30 Klub Sportowy H. Cegielski. Zbiórka i odjazd udekorowanych rowerów o g. 13 z boiska klubu. Informacyj udziela K. S. H. Cegielski przy G. Wildzie 142, telefon nr. 3058.

— **Tow. Cech. Czel. Kołodziejskiej w Poznaniu** obchodzi dnia 7 bm. 180 rocznicę swego istnienia. W programie uroczystości przewidziano: o godz. 8 zbiórka w lokalu posiedzeń u p. Ograbowicza przy ul. Ślusarskiej 6; o godz. 8,30 pochód do kościoła Salezjanów na uroczystą mszę św. na intencję rocznicy; o godz. 9,45 pochód do sali brodat w ogrodzie „St. Domingo“ przy Drodze Debińskiej; o godz. 11,30 uroczyste posiedzenie; o godz. 15,30 koncert w ogrodzie; o godz. 21 pożegnania delegatów, następnie wspólna zabawa taneczna do rana. Zarząd.

— **Sodalicja Pań Zawodu Kupieckiego.** Miesięczna msza św. odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 10 w kaplicy św. Józefa. Nazajutrz dnia 8 bm. o godz. 19 zebranie z wykładem i ważnymi komunikatami dot. pielgrzymki do Borku w dn. 4 sierpnia br.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **W sprawie artykułu „Smutny wypadek“** w nr. 300 naszego pisma, w którym donosiliśmy o utonięciu 19-letniego Fryderyka Laubego, donosi nam dzierzawca łazienek i plaży „Rusałka“ w Puszczykowie, p. Stefan Pawlak, że miejsce utonięcia jest odległe o 1 km. od łazienek i że p. Maniecki przybył doń z prośbą o pomoc już późno po katastrofie. Wskutek tego udzielenie pomocy było niemożliwym.

KRONIKA POLICYJNA

— **Ujęto i odstawiono władzy sądowej:** Kowalskiego Hipolita bez stałego miejsca zamieszkania i Tomczaka Teodora również bez stałego miejsca zamieszkania — za kradzież zwykłą; — Rutkowskiego Kazimierza bez stałego miejsca zamieszkania za sprzeniewierzenie samochodu wartości 12000 zł. W danym wypadku uszkodzonym jest p. Mroczyński Stanisław z ul. Dąbrowskiego 18; — Ciesielskiego Franciszka bez stałego miejsca zamieszkania, poszukiwanego przez tut. wydział śledczy. (z.)

— **Kradzieże i włamania.** Włamano się do sklepu bławatów p. Bury Stanisława przy Wielkich Garbarach 38, skąd skradziono większą ilość damskich pończoch i czepek wartości ogólnej 500 złotych. — P. Rączkiewiczowi Mieczysławowi z Małych Garbar 7 skradziono portfel z papierami wojskowymi i 70 zł w gotówce. — P. Gaweckiej Zofji przy ul. Półwiejskiej 22, skradziono z mieszkania złoty zegarek damski i bransoletkę złotą z małym brylantem ogólnej wartości 600 zło-

Przy słabem trawieniu, małowkrwistości, wychudnięciu, blednicy, chorobach gruczołowych, wysypkach skórnych i czyrakach reguluje naturalna woda gorzka **Franciszka Józefa** tak ważną obecnie działalność kieszek. Znakomici lekarze specjaliści przekonali się, że nawet najwrażliwsze dzieci dobrze znoszą wodę **Franciszka Józefa**. Zadać w aptekach i drogerjach. nw 2304

tych. Podejrzaną o kradzież jest b. służąca Lipiecka Władysława. — Włamano się do mieszkania p. Hejnowicz Marji przy ul. Przecznicza 1, skąd skradziono płaszcz, ubranie i kostjum damski. Skradzione rzeczy pozostawili złodzieje w ogródku, skąd poszkodowana je zabrała. (z.)

KRONIKA SĄDOWA

— **Recydywista w potrzasku.** Bronisław Kucharski, rzeźnik z zawodu, przybył z Warszawy do Poznania, by tu, jak opowiadał, zająć się sprzedażą jakichś chemicznych fabrykatów. W rzeczywistości przedsięwziął wyprawę złodziejską na obcym mu terenie, by potem niespostrzeżenie z łupem cmychnąć. Na pierwszy występ upatrzył sobie sklep komisowy przy ul. Małeckiego. Włamał się do środka, skradł różne płaszcze, obuwie i inne przedmioty, z którymi usiłował zniknąć. Został jednakże przydybany na ul. Granicznej i odprowadzony na komisariat. Tu okazało się, że Kucharski, to zawodowy złodziej, który już nieraz za różnego przestępstwa odsiadywał karę więzienia. Trybunał zasądził nieoprawnego recydywistę na 2 lata ciężkiego więzienia. (z.)

— **Złodziej tramwajowy w potrzasku.** Pierwsze posiedzenie Sądu Okręgowego według nowej procedury karnej odbyło się pod przewodnictwem wiceprezesa p. Palendzkiego w poniedziałek. Rozprawa toczyła się przeciwko ślusarzowi W. Funkowi o to, że w tramwaju linii 1 skradł gospodarzowi H. Hoffmannowi portfel, zawierający 25 zł. Za czyn ten zasądzono Funka na 6 tygodni więzienia. Niski wymiar kary tłumaczy się tem, że oskarżony jeszcze nie był karany. (z.)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— **Napadnięto** na szosie pomiędzy Pniewami a Szamotułami inkasenta Jana Biegańskiego z Międzyzłochu. Rzuciło się na niego dwóch nieznanych, około dwudziestoletnich osobników, odbierając 57 zł. Są to mężczyźni o silnej budowie ciała. (k.)

— **Samobójstwo przez powieszenie** popełnił w Rzecinie w pow. szamotułskim 39-letni Stefan Michałow, cierpiący od dłuższego czasu na zaburzenia umysłowe. Zwłoki denata znaleziono powieszono na drzewie we własnym ogrodzie. (k.)

— **Pożar** wybuchł w nocy na 3 bm. w majątności Lubieszewie w pow. wrzesińskim. Spaliła się stodoła z maszynami rolniczymi łącznej wartości 98000 zł, z czego pokrywa ubezpieczenie w K. U. O. 51 tys. zł. Podejrzuwa się, że ogień został podłożony. (k.)

— **Białej bronii** użył w czasie bójk pomiędzy robotnikami w pobliżu Wrzesni posterunkowy Feliks Przybylski. W toku interwencji posterunkowego Przybylskiego napadł robotnik Antoni Witczak z Wrzesni. Policjant został kontuzjowany na głowie i prawej ręce, a widząc, że jest zagrożony, użył szabli w obronie własnej i uderzył Witczaka w prawe ramię, obezwładniając go. Witczak nie został raniony, a jedynie posiniaczony. (k.)

— **Zastrzelono** na polowaniu sołtysa Majewskiego z Dąbrowy Małej w pow. bydgoskim. W święto Piotra i Pawła sp. Majewski poszedł na polowanie, na którym byli na stanowisku jego współnicy. Padł strzał i Majewski ciężko ranny w serce, wyzionął ducha. Sprawca krwawej tragedji, gospodarz Wojciech Ratajczak z Dąbrowy Małej, oddał się w ręce policji. (k.)

JARMARKI

— **Września.** Dnia 9 bm. odbędzie się jarmark ogólny tj. kramny, na konie i bydło. Spęd słoń narazie niedozwolony.

Z WIELKOPOLSKI

— **Rogoźno.** (Z Rady miejskiej.) Na ostatniem zebraniu Rady miejskiej ustanowiono jeden okręg i obwód miejski o-

Najnowszy (40) numer „Wielkopolskiej Ilustracji“ należy do najciekawszych. Z pośród treści jego na szczególną uwagę zasługuje bogato ilustrowany artykuł p. t.

Wielkie dni Sokolstwa w Poznaniu

Pozatem numer powyższy przynosi mnóstwo doskonałych zdjęć, ilustrujących wszystkie ważniejsze wypadki doby ostatniej, jak

proces b. ministra Czechowicza,

z obchodu 10-lecia Traktatu Wersalskiego w Poznaniu, z pobytu Prezydenta Rzeczypospolitej na Kresach, dalej bardzo interesujący i bogato ilustrowany artykuł p. t. „Tajemnice jeziora Nemi“, artykuł o Teatrze Szkolnym w Poznaniu i wiele innych.

Numer uzupełnia odcinek powieści, interesująca nowela, dział rozrywek i inne dzieła stałe.

(Największe i najtańsze pismo ilustrowane dla szerokich kół publiczności. Pojedynczy egzemplarz tylko 45 groszy, miesięczny abonament 1.50 zł., kwartalnie 4.— zł. Egzemplarzy okazowych bezpłatnie należy żądać wprost od administracji: Poznań — św. Marcin 70).

Nowe ceny maksymalne

na mięso cielece i wołowe

Od dnia 3 b. m. obowiązują następujące nowe ceny maksymalne: za 1 kg. a) mięsa cielecego: od kulki 4,20 zł, nerki 3,80 zł, kotlet 3,80 zł, mostek 3,60, od karku 3,60 zł, łopatką 3,60 zł, wątróbka 5,20 zł; — b) mięsa wołowego: — mostek 3,20 zł, grube żebro 3,40 zł, rozbef 3,60 zł.

Ceny na wszelkie inne gatunki i wyroby mięsne pozostają bez zmiany; ceny powyższe obowiązują zaraz. Policja zwraca uwagę, że winni pobierania lub żądania cen wyższych lub nieujawnienia ich na cenniku, ulegną karze aresztu do 6 tygodni względnie grzywny do 10000 zł; oprócz tego może być nakazana konfiskata towaru, do którego się odnosi czyn przestępczy.

KALENDARZYK

Czwartek, 4 lipca 1929.

Stońce: wschód 3,36; — zachód 20,17; — długość dnia 16 godz. 41 min.

Ksieżce: wschód 1,01; — zachód 18,04; — przed nowiem.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Czwartek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza wysoka + 21 st. C., pochmurno, cisza, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 751 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 23 st. C., najniższa + 18 st. C.
Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Drog Wodnych: + 0,31 m. Kal. rz.-kat. Józef Kalasanty; jutro Cyryl i Metody.
Kal. słow.: Wielisław; jutro Prokop.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka św. Marcińska, ul. Ratajczaka 12. — Czerwona Apteka, Stary Rynek 37. — Apteka Zielona, ul. Wrocławska 31.

pieki społecznej. Jako opiekuna społecznego wybrano ks. dziekana Połnorskiego. Do komisji opieki społecznej wybrano pp. burmistrza Smukalskiego, dr. Wysockiego, St. Domagalskiego, Fr. Koczorowskiego i K. Sztubę. Do komisji wyborczej dla przeprowadzenia wyborów do Rady miejskiej wybrano pp. W. Nowaka, Wł. Kowala, M. Michora, W. Dokowicza i W. No-ge.

— (Poświęcenie Stacji Sanitarnej.) Z inicjatywy tut. Magistratu i Rady miejskiej utworzono w budynku miejskim przy ul. Kotlarskiej stację sanitarną wraz z poradnią dla matek i przychodnię przeciwjagliczą i antygruzliczą. Urządzeniem stacji zajęła się Powiatowa Kasa Chorych w Obornikach. W święto dnia 29 bm. odbyło się uroczyste poświęcenie stacji przy udziale przedstawicieli Województwa, Wyszego Urzędu Ubezpieczeń, Związku Kas Chorych, miejscowych korporacji i obywatelstwa. (mr.)

— * **Jarocin.** (Włamanie do magazynu broni.) Niewyśledzeni narazie sprawcy włamali się w tych dniach do magazynu broni p. Ludwika Kozika. Złodzieje zabrali 350 nabożyń, 6 rewolwerów (w tem 3 bębnowe), flower kieszonkowy i 23 zł gotówki. Straty ocenia się na około 800 złotych. (k.)

— * **Brzyskorzyszew.** pow. Żnin. (Podziękowanie.) P. Tadeusz Frezer, dziekan Brzyskorzyszewka, ofiarował na odnowienie kościoła parafjalnego 500 zł. — Za piękny ten czyn i wspaniałomyślną ofiarę serdeczne podziękowanie składa Ks. Zajac.

— * **Września.** (Uroczystość papieska.) W święto Piotra i Pawła odbyła się we Wrześni za staraniem ks. dziekana Fieręka wspaniała uroczystość ku uczczeniu 50-letniego jubileuszu Ojca św. O godz. 10 przed południem zebrały się towarzysza świeckie, kościelne i różne organizacje na dziedzińcu gimnazjalnym, skąd wyruszył pochód wśród sztandarów i orkiestry gimnazjalnej do kościoła farnego. Nabożeństwo odprawił ks. prob. Jernajczyk, a kazanie o znaczeniu papiewstwa wygłosił świeżo wyświęcony kapłan ks. Burjan. Po nabożeństwie przyłączyły się do pochodu wielkie rzesze wiernych i udano się wspólnie do sali p. Knechtla, aby uczestniczyć w uroczystej akademii. Ładnie udekorowaną scenę w zieleni i wielki obraz Ojca św. zapełniła po brzegi publiczność z miasta i okolicy. Słowo wstępne wygłosił ks. Berger. W dalszym ciągu wygłosili ładne deklamacje i recytacje członkowie Tow. Młodzieży Żeńskiej i Męskiej, a Tow. „Lutnia” odśpiewało kilka utworów. Referat szczegółowy o papieżu obecnym jako wielkim przyjacielu naszego narodu, wygłosił p. aptekarz Konieczny. Akademję rozpoczęła ładna muzyka orkiestra gimnazjalna pod dyrekcją p. prof. Fabjana. (y.)

— * **Ostrzeszów.** (Ogień przy pieczeniu chleba.) W Morawinie powstał ogień w zabudowaniach gospodarza Józefa Korzonki. Spalił się słomiany dach domu mieszkalnego. Przyczyną powstania pożaru były iskry, ulatniające się z komina przy paleniu w piecu do pieczenia chleba.

— (Zwyrodnienie.) W Kobyłęgórzu aresztowano 52-letniego Karola Smolnego za kazirodztwo z 15-letnią córką. (k.)

**Popierając wytwórczość krajową,
budujesz niezależność i potęgę
gospodarczą i polityczną Polski!**

Z życia Dowborczyków

W dniu 29 czerwca r. b. przybyła do Poznania wycieczka Dowborczyków, składająca się z delegatów grup i oddziałów z całej Polski. Na dworcu powitał wycieczkę prezes poznańskiego oddziału Stowarzyszenia Dowborczyków gen. rez. Poniatowski.

Cała wycieczka wprost z dworca autobusem udała się do Batorowa (maj. gen. Dowbór-Muśnickiego) celem złożenia hołdu swemu wodzowi. Gen. Dowbór-Muśnicki podejmował gości w swoim pałacu śniadaniem, poczem wycieczka powróciła do Poznania i była obecna na defiladzie Sokołów.

Członkowie wycieczki byli w historycznym umundurowaniu b. I. Polskiego Korpusu na Wschodzie. Malownicze te stroje, po raz pierwszy widziane w Poznaniu, wzbudziły ogólne zainteresowanie. W czasie przemarszu oddziału, na czele którego kroczył prezes honorowy Stowarzyszenia gen. Dowbór-Muśnicki, mieszkańcy Poznania owacyjnie witali Dowborczyków, obrzucając ich kwiatami.

O godzinie 19,30 odbyło się w sali Szkoły Gospodarczo-Zawodowej zebranie delegatów, na którym między innymi uchwalono: „Wobec pojawienia się w niektórych dziennikach notatki o przystąpieniu Dowborczyków do Federacji Związków Obrońców Ojczyzny, podać do ogólnej wiadomości, że Stowarzyszenie nasze, należące do Legjonu Polskiego (składowej części

międzynarodowego „Fidac'u”) nie przystępowało do żadnej innej międzyzwiązkowej organizacji”. Po zakończeniu obrad delegaci byli podejmowani przez poznański oddział Stowarzyszenia Dowborczyków koleżeńską herbatką, na której był obecny p. generał Dowbór-Muśnicki.

Dzień 30 czerwca był poświęcony zwiedzaniu P. W. K. Serdeczność mieszkańców Poznania, ład i porządek, panujący w mieście i na wystawie, jak również czysto polski charakter miasta, wszystko to, pozostawiło niezatarte wrażenie w pamięci Dowborczyków, którzy rozjeżdżając się do swych domów, rozniosą dobrą sławę o Poznaniu do najdalszych krańców Rzeczypospolitej.

Dowborczyk.

Mamy już króla związkowego

Dzisiaj o godzinie 12-tej w południe w Szelagu zakończono strzelanie do tarczy honorowych. W wyniku strzelania palmę pierwszeństwa zdobył obywatel m. Torunia, rewizor ksiąg handlowych, p. Stanisław Tyrchan, zamieszkały w Toruniu przy ul. Szerokiej 44. Pierwszym rycerzem zjednoczenia przy tarczy królewskiej został p. Stefan Giemza z Katowic, drugim — Jan Dytko również z Katowic. Puchar Prezydenta Mościckiego na tarczy honorowej Rzpltej Polskiej zdobył Jan Kapczyński z Torunia. Dalsze wyniki strzelania do poszczególnych tarczy nastąpią w najbliższych dniach. — Strzelanie do tarczy królewskiej Bractwa Kurkowego Poznańskiego, oraz do tarcz przemowych strzelania kongresowego odbywać się będzie według programu aż do soboty, 6 lipca godz. 12-tej w południe.

Proklamacja królów oraz rozdanie premij nastąpi w niedzielę, 7 lipca o godzinie 15-tej w Szelagu.

Z II Zjazdu Chemików

Dzisiaj o godz. 5-ej po południu odbędzie się w Auli Uniwersyteckiej drugie plenarne posiedzenie Zjazdu chemików. Wygłoszone na nim zostaną 3 referaty. P. Matignon Kawil, redaktor naczelny „Chimie et Industrie”, oficjalny przedstawiciel naukowych towarzystw chemicznych francuskich mówić będzie na temat: — „L'union du charbon et du pétrole, matières premières de l'industrie chimique”. Dr. E. Trepka wygłosi referat pt. „Przyszłość przemysłu chemicznego w Polsce” i inż. B. Przedpeński — pt. „Organizacja inżynierów chemików w Polsce”.

Wieczorem odbędzie się wspólna kolacja koleżeńską. Jutro od godz. 9-rano dalszy ciąg obrad w sekcjach, o godz. 16-ej zamknięcie sekcji. O godz. 16-ej odbędzie się trzecie plenarne posiedzenie Zjazdu z referatem prof. J. Zawadzkiego na temat „Z zagadnień bieżących technologii chemicznej”, poczem wszyscy członkowie Zjazdu udadzą się do Zamku, gdzie Pan Prezydent Rzeczypospolitej wydaje herbatkę.

W sobotę Komitet Zjazdu organizuje dla członków i gości wycieczki do Fabryki drożdży i fabryki R. Meya w Luboniu, do gazowni i do f-y H. Cegielski w Poznaniu.

W związku ze sprawozdaniem ze zjazdu chemików, zamieszczonym w wydaniu porannym, prostujemy mylnie podane nazwisko p. dr. Ryszarda Truszkowskiego z Anglii. Pan dr. Ryszard Truszkowski, który uzyskał tytuł „master of science” na wydziale przyrodniczym uniwersytetu w Londynie i doktorat filozofii na uniwersytecie w Warszawie, jest obecnie asystentem prof. Przyłęckiego w Warszawie.

Premjowanie arabsów

Towarzystwo Hodowli Konia Arabskiego osiągnęło na Wystawie Hodowlanej Końskiej na P. W. K. następujące nagrody:

Stadnina ks. Sanguski: Dyplom uznania za grupę 5 klaczy, srebrny medal za klacz „Era”, poza tem jedną nagrodę pierwszej klasy, dwie trzeciej klasy i jedną czwartej klasy. — Stadnina hr. Romana i Józefa Potockich (Antoniny): Medal złoty za grupę 5 klaczy, srebrny medal za klacz „Luteja”, poza tem dwie nagrody klasy drugiej, trzy nagrody klasy pierwszej i jedną nagrodę klasy czwartej. — Stadnina Franciszka Kwileckiego z Dobrojewa: Medal złoty za grupę 6 klaczy, poza tem brązowy medal za klacz „Buława” oraz jedną nagrodę

Chodzież

posiada codzienne pismo

»Kresy Zachodnie«

Polecamy się wszystkim interesentom

Administracja
Chodzież, ul. Krótka 1.

pierwszej klasy, dwie drugiej klasy, trzy trzeciej klasy i dwie czwartej klasy. — Stadnina hr. Łosia: Srebrny medal za „Syrenę”, poza tem jedną nagrodę trzeciej klasy. — Stadnina p. Zakrockiego z Chrzastowa: dwie nagrody klasy czwartej. — Stadnina hr. Bikiera z Ujazdowa: Stadnina ta pełnej krwi arabskiej jako nabyta zagranicą nie konkurowała. Konkurowała tylko pół krwią arabską i odebrała jedną nagrodę trzeciej klasy.

SPORT

Lekka atletyka

Wszystkie przygotowania do mistrzostw Polski, które rozpoczynają się w piątek o godz. 17 na stadionie miejskim już ukończono. Bieżnia jest znakomita, należy zatem oczekiwać, że padnie niejeden rekord; również rzutnie i skocznie są bez zarzutu. Sprzętów mają organizatorzy pod dostatkiem tak, że nie będzie żadnych przeszkód w dotrzymaniu postanowień minutowego programu. Pełną gwarancję pod tym względem daje doskonały dobór komisji sędziowskiej.

Oprócz nagród POZLA (dla pierwszego — plakietka P. W. K., drugiego i trzeciego medale) ofiarowali cenne upominki: dla zwycięzcy w kuli — fir. Gasiorowski i Frankowski, dla pierwszego na 400 m. — p. H. Gluska.

Piłka nożna

„Ujpesti” (Budapeszt) — „Warta”. Atrakcyjne spotkanie znakomitej węgierskiej drużyny z „Wartą” wywołało w miejscowych kołach sportowych duże zainteresowanie. Udział prowincji zapowiada się tym razem bardzo liczny, specjalne wycieczki zgłaszają się już na sobotę. Zwracamy uwagę na tańsze bilety w przedsprzedaży w sekretarjacie klubu Al. Marcinkowskiego 26 oraz w firmie Camera.

„Legja” — „H. C. P.” 4:1 (4:0). Zdecydowana przewaga „Legji” w pierwszej zwłazsza połowie; w drugiej, posiadając już pewne zwycięstwo nie wysilała się zbyt.

Tennis

W turnieju o mistrzostwo Poznania i Wielkopolski w dniu dzisiejszym przed południem uzyskano następujące wyniki: pojedyncze panów: Lohda — Lisowski 6:2 6:3; Grabowiecki — Poplawski 6:1, 6:0; Urbanowicz — Pimonow 6:3, 6:3; dr. Foerster — Herck (R) 6:2, 6:2; Botez — Warmiński 6:3, 6:2. Pojedyncze pań: Cara Costea (R) — Kaczmarskiewiczówna 3:6, 6:4, 6:1; Junzanka — Boniecka 2:6, 6:2, 6:1; Jędrzejowska — Hahnowa 6:1 6:0. Podwójna panów: Botez i Herck (Rum) — Starkowski i Dobrzański 6:1, 6:2. Dalszy ciąg rozgrywek popołudniowych zapowiada szereg ciekawych spotkań.

TEATRY

— * **Z Teatru Wielkiego.** Dziś „Polska krew”. W piątek pod kierunkiem dyr. Stermicza opera Pucciniego „Jaskółka” w doborowym wykonaniu pp. Dudicówny, Szlemińskiej, Drabika, Maja i Sendeckiego. W sobotę balet-opera Nowowiejskiego „Tatry” w wykonaniu całego zespołu z pp. Grabowską i Jedyńską na czele oraz pp. Majchrzakówną, Klichowskim, Romanowiczem i Sendeckim; kapelmistrz p. Wojciechowski. W niedzielę pod kierunkiem dyr. Stermicza „Halka” z pp. Zacharską i Perkowiczem w partjach Halki i Jontka. W poniedziałek „Straszny dwór”.

„Pan Twardowski”, balet Różyckiego, ukaze się w połowie miesiąca. Od dłuższego czasu odbywają się próby baletu pod kierunkiem p. Statkiewicza; przy pulpicie stanie kapelmistrz p. Wojciechowski. Nowa wspaniała wystawa art.-mal. p. Jarockiego.

— * **Z Teatru Polskiego.** Dziś po raz 32 pyszna krotchwiła Adama Grzymały-Siedleckiego „Maman do wzięcia”. Wczoraj wieczorem jak i dni poprzednich tłum publiczności odeszły od kasy nie dostawszy biletów. Pod reżyserją p. Nowackiego rozpoczęły się próby z wybranych krotchwił Wincentego Rapackiego „W czepku urodzony”, granej obecnie z nadzwyczajnym powodzeniem w Warszawie. Jutro i dni następane „Maman do wzięcia” Grzymały-Siedleckiego.

— * **Z Teatru Nowego.** Dziś arcywesoła farsa Rice'a i Abbot'a p. t. „Wesoła spółka”, ciesząca się dużym powodzeniem na scenie Teatru Nowego. Przekomiczna, obfitująca w zabawne sytuacje akcja tej komedji gwarantuje miłe i wesołe spędzenie wieczoru, po mżozłach zwiędania P. W. K. Doskonała gra całego zespołu w osobach pp. Balcerzaka, Bystrzyńskiego oraz pp. Kowalikówny, Turonińskiego, Żeromskiej, Brodzikowskiego, Chmurkowskiego, Ilcewicza, Szarskiego i Tyliczyńskiego — wywołuje niemiłkające brawa i beztronski śmiech rozbawionej publiczności.

— * **Teatr Szkolny na P. W. K.** Dziś o godz. 19 „Przebudzenie”, obrazek sceniczny z ziemi radomskiej w 3 aktach Bonifacego Wrzosa w wykonaniu uczniów Szkoły Zawodowej Przemysłowo-Handlowej w Radomiu. W piątek, dnia 5 i w sobotę, dnia 6 bm. „Pieśń świętojańska o Sobótce” Jana Kochanowskiego i „Pieśń o Ziemi Naszej” W. Pola. Bilety w cenie 2,—, 1,— i 0,50 zł można nabyć w Księgarni Uniwersyteckiej i w kasie teatru.

Jazda na wystawę!

Oto tytuł rewji, którą ujrzymy wkrótce na scenie teatru „Rewja” na P. W. K. Dwór Huggera.

Rewja ta w przeciwieństwie do obecnej granej p. t. „Kulig”, będzie miała charakter międzynarodowy, a zatem celem jej będzie zaspokojenie wymagań nie tylko naszej publiczności, ale również i gości zagranicznych. zw 17 360

Zgóry też możemy powiedzieć, że najwybredniejsi nawet znawcy schyłą czoła przed tym nowym tworem i przyznają mu wysokie walory pod względem artystycznym, jak i pod względem wykonania strony muzycznej i wystawy.

Na imponującą całość złoży się 20 oryginalnych obrazów, skomponowanych przez naszych najwybitniejszych autorów i kompozytorów rewjowych. Szereg nieznanych dotąd pomysłów dekoracyjnych oraz setki nowych kostjumów, wykonanych według projektów znanych polskich malarzy, dadzą przebogata wystawę i nader efektywne obramowanie dla żywych i dowcipnych tekstów. Słowem, piękno, humor, komizm i tempo, oto są cechy zbliżającej się premjery.

Czyż może być inaczej, skoro weźmiemy pod uwagę, że nad wystawieniem tej rewji pracuje już od kilku tygodni jako kierownik artystyczny Władysław Szczawiński, niezrównani kierownicy swoich zespołów tanecznych baletmistrz Eugenjusz Koszutski i Tacjana Wysocka, oraz wielce talentowany kompozytor i kierownik muzyczny Zygmunta Wiehler.

Poza tem trzeba zwrócić uwagę na pierwszorzędną dobór sił artystycznych, znakomita gwiazda Elna Gistedt, niewyczerpana skarbnica komizmu Romuald Gierasiński, pełen młodzieńczej werwy i humoru Władysław Szczawiński, miły nasz Hupściak Czesław Skonieczny, następnie Głowacka, Zybzyńska, Buczyńska, Skwierczyńska, Leonowicz, Zbyszewski, Zawistowski i inni tworzą doskonały i sympatyczny zespół, że trudno nie rokować mu długo trwałego powodzenia.

Atrakcją do tego ze wszechmiar ciekawego widowiska, będą występy fenomenalnego pianisty Sienkiewicza i cieszącej się ogromnym powodzeniem w zagranicznych musikolach akrobatycznej tancerki Morny.

„Jazda na wystawę” będzie tem, co każdy zwiędający wystawę musi przede wszystkim widzieć, jako jeden z rzadkich i wartościowych eksponatów P. W. K.

Czekajmy zatem cierpliwie premjery, która, kosztem kolosalnych nakładów, poczynionych przez Dyrekcję teatru „Rewja” na P. W. K. Dwór Huggera, spodziewana jest w dniu 4 lipca r. b., o godzinie 7,15 wieczorem.

Więc jazda, jazda na wystawę Wielkiej Rewji P. W. K.

Teatr Wielki

DZIS — „Polska krew”, operetka Nedbala. Piątek, 5. 7. „Jaskółka”, opera Pucciniego. Sobota, 6. 7. „Tatry”, balet-opera Nowowiejskiego.

Niedziela, 7. 7. „Halka”, opera Moniuszki. Poniedziałek, 8. 7. „Straszny dwór”, opera Moniuszki.

Początek o godzinie 20.

Teatr Polski

DZIS — „Maman do wzięcia”. Piątek, 5. 7. „Maman do wzięcia”. Sobota, 6. 7. „Maman do wzięcia”. Niedziela, 7. 7. „Maman do wzięcia”. Początek o godzinie 20.

Teatr Nowy

DZIS — „Wesoła spółka”. Piątek, 5. 7. „Wesoła spółka”. Sobota, 6. 7. „Wesoła spółka”. Początek o godzinie 20.

Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

Teatr „Rewja” na P. W. K.

Dzisiaj o godz. 19,15 premjera wielkiej rewji w 20 obrazach „Jazda na Wystawę”, o godz. 22 „Kulig”.

Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia i w kasie teatralnej ul. Śniadeckiego 12. Na P. W. K. Dwór Huggera, Centr. Restauracja PWK.

Krzyż w Limie

(Kap.) Przy współdziałaniu władz rządowych i municypalnych ze składek pobożnych mieszkańców wzniesiono w stolicy Peru, w Limie, rodzinnym mieście św. Róży Limańskiej, na dominującym nad miastem szczyście św. Krzysztofa obrzynie krzyż, stanowiący wotum narodowe.

Podczas uroczystości poświęcenia krzyża, dokonanego w obecności prezydenta republiki, ministrów, oraz wielu osób urzędowych, do stóp krzyża przyniesiono dwa inne pamiątkowe krzyże. Jeden, to krzyż, który nosiła św. Róża Limańska podczas procesji pokutnych. Drugi, wy pożyczony z muzeum narodowym, to krzyż Pizarra, zdobywcy Peru, przywieziony przez ze Hiszpanii, jako symbol zaszczepienia wiary chrześcijańskiej w zdobytych krainach.

Nawiązując do tego, prezydent republiki w przemówieniu, wygłoszonym podczas uroczystości, powiedział, że Krzysztof Kolumb i jego następcy nie tylko szerzyli w Ameryce panowanie korony hiszpańskiej, ale także krzewili panowanie Kościoła, niosąc Nowemu Światu prawdziwą wiarę. Prezydent wysnuł z tego wniosek, że Kościół i państwo nie tylko mogą żyć w całkowitem porozumieniu, lecz także powinny współpracować ze sobą dla wspólnego dobra.

Krzyż na górze św. Krzysztofa jest wykonany z żelazo-betonu, ma 12 m. wysokości i wznosi się na piedestale 6,5 metrowym, ozdobionym mozaiką, sprowadzoną z Wenecji. Lamy elektryczne wieczorem i w nocy oświetlają wspaniale ten pomnik, że czyni on wrażenie krzyża świetlnego, na tle niebios.

Dekret papieski

przeciwko nieprzyzwoitym modom kobiecym

Wiadomo, że od czasu rozpowszechnienia się w strojach kobiet nowych mód, urągających zasadom przyzwoitości i higieny, Ojciec św. wielokrotnie apelował do katolickich kobiet, aby nie tylko nie hołdowały temu niemoralnemu prądowi, lecz aby zwalczały wśród swego otoczenia wszelkie objawy nieskromnej mody, świadczącej w pierwszym rzędzie o złym guście i braku poczucia etycznego.

Obecnie w myśl życzenia Ojca św. kardynał-wikariusz generalny Rzymu ogłosił dla użytku rzymskich klasztorów zaklady wychowawczych instrukcję, opartą na wytycznych, ustalonych według wskazań Ojca św. przez Kongregację Zakonów. Instrukcja ta ma na celu ochronić dziewczęta przed zgubnymi skutkami hołdowania nieprzyzwoitej modzie.

Na przyszłość dziewczęta, nie przestrzegające w strojach skromności i przyzwoitości chrześcijańskiej, nie będą mogły uczęszczać do szkół i zakładów, kierowanych przez zakonnice. Przełożone osobście czuwać będą nad zachowaniem tego przepisu i odporne uczennice bezwzględnie odsyłać do domu. Żadne względy ludzkie, materialne, ani względy na stanowisko społeczne rodziców nie mają wpływać na zaniechanie tej zasady.

Zmniejszenie się liczby wychowanek z tego powodu nie tylko nie będzie poczytane za objaw ujemny, ale raczej za dodatni, gdyż u pozostałych napewno da się zauważyć umiłowanie skromności, która jest szczególniejszą rekwizytą czystości i wdziękiem kobiecym. Specjalnie w tym celu wyznaczni wizytatorowie dokonywać będą we wszystkich rzymskich szkołach i innych zakładach, utrzymywanych przez zakonnice, niespodziewanych wizytacji, celem sprawdzenia, czy przepisy powyższe są ściśle wykonywane.

W myśl instrukcji uważana będzie za nieprzyzwoitą odzież, posiadająca dekolt, sięgający niżej niż dwa cm. od szyi, nie okrywająca ramion i nie sięgająca niżej kolan.

Również zakazane jest noszenie przezroczystych i cielistego koloru pończoch. Przepisy te są obecnie ściśle przestrzegane. I rzeczywiście w Rzymie daje się zauważyć, że większość młodych kobiet i dziewczynek ubiera się obecnie zgodnie z nakazami przyzwoitości. Wszystkie wskazywałyby na to, że wydane przepisy osiągnęły podwójny skutek: zaprowadziły i utrzymały skromność w stroju dzieci, a przez to wpłynęły także i na matki.

K. A. P.

Zandarmierja papieska.

Dnia 26 ub. m. zandarmi papiescy po raz pierwszy załatwiali sprawy policyjne. Pewnej pani skradziono w bazylice św. Piotra torebkę ręczną, zawierającą 800 franków. Zandarmi aresztowali podejrzaną o kradzież osobę i następnie po przesłuchaniu wydała ją władzom włoskim. Ten sam los spotkał pewnego osobnika, który rzucił kamieniem w towarzysza swego raniąc go ciężko w głowę.

Jak Ford propaguje trzeźwość

Henryk Ford przystępuje do założenia w Polsce fabryki samochodów. Według poglądów do pracy będą przyjmowani tylko tacy robotnicy, którzy kategorycznie wyrzekną się picia wszelkich trunków alkoholicznych. Zasady tej przestrzega Ford we wszystkich zakładach swoich i dlatego interesy jego tak świetnie rozwijają się.

(O)

Były król saski Fryderyk August

zajechał wraz ze swą żoną 24 ub. m. do Trenczyńskich Cieplic i zamieszkał w apartamentach Grand Hotelu.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Kierunki eksportu węgla polskiego

Wywóz węgla kamiennego stanowi od czasu odzyskania Górnego Śląska jedną z najważniejszych pozycji czynnych w bilansie handlowym Polski. Pomimo znacznego pogorszenia się koniunktur eksportowych dla węgla w ostatnich dwóch latach, spowodowanych nadmierną jego podażą na rynkach międzynarodowych, wartość wywiezionego węgla wynosiła w 1928 r. — 14,5 proc. ogólnego wywozu z Polski, jak wynika z poniższych danych:

	Ogólna wartość eksportu w tys. zł	Wartość eksportu węgla w tys. zł	w % ogół. eksp.
1923 —	1 195 587	327 147	27,4
1924 —	1 265 865	264 882	20,9
1925 —	1 396 525	160 444	11,4
1926 —	2 252 945	446 454	19,8
1927 —	2 514 740	348 194	13,8
1928 —	2 507 990	362 818	14,5
I-IV 1929 —	759 141	111 029	14,6

Do chwili wygaśnięcia postanowień konwencji genewskiej z 1922 r. o bezcłowym wwozie węgla górnośląskiego do Niemiec, t. j. do 15 czerwca 1925 r., eksport naszego węgla koncentrował się w dwóch kierunkach: do wschodnich prowincji Rzeszy Niemieckiej i państw sukcesyjnych b. Austrii. Ze względu na swoje położenie geograficzne i wielkie zapotrzebowanie węgla kraje te stanowiły korzystne naturalne rynki zbytu naszego górnictwa węglowego i odbierały w pierwszych latach po podziale Śląska więcej niż 90 proc. całego eksportu węgla z Polski.

Ponieważ Niemcy po oddaniu polskiej części górnośląskiego zagłębia obawiali się, że zabraknie im własnego węgla, starali się o uzyskanie dla siebie w konwencji genewskiej jaknajwiększego kontyngentu z Polski, który na podstawie przeciętnej dawki z G. Śląska do Rzeszy w latach 1910—13 ustalony został na 1.100 tys. tonn miesięcznie. W istocie też węgiel polski ratował Rzeszę z opresji w czasach krytycznych, zwłaszcza podczas okupacji Zagłębia Ruhry przez Francję w 1923 r. Jednak już od połowy 1924 r., z powodu silnego zwiększenia wydobycia w zagłębiu westfalskiem i na Śląsku opolskim, jak również potężnego wzrostu produkcji węgla brunat-

	Ogólny wywóz milj. tonn	Niemcy milj. tonn	%
1923	12,6	8,0	64,0
1924	11,5	5,8	58,3
1925	8,2	2,7	32,9
1926*)	14,7	—	—
1927	11,6	—	—
1928	13,4	—	—
I-V 1929	5,0	—	—

*) W roku tym wywieziono do Anglii 2 985 tys. tonn węgla.

Pozostały odsetek rozkłada się w stosunkowo niewielkich ilościach na szereg krajów europejskich, w pierwszym rzędzie Italję i Francję, a poza tem Jugosławiję, Rumunję, Szwajcarię, Holandję. Bardzo niewielkie partje wywieziono również w niektórych miesiącach do Rosji, Belgii, Algieru i Ameryki Południowej. Znaczniejszy eksport węgla do Italji datuje się od 1926 r., w którym wysłano na rynek włoski 1 milj. tonn; w 1927 r. liczba ta wzrasta do 1.166 tys. tonn. W 1928 r. węgiel nasz został częściowo wypart przez dostawy niemieckiego węgla reparacyjnego; wywieźliśmy w tym roku tylko pół milj. tonn, a w pierwszych 5 miesiącach br. 234 tys. tonn. Wywóz do Francji wykazuje pod koniec 1928 r. tendencję wzrostu i wyniósł w ub. r. ogółem 395 tys. tonn, w

niemczech, komisarz węglowy Rzeszy ograniczał coraz więcej dowóz węgla polskiego, trzymając go ostatnio na poziomie ok. 500 tys. miesięcznie, aż do czasu zupełnego wstrzymania tego importu z chwilą wybuchu wojny celnej z Niemcami w połowie czerwca 1925 r.

Wywóz do krajów sukcesyjnych, tj. do Austrii, Węgier i Czechosłowacji, po przejściowym spadku w 1926 r., wykazuje w ostatnich trzech latach tendencję wzrostu i stanowi przeszło 1/3 całego wywozu węgla. Zapotrzebowanie najważniejszego z tych rynków, Austrii, podlega znaczniejszym wahanom w ciągu roku; w związku z mniejszym popytem na węgiel opałowy wysyłka spada w miesiącach wiosennych poniżej 200 tys. tonn w miesiącu, wzrasta natomiast w późnej jesieni i w zimie powyżej 300 tys. tonn i wynosi ok. 250 tys. tonn przeciętnie na miesiąc. Wysokość wywozu do Czechosłowacji została w umowie handlowej ustalona na 60 tys. tonn miesięcznie; kontyngent ten został w 1928 r. i w pierwszych 5 miesiącach br. przekroczony prawie o 40 proc. Do Węgier wywozimy ok. 60 tys. tonn miesięcznie.

Po utracie zbytu do Niemiec przemysł węglowy Polski skierował swoje wysiłki ku zdobyciu rynków północnych, w państwach skandynawskich i bałtyckich, gdzie stoczyć musiał ciężką walkę z dawno zaprowadzonym i korzystającym z taniego transportu morskiego węglem angielskim. Już w 1925 r. ulokowano w tych krajach 690 tys. tonn węgla polskiego. Okresem przełomowym stał się rok 1926, w którym strajk górników w Anglii zamknął na dłuższy czas dowóz węgla angielskiego, a miejsce jego zajął węgiel polski, w ilości 4 milj. tonn w tym roku. Po likwidacji strajku kopalnie angielskie kosztom stałej obniżki cen starały się odzyskać utracone pozycje. Jednak przemysł polski, nie cofając się przed stratami ponoszonymi na cenach bojowych, wychodził jak dotąd z tej walki zwycięsko. Objawiają to następujące dane, ilustrujące najważniejsze kierunki ekspansji naszego węgla w poszczególnych latach:

	Kraje sukces. milj. tonn	%	Kraje skand. i bałtyckie milj. tonn	%
1923	3,9	31,1	—	—
1924	4,1	35,5	—	—
1925	4,0	49,2	0,7	8,4
1926*)	3,8	25,5	4,0	27,2
1927	3,9	33,7	4,8	41,6
1928	4,7	34,7	7,0	52,4
I-V 1929	1,9	38,1	2,4	47,8

w pierwszych 5 miesiącach br. wzrósł do 244 tys. tonn.

Najważniejszym zatem rynkiem zbytu naszego węgla stały się od dwu lat kraje skandynawskie i bałtyckie, odbierające obecnie połowę całego naszego wywozu. Ilości wysyłane w tym kierunku wyczerpują obecną zdolność przewozową naszych kolei do portów i zdolność przeładunkową tych ostatnich. Rozszerzenie tego eksportu staje się zagadnieniem w pierwszym rzędzie komunikacyjnym i zależne jest szczególnie od bezpośredniego połączenia zagłębia węglowego z morzem, zwiększenia przelotności linii kolejowych i dworców przetokowych w rejonie węglowym oraz stałej rozbudowy portów polskich i zwiększenia ich możliwości przeładunkowych.

M. Kl.

Krótkie informacje gospodarcze

— Negocjacje w sprawie zawarcia traktatu handlowego Turcji z Anglią na okres 10-letni zakończone zostały pomyślnie. Prawdopodobnie traktat zostanie w najbliższym czasie podpisany.

— Komisja gospodarcza Reichstagu przyjęła projekt ustawy o ochronie weterynaryjnej, która przyznaje rządowi Rzeszy prawo wydawania za zgodą Rady Państwa zarządzeń w sprawie zakładania i prowadzenia rzeźni, jak również przesyłania mięsa.

— Po dłuższych obradach międzyfrakcyjnych w sprawie podwyżek celných, przyjęła komisja handlowo-polityczna Reichtagu wniosek ustalenia ceł na masło świeże, solone lub topione w wysokości 50 mk.

— W niemieckiej prasie gospodarczej ukazało się kategoryczne dementi włoskich zakładów „Fiat” w sprawie pogłosek o rzekomej fuzji „Fiata” z amerykańską G. M. Co.

— Jak donoszą z Nowego Jorku wynosi import złota do U. S. A. 175 milj. dolarów, licząc od początku r. b.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) **Walne zebranie Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu.** Wczoraj odbyło się walne zebranie Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu. W zastępstwie chorego prezesa Izby, obradom przewodniczył wiceprezes p. Franciszek Maciejewski, który również wygłosił sprawozdanie z działalności prezydium Izby w II kwartale r. b. Referat o działalności Izby w tym samym okresie wygł. dyr. Izby p. Stanisław Waschko. Uchwalono nowy statut Izby i wybrano członków 12 stałych komisji izbowych. Nadto załatwiono szereg spraw bieżących.

(k) **Eksportowa Spółka drzewna.** Dowiadujemy się, że rząd zamierza w najbliższym czasie stworzyć spółkę do sprzedaży drzewa na eksport zagraniczny. W spółce tej Ministerstwo Rolnictwa i Bank Gospodarstwa Krajowego mają uczestniczyć w 60 proc., przemysł zaś prywatny drzewny i kapitał zagraniczny w 40 proc.

Projektowane jest, że na czele tej spółki stanie p. A. Dąbrowski, prezes Naczelnej Rady Związków Drzewnych w Polsce.

(k) **Walne Zgromadzenie Izby Handlowej polsko-italijskiej.** W dniu 27 czerwca br. przy licznych udziałach członków oraz zaproszonych gości odbyło się doroczne 10-te Walne Zgromadzenie Izby Handlowej Polsko-Italskiej, w którym czynniki oficjalne były reprezentowane ze strony italskiej przez pp.: ambasadora hr. Alberta Martin Franklina oraz radcy handlowego ambasady w Warszawie dra A. Menetti Corvi'ego, ze strony polskiej przez: radcę M. S. Z. Stanisława Małachowskiego oraz radcę M. P. i H. Zygmunta Ładę. Posiedzenie zajął prezes Izby ks Franciszek Radziwiłł.

(k) **Stan zasiewów w Z. S. R. R.** Według danych oficjalnych przewidywana zbiorów na dzień 15 czerwca r. b. określono były na 111 (100 = zbioru średnie). Spodziewają się pomyślnych zbiorów w północnym Kaukazie oraz na Ukrainie. W roku zeszłym, powyższe części kraju na wzięzione były nieurodzajem. Dla buraków, lnu, bawełny przewidywane są zbioru średnie lub więcej niż średnie.

(k) **Ulgi celne dla maszyn, aparatów i t. zw. walczaków, niewyrobionych w kraju.** W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 48 z 30 czerwca br. poz. 399 ukazało się rozporządzenie ministrów skarbu, przemysłu i handlu oraz rolnictwa, mocą którego przy przywozie maszyn i aparatów, niewyrobionych w kraju, o ile stanowią część składową nowoinstalowanych urządzeń zakładów przemysłowych, jak również t. zw. walczaków, t. j. zbiorników pary do kotłów wodnorurkowych, może być stosowane cło ulgowe, wynoszące 25 proc. cła normalnego. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1929 i obowiązuje do 31 grudnia 1929 włącznie.

(k) **Zjazd Naczelników Wydziałów Handlowo-taryfowych Dyrekcji Kolejowych.** W dniach 20—22 czerwca br. odbył się w Poznaniu przy współdziałaniu przedstawicieli Ministerstwa Komunikacji 22 Zjazd Naczelników Wydziałów Handlowo-taryfowych Dyrekcji Kolei Państwowych. Po załatwieniu spraw, dotyczących służby wewnętrznej, Zjazd obradował nad kwestją rozwoju i usprawnienia przewozów przesyłek ekspresowych. Zamierzona jest wprowadzenie przepisów, pozwalających na obciążenie przesyłek tych zaliczeniami oraz na wprowadzenie zmian w umowie o przewóz.

Z ZAGRANICY

Podwyżki niemieckich ceł agrarnych. „Frankfurter Ztg.” donosi, że podwyżki ceł agrarnych uchwalone ostatnio przez Reichstag wejdą w życie w najbliższym czasie o ile nie stanie temu na przeszkodzie względ na obowiązujące traktaty handlowe. Podwyżki te mają być zastosowane jeszcze przed zniwami. W szczególności cło prowizoryczne na żyto, pszenicę, owies i makę ma być zniesione z dniem 10 lipca. W tym samym terminie ma wejść w życie umowa dodatkowa z Francją. Podwyżki celne na masło i produkty mleczne wejdą w życie 31 lipca br. chociaż dotychczas nie jest pewne, czy do tej daty uda się usunąć obecne stawki traktatowe obowiązujące w stosunkach handlowych z Francją. W ciągu lipca mają być wprowadzone w życie również podwyżki stawek na kartofle.

(z) **Kryzys w Rumunji.** Nie bacząc na wysiłki nowego rządu w kierunku stabilizacji życia gospodarczego, ogólny kryzys ekonomiczny w Rumunji od sześciu miesięcy stale się zaostrza. Przewidywaniem dotyczy to finansów rumuńskich, gdzie rząd walczyć musi z dużym deficytem budżetowym. Deficyt ten jest wynikiem niedostatecznej kontroli wydatków w poszczególnych ministerstwach z rządów poprzednich. Obecny rząd szkodziłemu temu zjawisku położył już kres, wobec czego spodziewać się należy, iż w wydatkach poszczególnych resortów nie będzie w przyszłości żadnych niedokładności.

(z) **Sytuacja gospodarcza Czechosłowacji.** Na posiedzeniu Rady Banku Narodowego stwierdzono m. in., że w miesiącu czerwcu ceny hurtowe spadły do najniższego dotychczas notowanego poziomu. Stały spadek cen na produkty rolnicze dał się w dalszym ciągu odczuć w miesiącu sprawozdawczym. Ceny detaliczne w handlu pozostały na niezmiennym poziomie.

(z) **Spadek bezrobocia w Niemczech.** W ciągu czerwca br. zaznaczyło się dalsze polepszenie sytuacji na niemieckim rynku pracy. Według oficjalnych danych ilość bezrobotnych otrzymujących zasiłki z tytułu ubezpieczenia przeciwko bezrobociu wyniosła w dniu 15. czerwca 1929 w cyfrach okrągłych 745.000, co oznacza spadek o 62.000 w stosunku do cyfr na dzień 31 maja br.

Z WYDAWNICTW

(w) **Organizacja pracy w rolnictwie.** Wyszedł zeszyt rocznika V „Organizacji Pracy w Rolnictwie”, ilustrowanego organu sekcji rolnej Instytutu Naukowej Organizacji pod redakcją członka Instytutu Henryka Ohrta, zawierający następujące prace: prof. S. Moszczeńskiego: „Nowoczesne sposoby wynagrodzenia robotnika wiejskiego”. Profesora inżyniera S. Biedrzyckiego: „Uproszczenia i uzupełnienia harmonogramów. Pławia: Przewidywanie ziemniaków w skrzynkach. Poradnik z Towarzystw i Instytucji. Z piśmiennictwa. Popieranie naukowej organizacji pracy w rolnictwie przez rząd niemiecki. Spychacz do siana. Z Powszechnej Wystawy Krajowej. Czy i o ile oplaca się traktor w gospodarstwach o 50 ha.

POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA

Produkcja rolnicza

W drugim dużym pawilonie na terenach zachodnich mamy wystawione eksponaty i tablice z działu doświadczalnictwa rolniczego i hodowli nasion. Przy tym pawilonie na otwartych terenach widzimy małe poletka, obsiane nasieniem siewnym rozmaitych gatunków zbóż i ziemniaków, które odrazu poglądowo mogą przekonać niejednego rolnika o korzyściach stosowania nasion selekcyjnych.

Dział doświadczalnictwa rolniczego, zorganizowany przez zarząd wszechpolskiego Związku Rolniczych Zakładów Doświadczalnych, przedstawia się bardzo okazale i podług otrzymanych przez nas informacji wzbudził wielkie zainteresowanie zwiedzających go rolników, profesorów i studentów francuskich i rumuńskich. Bo tu przedstawione rezultaty prac naszego doświadczalnictwa, zwłaszcza w zakresie zwalczania szkodników buraków cukrowych i innych mogły istotnie zainteresować rolników naszych i obcych.

Doświadczalnictwo w Polsce zapoczątkowane zostało w r. 1836 w Instytucie Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Marymoncie pod Warszawą, podczas gdy pierwsza tego rodzaju placówka doświadczalna w Europie Zachodniej powstała w r. 1834 w Rothamstead w Anglii. Po zamknięciu szkoły marymonckiej placówka ta upadła i dopiero w ostatniej ćwierci XIX-go stulecia, kiedy nastąpił kryzys w rolnictwie europejskim przez konkurencję zbożową Stanów Zjednoczonych, zaczęto przystępować do zakładania pierwszych stacji doświadczalnych. Powstały takie zakłady w Sobieszynie (1886 r.), w Dublinach (1895 r.), w Kutnie (1899 r.), w Krakowie (1900) i w Poznaniu z polem doświadczalnym w Pętkowie (1900 r.).

Najwyższy rozwój stacji doświadczalnych przed wojną był w b. Kongresówce, którego rolnictwo było hamowane w swym rozwoju przez konkurencję rosyjską. Przed wojną w tej dzielnicy było 26 instytucji doświadczalnych, kiedy w Wielkopolsce były dwie i w Małopolsce dwie. Po zniszczeniach, dokonanych przez wojnę, nastąpiła powolna odbudowa tych stacji i dziś posiadamy instytucji doświadczalnych w Wielkopolsce i na Pomorzu 5, w Małopolsce 5, a w b. Kongresówce i na Kresach Wschodnich wraz z Instytutem w Puławach — 17. Poza tem są pola doświadczalne przy wyższych uczelniach rolniczych (3) i mniejszych kół doświadczalnych w całej Polsce 29, z czego 17 przypada na Wielkopolskę i Pomorze.

Na ścianach pawilonu hodowli nasion mamy graficznie przedstawioną statystykę plonów poszczególnych rodzajów zbóż i okopowych we wszystkich województwach Polski, z której widzimy, że na pierwszym miejscu stoi Wielkopolska.

Wewnątrz tego pawilonu mamy liczne stoiska poszczególnych hodowli nasion rolniczych, gdzie na pierwsze miejsce wybija się Wielkopolska i Pomorze. Z tych województw naliczyliśmy większych i mniejszych wystawców 27, z b. Kongresówki 7 i z Małopolski 5.

Podług danych Poznańskiej Spółki Nasiennej mamy w tych dwóch województwach 56 stacji hodowlanych, z których 40 należą do tej spółki. Z większych hodowli są tam reprezentowane Lipie p. Inowrocław, Lochow-Petkus, Strölof, spółka polsko-szwedzka, pracująca w 9-ciu majątkach, Siew w Poznaniu, Sandomirsko-Wielkopolska Hodowla Nasion (4 majątki), Rogalin hr. Raczyńskich (6 stacji rozmnażalnych), Dębicz-Rogalin, Sobótka Stiegler, Kleszczewo (5 stacji rozmnażalnych), Wielkopolska i Pomorska Izba Rolnicza i inne. W stoisku dóbr Lipie widzimy nasiona-elity pszenicy, naku, grochu, buraków cukrowych; są już na wystawie okazy 3 odmian wczesnej kukurydzy, przystosowanej do naszych warunków z bydgoską odmianą na czele, okazy grochu zielonego i Victorji własnych odmian, kilka odmian ziemniaków Kamekego, Dałkowskiego, Modrowa i wiele innych godnych widzenia okazów naszego nasiennictwa. Z innych województw są tam stoiska hodowli Sobieszyn, „Granum“, Aleksandra Janasza z Dońkowa — sekcji Małop. Tow. Rolniczego (9 majątków), hodowli buraków cukrowych z Motyczu i Dobrzańskiego z Krakowa, okazy nasion i buraków pastewnych w ład-

nych dioramach, zbiorowa wystawa niektórych hodowców z Małopolski i b. Kongresówki i inne. Z Wołynia reprezentowanych jest pięć majątków. Na wzmiankę zasługują również stoiska uniwersytetu poznańskiego, opracowane przez prof. Pietruszczyńskiego.

O ile dział nasiennictwa, zbóż i okopowych przedstawia się okazale, to w zakresie roślin innych, jak traw łąkowych, leczniczych, wystawcy są nieliczni. Nasiona traw łąkowych pokazuje Spółka uprawy łąk i pastwisk Siemina (9 majątków) i zakłady T. Otmianowskiego. W dziale roślin leczniczych są stoiska majątku Kisielnica w ziemi łomżyńskiej, Oskara Wojnowskiego i Instruktorjatu Centr. Zw. Kół Rolniczych w Warszawie. Poza tem są tam okazy zbóż zakładu dośw. kultury torfowej w Sarnach; Związek zawodowy chmielarzy w Nowym Tomysłu i Lubelskie Tow. Chmielarskie pokazują nam dane i próbki co do uprawy chmielu w Polsce, która w r. 1929 wynosiła 3475 ha wobec 7575 ha w r. 1905; stoisko z lnem polskim wystawił Związek kółek rolniczych.

Fabryki chemiczne Boruta w Zgierz i Arct w Jaworznie wystawiają środki chemiczne do zaprawy nasion i tępienia szkodników i chorób roślin i przy tem są tam też małe półka doświadczalne, a firma W. Zaborski w Warszawie pokazuje własnej konstrukcji przyrządy do sekcji roślin używane. W oddzielnym pawilonie urządziła swoje stoisko znana firma hodowlano-nasienna K. Buszczyński i Synowie Sp. Akc. dawniej w Niemiewczu na Podolu rosyjskim. Nasionie buraków cukrowych wysyła ta firma do kilkunastu państw.

Gospoda dla dzieci

Na wystawie, na terenie „B“ w pawilonie 34, mieści się nader praktyczna instytucja — „przechowalnia“ dzieci, czynna codziennie od godziny 9-ej do 19-ej. Rodzice, którzy przybyli do Poznania z dziećmi w wieku od dwóch do ośmiu lat i chcą swobodnie zwiedzać wystawę, spokojni, że dzieci są w dobrych rękach, mają idealną wprost sposobność wyzbicia się kłopotów, które wynikają z pozostawiania małych dzieci w hotelach i na kwaterach lub z przemęczania dzieci godzinnymi wędrówkami po terenach wystawy.

Po „gospodzie dla dzieci na P. W. K.“ oprowadza nas kierowniczka, p. Zofja Modzelewska.

— Każdemu dziecku, które przyprowadzą do nas rodzice lub opiekuni, przypinamy tekturowy krążek z numerem porządkowym. Podobny „medal“ z tym samym numerem wręczamy rodzicom, zaś trzeci egzemplarz umocowujemy na piaszczyku lub czapce dziecka. W ten sposób wykluczone są wszelkie pomyłki, tak przy wydawaniu dzieci, jak i przy zwrocie garderoby.

Wchodzimy do dużego jasnego pokoju, wyłożonego dywanem.

— Tutaj dzieci bawią się w razie niepogody. Klocki, lamigłówniki, książki z obrazkami i bezpieczne zabawki mechaniczne. Dzieci rzadko się martwią chwilową rozłąką z rodzicami.

— Jest ogród?

— Mamy śliczny ogródek, tuż przy domu. Dużo piasku, ławeczki, trawnik, huśtawki, nawet własny warzywnik z marchewką i rzodkiewkami.

W ogrodzie nadzwyczajna zabawa. Pod opieką ochroniarki i siły pomocniczej dzieci używają specjalnych, zupełnie bezpiecznych huśtawek, biegają za obręczami, piela grządki w warzywniku i bawią się w suchym, jasnym piasku.

Na podwieczerek — godzina 4 popołudniu — dzieci przechodzą do jadalni, gdzie zasiadają w białych, lakierowanych, niskich fotelikach przed odpowiednimi stolikami. Grzecznie i z apetytem piją sterylizowane mleko i zjadają bułki z masłem.

— Jakie są opłaty? — pytam kierowniczkę gospody, p. Modzelewską.

— Minimalne. Za pobyt dziecka przez kilka godzin bez posiłków pobieramy 50 groszy. Jeżeli dochodzi śniadanie lub podwieczerek — 1 złoty. Pobyt z obiadem — 2 złote, zaś za cały dzień złotych 3.

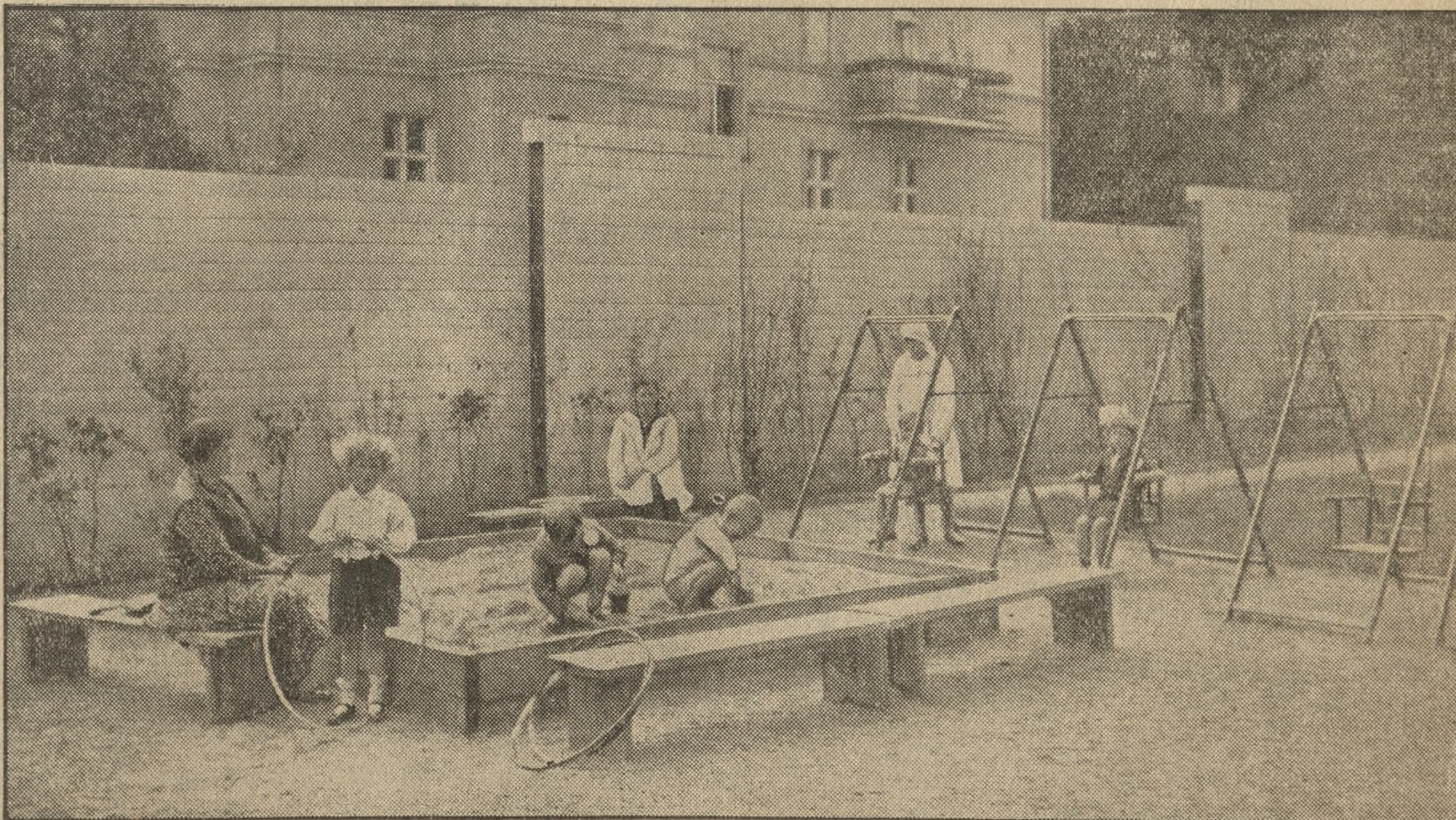
— Jaka jest frekwencja „gospody“?

— Raz mieliśmy 23 dzieci. Pomieścić możemy zgórą pół setki, ale, niestety, nie wszyscy rodzice, którzy są w Poznaniu na wystawie, lub się tutaj wybierają wiedzą o tem, że mogą nam zdać opiekę nad potomstwem i swobodnie zwiedzać P. W. K. Były wypadki, że rodzice przychodzili do nas i żalowali bardzo, że przed samym wyjazdem, po kilkunastu dniach męczenniu siebie i przywiezionych dzieci, dowiedzieli się o istnieniu gospody.

Istotnie, o gospodzie dla dzieci winni być poinformowani wszyscy rodzice, przybywający do Poznania na wystawę z drobnymi dziećmi. Za małą opłatą pozbywają się wielu kłopotów i wiedzą, że w czasie, gdy zwiedzają wystawę, pociechy ich bawią się do brze i są pod troskliwą opieką.

W dużym, jasnym pokoju, wyłożonym dywanem, dzieci bawią się w czasie niepogody. Każde dziecko ma przypiętą do sukienki tekturkę z numerem

w ogródku jest piasek, są huśtawki i troskliwa opieka,

RADJO

Programy radjofoniczne

Piątek, dnia 5 lipca 1929 r.
Poznań (336 m) godz. 20.00 radjografja (syst. Fultona); godz. 12.50 komunikaty P. W. K.; godz. 13.00 sygnał czasu — hejnał z wieży ratuszowej; godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.00 notowania giełdy pien., zboż.-towarowej i cen targowych Rzeźni miejskiej; godz. 14.15 komunikaty: gosp., roln., PAT, sprawozdanie o ruchu statków itd.; godz. 17.05 kurs elem. języka angielskiego (wykł. dr. Arend, lektor U. P.); godz. 17.25 odczyt p. t. „Elekcje w Polsce” (wygl. płk. Piekucki); godz. 17.50 komunikaty P. W. K.; godz. 18.00 koncert muzyki polskiej. Wykonawcy: Władysława Gogojewiczowa, art. op. (mezzosopran), prof. Stanisław Pawlak (skrzypce), Zygmunt Wojciechowski, kapelm. opery (akomp.); godz. 18.55 nadprogram; godz. 19.20 odczyt z cyklu organizowanego przez Kuratorium Okręgu szkolnego; godz. 19.40 „Silva rerum” p. Bol. Busiakiewicz; godz. 20.00 odczyt p. t. „Teoria powszechnego dobrobytu” (wygl. prof. Wincenty Lutosławski); godz. 20.30 koncert symfoniczny. Transmisja z Doliny Szwajcarskiej w Warszawie. W programie utwory Mendelssohna; godz. 22.00 sygnał czasu — komunikaty PAT; godz. 22.15 radjografja (syst. Fultona); godz. 22.45 muzyka taneczna.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Stow. Polskiej Młodzieży Katolickiej** pod wezw. św. Kazimierza, Poznań-Jeżyce. Lekcja śpiewu odbędzie się w piątek o godz. 20 w salce parafjalnej. Jednocześnie zapraszamy wszystkich członków, drużyn seniorów oraz gości na nasz doroczny kiermasz, który odbędzie się dnia 7-go bm. przy udziale orkiestry wojskowej w ogrodzie p. Knasieckiego przy ul. Bukowskiej (za radjostacją). Początek o godzinie 16.
 — **Stow. Młodzieży Obywatelskiej parafji archikatedralnej.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 5 lipca o godz. 20 w Domu Katolickim na Śródcie. Na porządku obrad sprawa wycieczki.
 — **Tow. Uczniów Handlowych.** Zebranie półroczne odbędzie się dnia 4 bm. o godz. 20 w małej sali Domu Królowej Jadwigi, Al. Marcinkowskiego 1. Na porządku obrad sprawozdanie zarządu za ubiegły kwartał, oraz wybory uzupełniające do zarządu.
 — **Poznański Klub Wioślarek.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 4 bm. o godz. 20 w cukierni „Warszawianka”.
 — **Grono Przyjaciół Sceny Polskiej w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 20 w lokalu p. Koniecznego przy ul. Masztalarskiej. — Ze względu na ważne sprawy m. in. urzą-

dzenie wieńca, prosimy o gremjalne przybycie.

— **Cech Czeladzi Garncarskiej.** Zebranie kwartalne odbędzie się w niedzielę, 7 bm. o godz. 10 w lokalu p. Jarockiego. Po zebraniu cechowym odbędzie się zebranie Związku Czel. Garn. i Fliskarskiej.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:
 Wiktorja Majowa, z domu Józwiakowska, 64 l. Zofja Skwierczyńska, księżkowa, 39 l. Wojciech Dawidowski, kupiec, 77 l. Marjan Mroziński, 4 mies. 9 dni. Helena Porankiewiczówna, 7 l. Karolina Sturmowa, z domu Wendtówna, 76 l. Brunon Krusche, ksiązkowy, 23 l. Ernst Heinze, kowal, 24 l.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:
Na pomnik Serca Jezusowego: Kaniewska 5 zł. — K. F. z prośbą o dalszą pomoc 5 zł. — Bronisław Śniegocki, Fr. Ratajczaka 2, 25 zł. — Kaczmarkowa 10 zł. — Stefańska — Wielen 5 zł. — Górnoślązak z Mysłowic 20 zł. — A. E. z podziękowaniem za otrzymane łaski 5 zł. — Zygmund 20 zł. — Julianostwo Maciejewscy z podziękowaniem za otrzymaną łaskę z prośbą o

blagosławieństwo 3 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 347,50 zł.

Na chleb św. Antoniego: K. S. 10 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 32 zł.

Na Tow. Opieki nad Inwalidami: Rodzina Anson 5 zł.

Na Tanie Kuchnie dla biednych m. Poznania: Rodzina Anson 5 zł.

Mixin —
 najlepszy i najtańszy
 proszek mydlany

U dorastającej młodzieży ma kolosalne znaczenie częsta konsumpcja tak pożywnego artykułu spożywczego jakim jest dobra czekolada. Pw 11 202-70,361 Czekolada oraz kakao Piaseckiego, z największej fabryki czekolady w Polsce A. Piasecki S. A. w Krakowie, urzędzonej wg. najnowszych zdobyczy techniki, wyrabiane są z najszlachetniejszych i najczystszych surowców.

CZEKOLADKI BISZKOPTY, CUKIERKI, MARMELADKI W FIRMIE PATYK

FIRMA ISTNIEJE LAT 30. — ALEJE MARCINKOWSKIEGO 6 (PRZY POCZCIE).

Angielska
 wytworność
 amerykańska pomysłowość
 stały u jego kolebki.

- Kołnierzyk sztywny a przecież niezwykle giętki
- Kołnierzyk lekki jak piórko, który się ledwie czuje na szyji
- Kołnierzyk wytworny, w którym się zawsze dobrze wygląda kołnierzyk taki, jak być powinien to

KOŁNIERZYK ERCO-GOLD

Fason do każdej pory dnia, na każdą szyję, do każdego gustu, przedłożą Panu w każdym lepszym magazynie artykułów męskich.

1 kołnierzyk kosztuje zł 2,20
 1/2 tuzina 13,20

Na plażę! Do kąpieli!
Wszelkie artykuły kąpielowe!
 Największy wybór! Najtańsze ceny!

- Ręczniki kąpielowe od zł 3,25
- Czapki kąpielowe . . od zł 1,40
- Kostjumy kąpielowe od zł 4,40
- Pantofelki kąpielowe od zł 3,20

Najnowsze trykoty kąpielowe!

Prześcieradła -:- Płaszczce

S. KAŁAMAJSKI
 POZNAŃ. TORUN.

!! Nadzwyczajna okazja !!

Dwa wielkie składy przemysłowe wraz z warsztatem, w centrum miasta położone, bardzo dobrze prosperujące zaraz na sprzedaż. Reflektanci z większą gotówką mogą się zgłosić do Kurjera Poznańskiego pod zw 17 369. Pośrednicy wykluczeni.

Wytwornia Win Owocowych
 dobrze zaprowadzona jest z powodu stosunków rodzinnych zaraz korzystnie do sprzedania. Łask. zgłoszenia do „PAR”, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11, pod 55,172 Pw 8346-55,172

Wspólnika

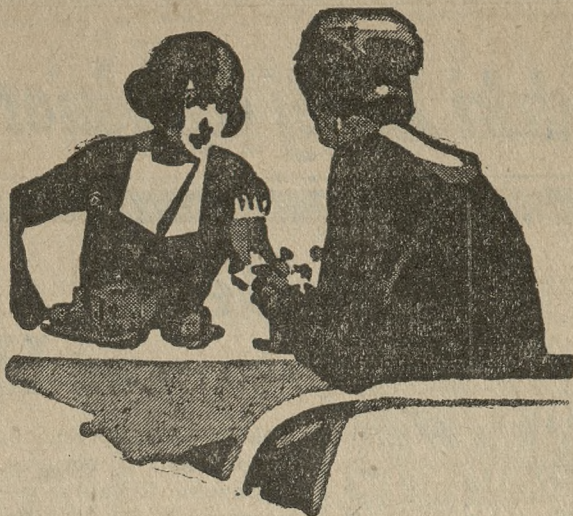
do poważnego przedsiębiorstwa, dobrze prosperującego w Bydgoszczy, poszukuje się z kapitałem ca. 100.000 zł, fachowość nie konieczna. Zabezpieczenie pewne. Zgłoszenia pod „100.000” do Biura Ogłoszeń IRO, Bydgoszcz. nw 11278

Przyjmujemy zaraz na posadę stałą:
I. magazyniera
I. rysownika
 z branży maszynowej.
Józef Dziabaszewski i S-ka., fabryka maszyn
 Poznań, ul. Przemysłowa 35. Kw 555

Kamienicę

z powodu zmiany miejscowości mam do sprzedania w śródmieściu, Ostrowie Wielkop., dwupiętrową, z balkonami, ogrodem, dużymi piwnicami, obszernym mieszkaniem, ce-na podług ugody, przy wpłacie 55 tysięcy zł. Zgłoszenia wprost do właściciela **Wonka, Ostrów Wielkop., Wrocław-ska 19** nw 2550

Bajka!

**A teraz zdradzę
Ci tajemnicę!**

Kawa, którą podałam Wam na ostatnim zebraniu naszym i która Wam tak bardzo smakowała, była to kawa Hag. Posłużyła ona Wam dlatego, gdyż jest pozbawiona kofeiny i wskutek tego zupełnie nieszkodliwa. Ciocia Bronia przyszła zaraz na drugi dzień z rana, by mi powiedzieć, że już od lat nie spała tak spokojnie. Od piątku pije ona również wyłącznie kawę Hag. Różnicy w smaku niema zupełnie; kawa Hag jest rzeczywiście równie smaczna, jak każda inna kawa ziarnista najlepszego gatunku. Należy ją tylko dobrze przyrządzić. Spróbuj raz dać ją swemu mężowi.

KAWA HAG CHRONI

Żądajcie w sklepach paczki 100 gr. za zł. 2,—
lub 200 gr. za zł. 4,—

KAWA HAG T. Z. O. P. GDAŃSK Tw 32

Cały Poznań mówi o Bajce!!

ul. Marszałka Focha 23.

zw 17372

Przeciw chudości

używać należy naszego wypróbowanego od lat proszku odżywczego „PLENUSAN”. W krótkim czasie znaczny przyrost wagi, kwitnący wygląd i pełne kształty ciała. Wzmacnia również krew i nerwy. Polecany przez lekarzy i profesorów. 1 pudełko 6,— zł; 3 pudełka 15,— zł. Przy zapłacie zgóry wysyłka franko. Pw 3247-0,1100

DR. GEBHARD & SP. — GDAŃSK, ODDZ. 153a.

ST. MALINOWSKI

Fabryka maszyn, wozów i odlewnia żelaza
Założ. 1886. ŚREM Telefon 17.

ODDZIAŁ POZNAŃSKI: ul. Pocztowa 30
Telefon nr. 28-26

poleca:
źniwiarki Deeringa oraz części zapasowe do żniwiarek Eckerta, Cornicka i Deeringa. Kw 542

Drzewo ca 6000 mtr.

w całości lub wagonowo, szczap sosnowych prima I kl., towar zdrowy, korowany, kresowy od 16—36 ctm. gr. ostatniego cięcia za 1 mtr. zł 21,— franko stacji odbiorczej. Drzewo olszowe tej samej grubości zł 20,—. Zgłoszenia: Firma C E R E S, Gniezno — Telefon 382. nw 2326

KINO-TEATR,

restauracja — kawiarnia, miejsc 600, urządzenie nowoczesne w ruchliwym powiatowym mieście Wielkopolski, zaraz do sprzedania. Oferty tylko poważnych reflektantów do **AGENCJI KURJERA — WRZEŚNIA.** nw 2334

Samochody ciężarowe

Komnick, Ford, Stoewer, Chevrolet, Opel nowe i używane od 1—5 ton, autobusy nowe i używane jako kupna okazyjne poleca „KOMNA” T. z. o. p. Automobile. Poznań, ulica Dąbrowskiego 83-85. Tel. 7767 i 5478. nw 2327

Strycharzy

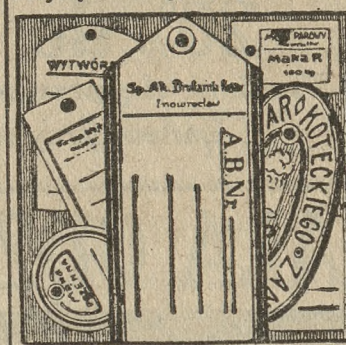
do wyrobu 150000 sztuk cegły ręcznej poszukują Wielkopolskie Zakłady Ceramiczne w Poznaniu, Jasna 10. Pw 3849/50-27,76/7

Weksel,

opiewający na 100 złotych, wystawiony dla firmy Wielkopolska Grafika, właśc. p. Berliński, Poznań, Czartoria 4, niniejszem

uniważniam z powodu nieodtrzymania umowy ze strony p. Berlińskiego. **Leon Trzebiński, Rawicz.** nw 2331

Przyslijcie wzory, żądajcie ofertę!

Zawieszki w Polsce

— tylko my —

Drukarnia Kujawska Sp. Akc. Inowrocław

Wozy

gospodarcze lekkie nowe i mało używane tanio sprzeda Górski, Główniec, stacja Antoninek. sd 25 060

Pot nóg i pach oraz niemfą woń usuwa puder i masę „Sudoral Chemergon”

Bajka!

Pocóż przepłacać drogie, zagraniczne preparaty, jeżeli krajowy fabrykat pod nazwą

Tajfun

tepi radykalnie muchy, komary, pluskwy, pchły, mole, karaluchy etc. i jest o połowę tańszy.

1/2 ltr. — 3.— zł
1/1 ” — 6.— ”
10/1 ” — 45.— ”

Tajfun rozpyla się za pomocą pompki lub ustnego rozpylacza w ubikacjach mieszkalnych, stajniach obozach etc. i po kilkunastu minutach wszelkie rozbastwo opada martwe.

Do nabycia: Pw 3355-27,79

w Drogerji UNIVERSUM

Poznań

ul. Fr. Ratajczaka nr. 38.

MASAŻE

metody prof. Mezger Zabłudowski elektryczne, ręczne, wibracyjne przeciw złej cyrkulacji krwi, blednicy, skrze powi, nabrzmieniu ciała, reumatyzmowi i t.d. Dyplomowana specjalistka masażu J Giernatowska, ul. Wrocławska 19, przy placu św. Krzyskim, dawniej Romana Szymańskiego Pw 9797-18,350

Nowoczesny

APARAT

do konserwowania
oraz
SZKŁA do ZAPRAW
poleca

Jan Borys, skład żelaza
Wielka 20.
Pw 3334/5-27,68/9

Tanie

sprzęty kuchenne

w wielkim wyborze
spec. komplety aluminiowe
poleca

JAN BORYS
skład żelaza, Wielka 20.
Pw 3336/37-27,63/4

Lodownie,

Maszynki do lodu,
Maszynki do soku,
Meble ogrodowe,
Weże gumowe,
Szkła do zaprawiania,
Karnisze do okien,
Siatki do okien,
Maszyny do trawy
poleca korzystnie

JAN DEIERLING
skład żelaza
SZKOLNA 3.
Tel. 35-18. Tel. 35-43.

Pw 3359-27,85

SAMOCCHODY

2, 3, 4 i 7 osobowe limuzyny, karetki, kabrioletki, landoletki, fabrycznie nowe oraz taksówki z stałą koncesją bardzo korzystnie z powodu całkowitej wyprzedaży na sprzedaż.

Przy regulacji gotówkowej duży rabat.

HEMPOWICZ - AUTOMOBILE

POZNAŃ, Patrona Jackowskiego 49.
Telefon 65-15 i 22-22. bpw 345

20 000 zł

poszukuję zaraz na 4 miesiące do wykonania zlecenia magistratu, wartości 50 000,—, poważna fabryka. Dają zysku 1 500,— oraz cesję należności. Zgłoszenia do eksp. Kurjera Poznańskiego pod zw 17370

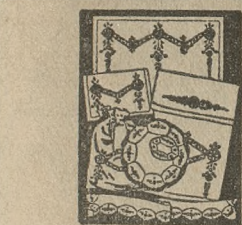
Kupię kamienicę

z większym podwórkiem, najchętniej z wolnymi ubikacjami fabrycznymi, ile możliwości jaknajbliżej śródmieścia Poznania. Zgłoszenia do eksp. Kurjera Poznańskiego pod zw 17363

Średzka Kolej Powiatowa poszukuje od 1 sierpnia 1929

nadzorczy toru

z praktyką i wykształceniem techniczno-rysunkowym. Szczegółowe piśmienne zgłoszenia z życiorysem i odpisami świadectw nadsyłać należy do Dyrekcji Średzkiej Kolei Powiatowej w Środzie. dw 1021

HAFTUJE

rysuje, mereżkuje, batykuje, maluje po cenach fabrycznych

Fabryka Robótek Ręcznych „FARUM” właśc. J. MURA
Poznań, Stary Rynek 89, I p.

bpw 3770

BUFETOWA

dobrze polecona, przystojna potrzebna do Restauracji-Kawiarni „Ziemianka” tereny zachodnie P. W. K. Zgłoszenia w biurze ul. Fr. Ratajczaka 2. Również mogą się zgłosić

2 młodsze, ładne panienki do obnoszenia gabłotek. zw 17 360

TYLKO

Lakiery - Emalje - Farby marki

„SMOK”

są najlepsze i najtrwalsze. Kto „Smokiem” maluje, Nigdy nie żałuje. Kw 1829

Kokosy i Manila

K. Kużaj

27 Grudnia 9

K.K.

P.

Pw 6389/80-0,6547 i 6559

Na raty miesięcznie 18 zł.

pierwsza wpłata 36,00 zł

Kromczyński

Poznań Aleje Marcinkowskiego 5. bpw 3650

Motor elektr.

6-8 k. m. 440 V. około 1500 obrotów, prądu stałego kupimy zaraz. Łask. spieszne oferty uprasza zw 17351

Domagalski i S-ka
Poznań, św. Marcin 34

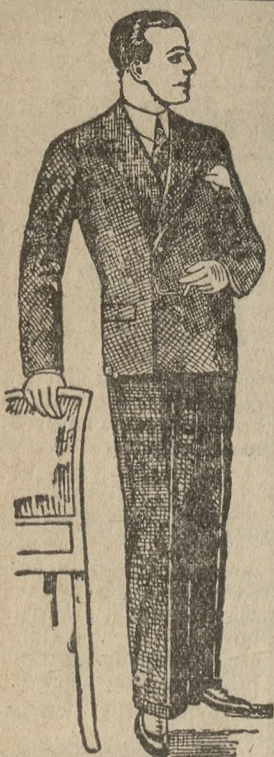
Bajka!

Bajka!

Dla wzmocnienia i utrzymania
Waszego zdrowia i jako ochrona
przed zarażeniem, pijcie

Marienbadzki Źródło Excelsior

wyborną czysto-naturalną wo-
dę stołową! Informacje bezpłatnie:
M. Kandel, Skład wód mineralnych,
Poznań, Masztalarska 7, Telef. 1895

Całkowita Wyprzedaż!

Z powodu rozpoczęcia fabrykacji konfekcji
na sezon jesienno-zimowy

wyprzedajemy

olbrzymie zapasy letnich

Płaszczy i Raglanów gabardynowych.
Wszelkie Gatunki

Ubiórów męskich i chłopięcych.

Z Nadzwyczajnym Opustem

20% do 30%

Prosimy się przekonać!

Zaden przymus kupna!

Detal w Hurcie!

Wskutek stałego przepełnienia naszego składu
detailednego na parterze, urządziliśmy dla
dogodności Klientów w naszych zakładach
fabrycznych na I. piętrze (wejście przez
bramę) **Oddział sprzedaży detailednej**
gdzie prosimy także zakupy poczynić.

**Zapasy
kilku tysięcy**

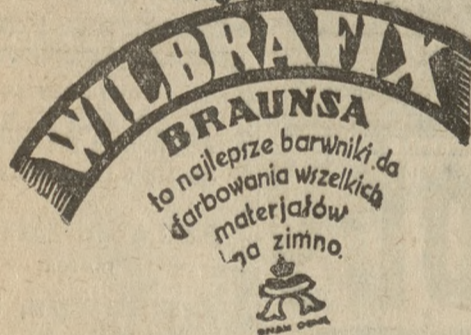
sztuk gotowej konfekcji na składzie.

**Nasz wybór i Ceny niskie
budzą podziw
w całej Wielkopolsce!**

Pw 8065/6-18.276/7

„CENTRALA ODZIEŻY“ właśc. **Mechaniczna Fabryka Konfekcji** ulica Wodna 27, parter oraz I. piętro
B-cia Tilgner (Przedsiębiorstwo chrześcijańskie) przy Starym Rynku (wejście przez bramę)

Pw 10 932-92.492

Dla większych zakładów przemysłowych w In-
wrocławiu potrzebna zaraz

biegła stenotypistka

Uprasza się o zgłoszenie pań, które istotnie potra-
fią stenografować oraz szybko i czysto pisać na
maszynie. Przy wypełnieniu takich warunków
posada stała i dobrze płatna. Oferty z odpisami
świadectw, wymaganie pensji i fotografii, któ-
rą się zwróci, przyjmuje „PAR“, Poznań, Aleje
Marcinkowskiego 11, pod nr. 27,55. Pw 3332-27,55

Adwokat

Wielkopolanin może się natychmiast w ruch-
liwym, około 7 tys. mieszkańców liczącym
mieście, Woj. Pozn. z rozległą okolicą osie-
dlić. Odpowiednie mieszkanie i dobra egzy-
stencja zapewniona. Zapytania skierować
do „Par“, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 27,78
Pw 3354-27,78

Książkowa

z dłuższą praktyką, ze znajomością książ-
kowości amerykańskiej, potrzebna od
15. 7. 1929 r. Zgłoszenia piśmienne do
f-my KAROLEWSKI & PLUCIŃSKI,
Poznań, Stary Rynek 6. rw 5670

Poszukujemy młodego ekspedjenta (dekoratora)

blawatnika. Płacimy dobrze, a żądamy sumiennosci
i pracowitości. Prosimy skierować oferty z podaniem
życiorysu i żądanej pensji do F-my B. Górski i S-ka,
Czarnków n./Notecią, ul. Wieleńska 8, skład blawa-
tów, konfekcji i towarów krótkich. zw 17 345

OKAZJA!

KARETKA PICCOLO Praga . . . 4/14 HP
2 FAETONY . . . 3/10 „
KARETKA ERSKINE 6 cyl. . . 8/40 „
STARY FORD Otwarty
KARETKA de Dion Bouton . . . 30 „
FAETON FIAT 503 . . . 30 „

używane, w bardzo dobrym stanie, tanio i na dogo-
dnych warunkach na sprzedaż. Zgłosz. „PRAGA“
Automobile Poznań, pl. Wolności 11. Tel. 5533.
Pw 3286-27,29

Zakopane

Grand hotel-pension „STAMARY“ pod nowym kierowni-
ctwem, 60 pokoi słonecznych z werandami. Wszelki kom-
fort. Własny park. Zakład hydropatyczny. Ceny umiarko-
wane. nw 2056

KIEROWNIKA

do pierwszorzędnej restauracji,
z kaucją poszukuje. Zgłosze-
nia z podaniem wieku i wyma-
gań do „Par“, Al. Marcin-
kowskiego 11 pod nr. 55,182
Pw 8856/55,182

Przedstawicielstwo

wylączne odda Wytwórnia Chemiczna na własny rachunek
i skład konsygn. Panom z got. 500—1500 zł o ile możliwości
zaprowadzonych w drogerjach, kolonjalkach na artykuły
inprzatne cieszące się wielkiem powodzeniem przez swą no-
wość. Duży zarobek. Oferty do eksp. Kurjera Poznańskiego
pod zw 17 366

Zastępca

dobrze zaprowadzony u piekarzy i hurtowników mąki,
z odpowiednimi referencjami i większą kaucją dla sprze-
daży na prowizję wyrobów naszych w Poznaniu, poszuki-
wany zaraz. Piśmienne zgłoszenia uprasza Pw 3358-27,83

Hermannmühlen Tow. Akc., Poznań
plac Wolności 17.

Dzierżawa polowania

Spółka Łowiecka w Winiarach, wydzierżawi w drodze
ustnego przetargu na okres sześcioletni, prawo polowania
na terenie stoł. m. Poznania, dzielnicy Winiary, który od-
będzie się w środę, dnia 17 lipca bież. roku, o godz. 5 po poł.,
w lokalu p. Kotlińskiego, ul. Obornicka 38. zw 17 358
Warunki wydzierżawienia wyłożone są do przejrzenia
w biurze komisariatu Magistratu Poznań—Winiary.

Bajerlein,

Przewod. Spółki Łowieckiej.

W Banku Ludowym (okolice Poznania) wakuje
zaraz posada

urzędnika - bankowca

(pełnomocnika).

Wykwalifikowane siły fachowe zechcą nadesłać zgłoszenia
do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod dw 1064
Dokładny życiorys, odpisy świadectw, podanie pensji, ter-
minu przyjęcia posady oraz referencje należy do wniosku
dołączyć. Oferty nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Wytwórnia win owocowych

założ. już w r. 1907

poszukuje na południowe powiaty Poznańskiego

zastępcy podróżującego

na wysoką prowizję, ew. reprezentanta z własną
składnicą. Reflektuje się tylko na pierwszorzędną,
inteligentną siłę z branży, dobrze zaprowadzoną
u klienteli. Zgł. z podaniem referencji, możliwości
złożenia gwarancji i odpisów świadectw przyjmuje
R. K. HUEBNER i S-KA, Wytwórnia win owo-
cowych, Fordon (Wlkp.) nw 2323

Stenotypistka

stenografująca biegle w języku
niemieckim i władająca językiem
polskim, na stałe poszukiwana.
Siły początkujące wykluczone.
Oferty skierować pod dw 1063

PRIMA

KUCHMISTRZ

rutynowany i trzeźwy znający
kuchnię warszawską i fran-
cuską od 15. 7. 1929 potrzebny

DWÓR ARTUSA - TORUŃ

Pw 3360-64,250

Zalety najdroższego mydła zagranicznego jak: świetne mydlenie się, oszczędność w użyciu, przepiękny zapach, absolutna nieszkodliwość dla skóry, jednocy z siebie mydło toaletowe

UNIWERSALNE po 1.25, — z 1 z f-mą DROGERJA UNIVERSUM, POZNAŃ ul. Fr. Ratajczaka 38.

Do nabycia tylko w powyższej drogerji. Każdy nabywca z entuzjazmem poleca je drugiemu!

Pw 9804-18,524

Sposobność korzystnej lokaty kapitału

w bardzo dobrze rentującym się przedsiębiorstwie przemysłu metalowo-drzewnego wskazuje

Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu, ul. Rzeczypospolitej 1, który prosi o zgłoszenia osobiste lub piśmienne. dw 1055

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790 i t. d. = 1 słowo. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10-

29 POWSZECHNA WYSTAWA KRAJ.

Kapelusze

damskie przerabia najgustowniej czysci, farbuje „Regina“ sw. Marcin 78. zdw 20 370/71

Kwatery

komfortowe, kompletne (150) dla szkolnictwa zagranicznego, polskiego także inteligencji pozaszkolnej, 3-5 zł. Zamówienia, sadatek: Administracja Kwater. Matejki 8, telefon 60-91. zdw 91 868

Wystawa

Z powodu słabego zdrowia do odstąpienia niedrogo kiosku oddzielny w świetnym punkcie reklamowym, nadaje się do sprzedaży różnych artykułów. Wiadomość: „Okazja“, poste restante, poczta Wystawa. zdw 25 161

Dla Polaka

z zagranicy sprzedam pamiątkę z Polski. Dominikańska 5, I. lewo zdw 25 195

1 SPRZEDAŻE

10 tysięcy

sprzedam do sioły po 750 za 100 sztuk zaraz do oddania. Hurt Porcelany, Wroniecka 24. zdw 25 108

Okazja

piękne butony brylantowe korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 073

Samochód

super-fiat mało używany za niską cenę na sprzedaż względnie zamiana na mniejszy. Piotra Wawrzyniaka 13, restauracja. zdw 25 082

Skład

kolonialny 2 pokoje, kuchnia, piwnice, obfity towar, śródmieście powód ciężka choroba, sprzedam. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 064

Wózek

Brenabur tano na sprzedaż. Masztalarska 7a, I. zdw 25 067

Motocykl

A. J. S. sprzedam. Maleckiego 5, skład. zdw 25 068

Psy

ostre, czujne wilki, doberman, bernardyn bardzo tania Hodowla Psów, ulica Ceglana. zdw 25 203

Samochód

Buick 10/40 wymagający drobnego remontu sprzedam za bezcen. Debiec, ul. Świerczewska, Lakiernia. zdw 25 210

Powóz

półkryty na gumach na sprzedaż. Kasztelan, Strumykowa 34 zdw 25 209

Okazyjne kupno lub zamiana za kamienicę

Folwark 320 mórg w jednym komplecie z lasem przy szosie, 10 km do stacji, w tem 90 mórg roli reszta lasu 15-45 lasu (jodła, świerk, sosna), 6 pociągów dziennie, telegraf, kościół szkoła w mieście w przeszłej okolicy gołkowskiej. Budynki: dwór modrzewiowy o 6 pokojach z komfortem okolicy sadem i ogrodem. Budynki gospodarcze kompletne. Staw. inwentarz żywy i martwy, tereny nawodnione. Cena 23.000 dol., wkład 10.000 dol. reszta na możliwych warunkach spłaty za oprocentowaniem. Sprzedaż biuro Fr. Muszaka we Lwowie, ul. Janowska 72. nw 2041

Kierownika

na stałą posadę poszukuje za dobrą pensją i udział w zyskach. Potrzebna gotówka 10-20000 zł. Oferty Kurjer Pozn. zw 17367

Zgubiłem

tekę skórzaną, brązową, z bielizną w niedzielę wieczór na ulicy Jeżyckiej. Proszę łaskawego znalazcę o oddanie u portjera Kurjera Poznańskiego, św. Marcin 70, za wysokim wynagrodzeniem. rp 17 318

OKAZJA

W pierwszorzędnym punkcie Poznania do odstąpienia lokal handlowy frontowy z przyległym pokojem wraz z urządzeniem ewentualnie i z towarem zaraz z powodu wyjazdu. Oferty sub „17000“ do „PAR“, Poznań, Aleje Marcinowskiego 11. Pw 7124-62,528

Spółdzielnia „Stowarzyszenia Współdzierżawców Ogródków Działkowych, Gród Przemysława, Spółdzielnia z o. o. w Poznaniu, komunikuje, że WALNE ZEBRANIE odbędzie się w niedzielę, dnia 21 lipca r. b., o godz. 11 przed połudn. w lokalu p. Pałacza, narożnik ulicy Polnej-Bukowskiej. Porządek obrad wyłożony jest na miejscu. zdw 17 368 Zarząd: (—) Napierała.

Stosownie do § 7 uchwały gminnej miasta Poznania, z dnia 6. 6. 1928 r., dotyczącej poboru przez gminę opłat pokrywających koszty wywozu śmieci z miasta Poznania oraz art. 27 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów Komunalnych z dnia 11. 8. 1923 r. i uchwały Rady Miejskiej z dnia 3. 7. 1929 r., ogłaszamy, że lista opłat za wywóz śmieci za czas od 1. 4. 1929 r. do 31. 3. 1930 r., jest wyłożona do wglądu w czasie od 5. 7. do 18. 7. 1929 r., w budynku administracji Spalarni Śmieci przy ul. Wilczak, w godz. urzędowych od 8 do 15. nw 2332/3 Normy jednostkowe ustanowiono w wysokości 1,344% od rocznej wartości czynszowej wzgl. wartości użytkowej. Magistrat VII.

KOMUNIKAT

Poznańskiej Kolei Elektrycznej

Podaje się Szanownej Publiczności do łaskawej wiadomości, że z dniem przełożenia linii tramwajowych t. j. 6 bm. wagony przestaną kursować na szlaku od Pl. Gwarnego do Pl. Sapieżyńskiego. dw 1070/1

Abonenci kart miesięcznych tegoż odcinka zechcą swój abonament zamienić na im dogodny odcinek względnie zgłosić się w naszym biurze do odbiór zapłaconej sumy za kartę.

Przetarg przymusowy

W sobotę, dnia 6 lipca 1929, o godz. 11 przed poł., przy ul. Piotra Wawrzyniaka 19, w składnicy firmy spedycyjnej Miklas, sprzedam publicznie najwięcej dającym za gotówkę: zdw 17 362

3 maszyny do pisania, szafę ogniotrwałą i szafę żelazną.

Przetarg odbędzie się nieodwołalnie. JAN BARTKOWIAK, kom. sądowy, POZNAŃ ul. Kochanowskiego 24.

Lóżka metalowe

materace sprężynowe i wysięclane, leżanki, lóżka polowe oraz wózki dziecięce. Dogodne warunki spłaty. Pokrzywa, Półwiejska 22, tel. 58-76. bpp 339

Pończochy

piękne, dobre, tanie. A. Szymański, Poznań, św. Marcin 1. — Specjalny skład pończoch. nw 341/42

Jadalnie

serialnie kanapy, leżanki, materace, nakładki najtaniej za gotówkę na raty. Ludwig Dolna Wilska 76. bpw 3 439-40

Dom

z ogrodem owocowym, 5 mórg dobrej ziemi zaraz na sprzedaż. Majętność Lasek, poczta Zabikowo, stacja Luboń, K. Gluma. zdw 25 236/7

Murowana

Goślina mam dom zaraz do sprzedania powód śmierci męża, ogrodek, 4 pokoje, 4 kuchnie. Na odpowiedź dołączyć znaczek. Wiktorja Olek. zdw 25 096/7

Restauracja

kolonjalka, salka zabawowa, większe mieszkanie, przedmieście Poznania, oddzielnie. Restauracja, Chwaliszewo 58, Wiesner zdw 25 256/7

Singera

maszynę 65, rower 70 zł sprzedam, oraz przyjmuję wszelkie części do szwajcowania Warsztat Mechaniczny, Szamarszewska 31. zdw 25 382/3

Psa pokojowego

suczkę rasy japońskiej, białą, czystą, tresowaną, tanio sprzedam. Hein, Dąbrowskiego 70. jw 2149

Leżankę

salonowa (kozetkę) sprzedam tania. Łukaszewicz, Rynek Jeżycki 2, IV. jw 2147

Motocykl

„Sarolea“ sprzedam. Rogowski, Dąbrowskiego 78. jw 2153

Na

sprzedam koń sronek, 4 lata, z dobriemi chodami. L. Tokłowicz, Bóznica 15, telefon 1285. rw 5675

Majątek

20 mórg buraczanej ziemi, zabudowanie maszynowe, umebłowanie, wodociąg, dom 6 pokojowy, sliczny ogród i położenie, bardzo tania sprzedam przy wpłacie 25.000 zł, reszta dłuższe lata. Informacje: ul. Siemiradzkiego 11, 3. piętro, lewo. Pw 3340-55,168

Nowoczesne Okna Wystawowe

fantazyjne ściany, plakaty, cen wyznaczenia, figury, karykatury, litery, wycinki w wszelkich materiałach dla wszystkich branż dostarcza Specjalna Wytwórnia Przyborów Artystyczno-Dekoracyjnych, Poznań, Jeżycka 25. Pw 3351-55,179

Meble

na raty i za gotówkę po najniższych cenach poleca Szpryncacz Wielka 13. Klienci! zamieszajcie, wzyńcie odstawiamy własnym samochodem. Pw 3115/16-0,4762

Gospodarstwo

dom, chlew, stodoła, kuźnia, maszynowe, welbowane, z czterema morgami ziemi, przy budynkach zaraz na sprzedaż. Cena według umowy. Oferty Oregdownik d 1050

Kanapy
leżanki, kluby, materace najtaniej za gotówkę, raty. Strzelecka 31. zdw 24 891-2

Słoma luzna
na sprzedaż. Nowy Rynek 3, skład, telefon 1451. d 1046

Prakowy
garnitur sprzedam. Sibilski św. Marcin 13. zdw 23 807

Dom
piętrowy z piekarnią, piec piersiowy, chlewy, stajnia, morga ogrodu, miejscowość 13.000 mieszkańców, przy wpłacie 14.000 sprzedam „Krakus“, Poznań Poczta 30. zdw 25 331/2

Jadalka
nowa wartości 6.000 zł., za pół ceny wraz mebli pokój za 800 zł. sprzedam natychmiast za gotówkę. Oferty Kurjer zdw 25 341

Taniol
kanapę nową, plusz. sprzedam. Grzybowska, ul. Kopernika 2. zdw 25 371

Charty
piękne, białe, szberyjskie sprzedam. Stary Rynek 78, I. prawo. zdw 25 359

W Gdyni
handel win i towarów kolonialnych z detaliczną sprzedażą wyrobów tytoniowych, przy tem dwa pokoje, kuchnia, piwnica do sprzedania za 4.500 dolarów. Oferty Kurjer Poznański zdw 98 425

Dom
jeden pokój kuchnia, murowany dachówka kryty, chlew papa kryty, miasto przy Poznaniu, cena 4.500 złotych. „Polkomis“, Plac Sapieżyński 2 a. zdw 25 318

Futro
męskie, popielicowe tanio sprzedam. Dąbrowski 1, I. zdw 25 239

Baczość
Gościńiec z pełną koncesją sprzedaży towarów alkoholowych, połączone z towarami spożywczymi kuchennymi i żelaztami rolniczymi w obrębie 10 kilometrów bez żadnej konkurencji jest na dogodnych warunkach na sprzedaż. Zgłoszenia przyjmuje Fr. Grzesiak, Czarnków, Wielenska. zdw 25 188

Gospodarstwo
zaraz do sprzedania, 150 mórg do stacji kolejowej 2 km., dogodna komunikacja autobusowa z Poznaniem, inwentarz kompletny, cena 90.000 zł z tego 50.000, wpłaty reszta na hipoteke. Zgłoszenia u M. Antosza, Ninine, poczta i stacja kolejowa Rycyzwół telefon 6, pow. obornicki. zdw 25 137

Mikroskop
do badania mięsa „Leitz“ powiększa 41 i 103 x 120 zł. 3 Maja 6, III. prawo. zdw 25 111

Lornetka
do polowania Zeissa „Silvamar“, powiększa 6 x za 280 zł. 3 Maja 6, III. prawo. zdw 25 112

Resztówka
pięknie położona, 156 mórg dobrej ziemi na sprzedaż. Dwór staropolski o 5 dużych pokojach w slicznym ogrodzie, inwentarz żywy i martwy kompletny, cena 105 tysięcy zł. wpłaty 55 tysięcy. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 25 182

Rower
tanio sprzedam. K. Goszczyński, ul. Długa 7. zdw 25 150

Żądajcie
tylko polskich uznanych za najlepsze Ostryż do golenia. Wytwórnia Kraków, ul. Zwierzyniecka 15. dw 5 644

Powózka
polowczyk jak nowa sprzedam korzystnie. Zgłoszenia Plac Bernardyński 3, I. prawo. od godz. 2-4. zdw 25 126

Karuzel
motorowy 3 wozy bardzo korzystnie sprzedam. Ptak, Droga Debińska 1. zdw 25 122

Skład
kolonialny, towarem, magiel, 2 pokoje i kuchnia ul. Zupańskiego 2a, Gogulski. zdw 25 176

Obrazy
religijne oraz stół na sprzedaż. Czajka, św. Wawrzyńca 20, od godz. 6-8. zdw 25 149

Majatek
5 włokowy pod Wawrzawą sprzedam. Adres Grodzisk Mazowiecki, Skrzynka pocztowa 34 Chawłowo. zdw 25 160

Pianino
piewszorzędne sprzedam. Adres wskazuje Kurjer zdw 25 184

Dom
(willa) nowsza, cała wolna, ogród pięknie położony, przyległy teren budowlany ośmiomorg., blisko śródmieścia, gotówka 40.000. Zgłoszenia Wyrzykowski, Grobla 9. zdw 25 190

Willa
ośmiopokojowa, cała wolna, w ładnym ogrodzie, przy tramwaju. Gotówka potrzeba 35.000. Wyrzykowski, Grobla 9. zdw 25 189

3 lóżka
z materacami w dobrym stanie na sprzedaż. Stolpe, ul. Niegolewskich 7, II. zdw 25 309

Dom
zaraz sprzedam (Jeżyce) cena 40 tysięcy, wpłaty 30.000. Adres wskazuje Kurjer zdw 25 345

Składy
już od 2.000 złotych poleca „Wera“, Poznań, Sew. Mielżyńskiego 4, II. zdw 25 334

Mycie butelek
Polfram i inne mechaniczne maszyny do mycia butelek jako naliczbowe do oddania. Firma Gade, św. Wojciech 29. dw 1056

Okazjal
Magazyn biurowo-galanteryjny bardzo dobrze prosperujący w śródmieściu Włodawka na przycentralnej ulicy natychmiast do sprzedania. Wiadomość Włodawek, 3 Maja 6, Głizińska. nw 2302

Gospodarstwo
92-morg. (30 mórg dwukońskiej luki, 2 morgi lasu), bud mas. law. żywy, martwy, dobry, nadkompl., bogate zapasy, od Niemca. Cena 50.000 wpłaty 30.000. Wyrzykowski, Grobla 9. zdw 25 374

Okazja
Sprzedam skład kolonialny całkowitym urządzeniem, towarem, trzypokojowym mieszkaniem, kuchnia, mieście 12.000 mieszkańców. Cena 3.000 złotych. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 897

Okazja
Piekarnia w największym biegu z domem, miasto powiatowe, za 17.000 sprzedam zaraz. Wiatr, Górna Wilska 31. zdw 25 396

Wózek
dziecięcy okazynie sprzedam. Podgórna 9, I. zdw 25 328

Hamaki
korzystnie sprzedam. — K. Gąpczyński, Szewska 20. zdw 25 398

Meble
we wielkim wyborze za gotówkę i na miesięczne spłaty poleca Stanickowski, Woźna 12 (Butelska). bpw 3 794

Antyki
wielki wybór. Bracia Pióro, Aleje Marcinkowskiego 23. Kp 543

Grotger
Zmurko, Falat, Juljusz Kossak, Wojciech Kossak, Jacek Malczewski, Jerzy Kossak, Masłowski, Pilati, Prauziński, Grabowski, Bulewski, Górski, Perle, Szkoła Flamandzka, popludnowieniemia, włoska, Van Dyck, Krenschmidt, Gudini, Singleton, Reynolds, Grasi, Angelica Kaufmann, Morland, Marco Rizzi, wiele innych okazynie. Antykarnia Braci Pióro, Aleje Marcinkowskiego 23. Kw 2429

Mahoniowe
salony, sypialnie, witrażny, biblioteki, biurka, krzesła, fotele, dywany! Auobisson, Keshan, Smyrna, kilim polski, haft polski na kanwie, broń starożytna, srebra, porcelana, kryształ, brązy, oraz wiele innych upiększeń mieszkań i zbiorów poleca okazynie Antykarnia Braci Pióro, Aleje Marcinkowskiego 23. Kw 2428

Wóz
pudłowy 3 calowy w dobrym stanie tania na sprzedaż. Szwajcarska 12, od 4-6. zdw 24 645

Wózki
dziecięce i budki obciążam ceratą i reparaż. Gumy i kółka na składzie. Siodlarnia, Szewska 11. bpw 323/24

Lóżka metalowe
dla dorosłych i dzieci, lóżka rolowe różnych typów, leżaki, ogrody, materace wysięclane poleca specjalny magazyn K. Wałkowski, ul. Strzelecka 32, tel. 26-51. bpp 3775

Piła
taśmowa, średnia, rolek 50 cm. na sprzedaż. Wenecjańska 7. zdw 24 294

Antyczne
meble mahoniowe, brzożowe sprzedam tania. Kopernika 3, stolarnia. zdw 24 332

Brylanty okazynie
sprzedaje. Zygmunt Kutzner, św. Marcin 50. zdw 24 509

Doskonale
prosperujące przedsiębiorstwo przemysłowe sprzedam z powodu wyjazdu za 80.000 złotych. Oferty „Dorobek“ Reklama Polska, Poznań, Marcinkowskiego 6. Kw 525

Forda
w dobrym stanie sprzedam. warunki korzystne. Wejman, Koscielnia 24. zdw 24 202

Samochód Fiat 501
jak nowy w luksusowym wykonaniu z powodu wyjazdu sprzedam tania za gotówkę lub pewną płat. Zgłoszenia osobiste M. Czarnecki, Wolsztyn, telefon 23. dw 1015

Antyki
używane. Wielki wybór, Poczta 22. Pw 30 64-55,141

Biżuterję na spłaty
nabyć mogą pp. urzędnicy i wojskowi w firmie F. Tarkowska, plac Wolności 11. Pw 3062-26,83

Motocykle Rex-Akme
najnowsze modele nadeszły. Koszaryński, Pasaż Apollo pod kinem. zdw 23 629

Majątków
ziemskich różnej wielkości dla powożnych reflektantów poszukuje Biuro Rolnicze Włodawek. nw 2239

Majątek
720 mórg żytniej ziemi w kulturze w Woj. Pozn. z powodu choroby właściciela zaraz na sprzedaż. Zwiwo bardzo dobre, żywy i martwy inwentarz, gorzelnia, suszarnia, światło elektryczne, kanalizacja, ogrzewanie centralne, ogród 4-morgowy. Do stacji 6 kilometrów. Cena 500 tysięcy złotych, wpłaty 250 tysięcy zł. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 24 882

Gospodarstwo
prywatne 78 pszennej, komplet budynki maszynowe, blisko Chodzieży, szkoły, mleczarnia, młyn, światło elektryczne w mieście. — Znaczek lub przyjazd. Cena 52 tys. wpłaty do 30.000. Laszkiewicz, Wągrowiec, Strzelecka 50. zdw 24 736

Pończochy
jedwabne, wielki wybór białych damskich i męskich. Taniol! Naprawiamy jedwabne pończoski w 3 dniach. Jan Lewandowski, Dąbrowskiego nr. 54. zdw 22 850

Meble
tania za gotówkę na raty poleca Kaikus, Wrocławska 19. zdp 23 814

Sprzedam
katolików, dwupiętrowy dom w Bydgoszczy przy ulicy Długiej, wpłata minimum 60 tysięcy złotych. Zgłoszenie Apteka Jabłonowo — Pomorskie. zdw 24 627

Okulary
oraz wszelkiego rodzaju szkła, sprzedaje najtaniej A. Matysiak, św. Marcin 9-10, obok kościoła. bpw 885

Willa-gospodarstwo
42 mórg, wspaniały ogród, owocowy, ogrodnictwo, kompletny żywy i martwy inwentarz, komunikacja autobusowa 5 minut do centrum Poznania. Mieszkanie zaraz wolne. Cena 90.000 zł. Oferty Kurjer zdw 23 776

Stolarskie
maszyny, motor, warsztaty, narzędzia sprzedam. Zgłoszenia Kurjer rw 5 648

Rower

Ogród
pod bndowe 1.150 m. kw. (Lazarz) przy kościele, cena 13 zł m kw. „Krakus”, Poczta 30, zdw 24 805

Sprzedam
spieszny skład z towarami złotych 4 500.— dzierżawa zł 65.— w większym mieście powiatowym. Zgłoszenia do Kurjera Poznański, zdw 25 436

Restauracja
ze składem kolonialnym, rzeźnictwem i piekarnią we wielkiej wsi kościelnej zaraz do wydzierżawienia lub do sprzedania. Obrót miesięczny 7000 zł. Zgłoszenie do Kurjera Poznańskiego zdw 25 417

Zakład
fryzjerski wraz z mieszkaniem na prowincji zaraz do sprzedania. Egzystencja dobra i pewna. Zgłoszenia do Kurjera zdw 25 433

Mahoniowa
sypialnia tania do sprzedaży. Szyperska 3, I. prawo, zdw 25 284

Jaskółkę
czarna na średnią figurę tania. Długa 12, I. p. tr., prawo, 15—20, zdw 25 286

Wózków
dziecięcych wybór. Świątek dziecięcy, Kraszewskiego 11, zdw 25 285

5 KUPNA

Złoto
i srebro nowe i stare kupuje po najwyższej cenie Chwilkowski, Św. Marcin 40, zdw 25 399

Kupię
piłkę taśmową używaną, lecz w dobrym stanie. (Bandsäge). Wojewoda Dopiewo, now. Poznań, zdw 24 295

Młyna owocowego
z kamiennymi wałcami poszukuje celem kupna. Otto Fimmel, Nowy Tomysl Wlkp., zdw 24 626

Fortepiano
i harmonjum nadające się do lokalu poszukuje celem kupna. (Oferty Kurjer pod zdw 22 571)

Kupuję
za gotówkę meble wszelkiego rodzaju rzeczy. Dom Komisowy Podgórną 2, Pw 3075

Samochody i motocykle
nowsze modele kupujemy za gotówkę „Komna” Sp. z o. p., P. znań, ul. Dąbrowskiego 83/85, telefon 77-67, nw 11 011

Lornetkę
przymatczoną kupię nawet uszkodzoną. Oferty Kurjer zdw 25 202

Majątków
ziemskich różnej wielkości dla poważnych reflektantów poszukuje Frankel i Rolnik, Włodawek, Rolnińskiego 11, nw 2018

Polowiec
lub wolant mało używany korzystnie kupię. Zgłoszenia z dokładnym opisem do Kurjera zdw 25 181

Ubranie
na średni wzrost kupię. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 180

Rower
lub rame kupię dobrym stanie, płace gotówką. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 220

Drut
stary, gładki kupię. Stranz, Dąbrowskiego 82, Pw 3343/4-58.392/3

Piec
bebentowy na 25 f. do palenia kawy kupi. K. Sulerzyński, Wagrowiec, Kolejowa 1, telefon 1, zdw 25 360

Skład
kupię w Poznaniu lub w większym mieście powiatowym, tylko w dobrym położeniu, ewtl. wydzierżawie wprost od gospodarza. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Gniezno, 286, nw 2324

Kupię
kino w Poznaniu lub w większym mieście, ewtl. wydzierżawie ubikację, nadające się na kino. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Gniezno, 286, nw 2325

Kupię
pytel „Planschter” oraz postaw walcowy 600 x 300 lub 700 x 300, używany. Zgłoszenia z podaniem ceny do Kurjera, St. Rynek, rw 5678

6 KAMIENICE

Kamienica
w centrum Poznania 20 lokatorów, cena 55.000 zł, wpłaty 35.000 zł, dochód 5.500 zł sprzed. Zielke, Gen. Kosińskiego 19 (Wilda), zdw 24 571

Dom
składem kolonialnym, wolnym mieszkaniem, ogródkiem przy Poznaniu za 21.000. Tomczak, Poznań, Wierzbicice 31, zdw 25 379

Kamienice
komfortowa ze składami, garaż, piękny ogród, 7 pokoi wolnych przy tramwaju, sprzed. Dutkiewicz, Poznań, Chwałiszewo 70, zdw 25 324

7 PIENIĄDZ

10.000 zł
poszukuje na kamienice wartości 80 tysięcy zł. Procent podług umowy. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 041

100 zł
poszukuje do 1 sierpnia. Procent zapewniam. Zgłoszenia Kurjer zdw 24 588

20.000 zł pożyczki
na hipotekę poszukuje na kamienice w Poznaniu, wartości 250.000 zł. Oferty Kurjer zdw 24 941

15.000 złotych
pożyczki poszukuje za pierwszorzędnym hipotecznym ewentl. wekslowym zabezpieczeniem i dobrem wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 158

Więszą ilość
towarów krótkich sprzedam hurtownie, warunki bardzo dogodnie. Oferty Kurjer zdw 25 293

350—400 zł
spiesznej pożyczki poszukuje na rentowne przedsięwzięcie 100 zł procentu na 3 miesiące ewentl. udział w zyskach. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 25 364

3—5 000 zł.
poszukuje. Dam gwarancję właściciela domu. Oferty Kurjer zdw 25 392

1 000—2 000 zł
poszukuje. Dam dobry zastaw i procent. Oferty Kurjer zdw 25 393

Baczność
właściciel restauracji, piekarni wędzarni poszukuje wspólnika z kapitałem do wielkiego składu ryb. Mam również parcelę na sprzedaż. Emil Hermann, Bór-Jastarnia, Hel, zdw 25 416

Pożyczki
3000 dolarów na pierwszą hipotekę majątku wiejskiego, wartości 9.000 dolarów. Za dobrem oprocentowaniem poszukuje. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 25 419

8 DO WYNAJĘCIA

Pokój
kuchnia nowo wybudowana — wprost od gospodarza, czynsz trzy lata 2.300. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 057

Pokój
próżny z wejściem z klatki schodowej wynajme. Dzierżawa za rok zgóry. Oferty Kurjer zdw 25 088

2 mieszkania
po 2 pokoje z kuchnią wydzierżawie w Mosinie. Czynsz 2 lata zgóry Zgłoszenia Jan Kurkiewicz, Mosina, zdw 25 132

Mieszkanie
3 pokojowe i z pokojem dla służącej wszelkimi wygodami w centrum Poznania jest natychmiast częściowo z meblami do sprzedania. Oferty Kurjer zdw 25 273

Mieszkanie
2 pokoje z kuchnią od gospodarza wielki wybór większych mieszkań „Osadopol”. Rzeczypospolitej 9, zdw 25 302

Mieszkanie
1 pokój z kuchnią Jeżyce zaraz wolne odda „Osadopol”. Rzeczypospolitej 9, zdw 25 301

Mieszkanie
dla portjera energicznego 1 pokój odda „Polkomis”, Plac Sapiieżyński 2 a, zdw 25 317

Mieszkanie
1, 2, 3 pokoje kuchnia poleca „Wera”, Poznań, Sew. Mielżyńskiego 4, II, zdw 25 333

Mieszkanie
3 pokoje i kuchnia (komorne za 2 lata zapłacone) zaraz z meblami lub bez do oddania. Obieżyć można od godz. 2—4, ul. Bukowska 43, dom ogrodowy, parter, lewa, zdw 25 377

Mieszkania
każdej wielkości za dzierżawę zaraz do objęcia odda „Komis”, Sew. Melżyńskiego 28, zdw 25 331

Mieszkanie
7 pokoi z komfortem, pierwsze piętro, przy Parku Wilsona, za czynszem zgóry, spiesznie wynajmie „Pawilon”, Marszałka Focha 112 a, Kw 556

Mieszkanie
5 pokojowe wygodami Jeżyce za jednorocznym czynszem wskazuje „Informator”, Ratajczaka 15, zdw 25 270

9 SZUKA MIESZK.

Który
z pp. właścicieli domu odstąpi młodemu małżeństwu mieszkanie dwupokojowe lub 2 pokojowe z kuchnią? Dzierżawa na rok lub dwa zgóry. Zgłoszenia proszę: Łuczak Józef, Gołańcz, Hotel, powiat wargowicki, Rynek 31, zdw 24 709

Poszukuje
1—2 pokoi z kuchnią wprost od gospodarza. Czynsz zgóry. Oferty Kurjer zdw 24 879

3.000 zł
zgóry zapłace czynszu wzgl. obejmie meble za 2 pokojowe mieszkanie z kuchnią. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 25 211

Mieszkania
2—3 pokoi poszukuje wyższy urzędnik państwowy, dzierżawa zgóry. Oferty Kurjer zdw 25 319

Starsze
bezdzielne małżeństwo poszukuje 1—2 pokoi z kuchnią. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 283

2—3
pokojowego mieszkania poszukuje starszy urzędnik bankowy. Oferty pod adr. Grzelczak, Wierzbicice nr. 59, parter, zdw 25 164

Mieszkania
próżnego 1 do 2 pokojowego z kuchnią poszukuje spiesznie, — czynsz zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 25 187

Poszukuje
mieszkania 3 lub 4 pokojowego od gospodarza. Czynsz zgóry, — ewentualnie oddam na zamiane 6 pokojowe w Toruniu w najpiękniejszej dzielnicy. Oferty Kurjer zdw 25 118

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienie
mieszkanie 3 pokojowe w Poznaniu na takie lub inne w Katowicach. Oferty Kurjer zdw 24 558

Mieszkanie
6 pokojowe centrum zamienie za dopłatą na 2—4 pokojowe centrum. Zgłoszenia do Kurjera zdw 25 117

Zamienie
duży pokój z kuchnią na takie same lub 2 pokoje na Wildzie. Adres Kurjer zdw 25 131

Mieszkanie
dwupokojowe na Jeżycach zamienie na 3—4 pokojowe. Oferty Kurjer zdw 25 169

Zamienie
2 pokoje i kuchnię centrum na skład z mieszkaniem. Oferty Kurjer zdw 25 305

Młode
małżeństwo poszukuje portjerstwa w porządnym domu na zamiane. Oferty Kurjer zdw 25 387

11 POKOJE UMEBL.

Elegancki
dla dwóch utrzymanych lub bez w środku miasta wynajme. Woźna 18, II, prawo, zdw 22 999

1—2
pokoje umeblowane do wynajęcia z fortepianem ze wszelkimi wygodami, I. piętro. Strusia 7, I, lewo, zdw 25 178

Pokój
3 min. od Wystawy duży, wspólny, wynajme zaraz. Dąbrowskiego 5, III, Renc, rw 5 650

Pokój
niekrepujący z wygodami dla inteligentnej osoby, blisko Opery. Adres Kurjer zdw 25 204

Pokój
umeblowany z utrzymaniem lub bez wynajme. Dąbrowskiego 23, III, prawo, zdw 25 0

Pokoje
umeblowane niekrepujące na stałe z utrzymaniem lub bez natychmiast wynajme. Bukowska 9, II, piętro, zdw 25 087

Ładny
duży pokój lepszymu panu wynajme. Ogrodowa 4, parter, lewo, zdw 25 094

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Śniadeckich 4, III, prawo, zdw 25 093

Pokój
nad pełnym morzem na lipiec i sierpień oddam Ławniczak, Poznań, Dąbrowskiego 69, zdw 25 107

Pokój
elektr. światło do wynajęcia — Plac Sapiieżyński 2 a, III, lewo, zdw 25 114

Pokój
solidnemu panu, pościela. Wały Królowej Jadwigi 1, II, lewo, zdw 25 175

Pokój
2 solidnym panom z pościela wynajme. Wały Królowej Jadwigi 1, II, lewo, zdw 25 173

Pokój
umeblowany wynajme. Wały Zygmunta Augusta 2, I, lewo, zdw 25 192

Ładny
pokój, dobrem utrzymaniem miesięcznie 140 zł wynajme. Ogrodowa 2, III, lewo, zdw 25 191

Pokój
dla 1—2 osób z elektryką. Kręta 22, III, prawo, zdw 25 223

Dobrze
umeblowany pokój, światło elektryczne, wynajme. Nowy Rynek 14/15, IV., prawo, zdw 25 225

Niekrepujący
pokój frontowy zaraz lub 15. 7. wydzierżawie. Półwiejska 32, parter, lewo, zdw 25 222

Przyjmę
pana pokój umeblowany zaraz. Marsz. Focha 4, III, m. 25, zdw 25 230

Słoneczny
duży pokój wynajme dla 2 lub 3 panów zaraz lub 15. 7. Ul. Kolejowa 43, II, brama, II, piętro, prawo, zdw 25 298

Pokój
mały 40 zł. Nowak, ul. Młyńska 3, IV, ptr, zdw 25 312

Wynajme
duży, frontowy pokój z balkonem, ładnie umeblowany 1—2 osób w środku miasta. Lepszy spokojny dom. Ul. Zielona 2, I, piętro, prawo, zdw 25 275

Pokój
centrum umebl., utrzymaniem wynajme. Tafelska, Ratajczaka 53, III., lewo, zdw 25 373

Pokoje
dla małżeństwa wskazuje „Nowość”, Św. Wojciech 2, zdw 25 244/5

Pokój
dla 2 pań lub panów zaraz do wynajęcia. Piekary 22/23, parter, lewo, dom ogrodowy, dw 6684

Pokój
dobrze umeblowany wynajme. Zwirzyńska 10, II, lewo, zdw 25 335

Elegancki
lub bez do wynajęcia. Telefon, łazienka, światło elek. Cieszkowskiego 7, Misurzewicz, zdw 25 346

Elegancki
pokój z osobnym wejściem odnajme. Prusa 17, I, prawo, zdw 25 340

Pokój
umeblowany dla pań lub małżeństwa zaraz lub 15 do wynajęcia. Warchlewski, Przecznicza nr. 2, zdw 25 343

Salon
i sypialnia na 2 osoby. Łakowa nr. 9, III., prawo, zdw 25 400

Pokój
dobrze umeblowany do wynajęcia. Długa 4, II., prawo, zdw 25 350

Pokój
umeblowany dla dwóch panów zaraz do wynajęcia. Marszałka Focha 72, I., lewo, zdw 25 354

Pokój
dla inteligentnego pana od 15. 7. do wynajęcia. Ratajczak, Śniadeckich 24, rw 5673

Pokój
dla dwóch inteligentnych osób. — Św. Marcin 13, IV., lewo, zdw 25 241

Młodszy
urzędnik poszukuje wspólnika na pokój. Seweryna Mielżyńskiego 5, IV., lewo, zdw 24 815

Drugiego
pana na pokój przyjme. Piekary 4, III., zdw 25 272

„Informator”
poleca pokoje umeblowane od 30 złotych miesięcznie. Dla przyjezdnych złotych 3—5 dziennie. Ratajczaka 15 (Pasaż Apollo), Tel. 58-17, zdw 25 269

Pokój
na 1—2 osoby św. Józefa 6, III, lewo, zdw 25 275

Pokój
elegancki wynajme na stałe, albo wystawcom. Kaczorek, Św. Józefa 9, III., zdw 25 259

Pokój
dla 1 lub 2 panów, ewentualnie z utrzymaniem. Mostowa 37, III., lewo, rw 5685

Pokój
umeblowany dla bezdzietnego małżeństwa lub pana wynajme zaraz. Ul. Wronecka 18, III., lewo, rw 5679

„Centrala”
św. Marcin 11, poleca oraz poszukuje pokoi umeblowanych. zdw 25 282

12 SZUKA POKOJU

Poszukuję
pokojów eleganckiego, niekrepującego w okolicy Starego Bynku. Oferty Kurjer dw 1052

Major
poszukuje próżnego pokoju, osobne wejście, elektryczność. Oferty Kurjer zdw 25 177

Skromnego
pokojów bez pościeli poszukuje panienka zaraz. Kurjer zdw 25 159

Starsza
panna, osoba samotna, krawcowa, szuka skromnego pokoju, najchętniej u starszej osoby. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 234

Pokoju
próżnego wprost od gospodarza na cichą pracownię poszukuję w centrum miasta. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 221

Dwie
urzędniczki poszukują pokoju od 15. 7. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 249

Poszukujemy
umeblowanych pokoi dla stałych i przyjezdnych. „Informator”, Ratajczaka 15, zdw 25 271

13 LOKALE

Składu
z urządzeniem ewentualnie bez poszukuję w Wielkopolsce lub na Pomorzu. Zgłoszenia z podaniem warunków Kurjer zdw 24 299

Składu
nadającego się na drogerję w mieście powiatowym poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 25 133

14 DZIERŻAWY

Dzierżawa
ładny folwark 400 mórg blisko Poznania i kolei do oddania. — Agenci wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 127

Składnica
700 kw. mtr. Dąbrowskiego 78 a zdw 24 772

Wynajmę
dom suchy, słoneczny 2—4 pokoje z ogrodem, sadem blisko kolei (do 2½ km.) kościół i poczta w miejscu, zrestawacja miejscowości obywat. Czysz 2—3 letni zgóry. Zgłoszenia z opisem do 15 lipca pod „M” Biuro Ogłoszeń, Lwów, Legionów 1, nw 2300

2 pokoje
kuchnia ogród do wydzierżawienia. Weber, Zabikowo, zdw 25 103

Hotel
istniejący 60 lat zaraz do wydzierżawienia w mieście powiatowym, gdzie gimnazjum i uzdrowisko, umeblowanie 10—12 pokoi. Oferty Kurjer zdw 25 179

Garażel
Donosimy, że do budowałem 35 garażów nowoczesnych, stacja benzynowa „Karpata” na miejscu, od 15. 7. 29, do wynajęcia. — Blizsze informacje Vulkanizator, Poznań, Dąbrowskiego 33. Telefon 69-66, lub 3 Maja 7. Tel. 40-96. Pw 3338-27,75

Poszukuję dzierżawy
tylko dobra ziemia, z dworem, 1000 do 2.000 mórg. Oferty nadsyłać pod adresem Dzierżuszycki, Szlachcin, pow. Środa, Pw 3348-55,178

15 LETNISKA

Zakopane
Biuro J. Kubieńskiego sprzeda budynek murowany z parcelą 8 tys. kw. mtr. — odpowiedni dla Związku, Stowarzyszeń — plekna na południowym stoku Gubałki położony, nw 2049

Krynica
Zdrój willa „Reduta”, ul. Widok, blisko nowych łazienek, pokoje południowe z balkonami, utrzymanie wykintne, powietrze batamiczne, ceny przystępne, nw 2039

Poszukuje
letniska dla jednej osoby z dziećmi na 2—3 miesiące w majątku lub leśniczówce. Zgłoszenia Kurjer zdw 24 953

W Puszczykówni
wynajme na lato pokój z werandą. Adres wskazać Kurjer zdw 25 014

Zakopane pensjonat - hotel
„Złota pantera” ul. Chramcówki 31, doktorowej Musiałowej i doktorowej Urbanek, nowo otwarty, wzorowo urządzony, nowa pościel, łazienka, wykintna kuchnia, doborowe towarzystwo, ceny umiarkowane, Informacyjnie udziela i zamówienia przyjmują Zarząd, zdw 23 819

Pokoju z utrzymaniem
poszukuje na letnisku blisko Poznania. Zgłoszenia telefon 75-96, 10—12, zdw 25 170

Hel
Pensjonat Darz Bór, poleca pokój na lipiec, sierpień. Zgłoszenia Hel, zdw 25 208

Dom wypoczynkowy
„Stanisławówka” położony na leśnym wzgórzu nad jeziorem osieckim przyjmuje jeszcze letników. Informuje Dr. Świderski, Leszno Wlkp., dw 1043

Letniska
w majątku lub nadleśnictwie dla dwojga dzieci (9 i 11 lat) w pobliżu Poznania poszukuje, ewentualnie dziewczyna mogłaby być z dziećmi. Zgłoszenia: W. A. Kasprówic, Poznań, Fr. Ratajczaka 36, telefon 32-06, zdw 25 106

2 pokoje
kuchnia w Puszczykówni do wynajęcia na lato. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 135

W Puszczykówni
3 pokoje z balkonem, umeblowane, tania do wynajęcia. A. Grodzki, Puszczykównia, zdw 25 218

Pokoje
umeblowane po przystępnej cenie wynajmie A. Grodzki, Puszczykównia, zdw 25 217

Pierwoszyno
plaża morska pod Gdynią zakryta od zachodu, wiatru, pensjonat w dworze. Andrzejowski, poczta Kosakowo, zdw 25 300

Dwó Rubinkowo
okolica bezwzględnie sucha i ładna poleca pokoje z całodziennym utrzymaniem po 7.50. Komunikacja dogodna. Toruń, skrzyżka pocztowa 33. Pw 3342-64,248

Jastrzębia Góra
Hotel-Pensjonat „Bałtyk” ma parę pokoi na lipiec, przyjmują zgłoszenia na sierpień. Wiadomość Jastrzębia Góra, pensjonat, „Bałtyk” lub Warszawa, Smolna 14, m. 9, Pw 3145-62,559

Jastrzębia Góra
willa „Bajka” ma słoneczne pokoje z widokiem na morze. Wiadomość: Pomorz, Jastrzębia Góra, willa „Bajka”, Pw 3146-62,558

Letnisko
w Kobylnicy pokój z utrzymaniem kuchni. Adres wskazać Kurjer zdw 24 361

Przyjmuję
na letnisko w ładnej okolicy blisko Poznania. Utrzymanie wraz z pokojem

Obiady
smaczne, zdrowe, kuchnia warszawska. 3 Maja 5, III, lewo, zdw 25 199

Krawcowa
wykonuje garderobe damska, dziecięca, elegancka, tania. Sw. Mracina 15, IV., front, zdw 25 334

Nowość
Farbuje doskonale obuwie, teczki, walizki, czapki, kurtki, rzeczy nawet bardzo zniszczone wychodzą jak nowe. Pocztowa 16, Pejka, zdw 25 116

Robótka ręczne
monogramy rysuje. Jankowska, Stary Rynek 48, II, bpw 340

Żaluzje
naprawia Nowakowski, Wielkie Garbary 51, zdw 25 353

Rysunki Litografje
wykonuje Specjalna Wytwórnia Przyborów Artystyczno-Dekoracyjnych, Poznań, Jeżycka 25, Pw 3352-55, 180

Polowanie!
Szukam współnika na polowanie, obszar ca. 2.800 mórg, 18 km. od Poznania, zwierzęna od rogacza do kuropatwy. Zgłoszenia „Par”, Aljeje Marcinkowskiego 11, pod 27, 73, Pw 3339-27, 76

Krawcowa
działa poleca się w dom i poza dom 4 zł dziennie, Oferty Kurjer zdw 25 266

Koldry
puchowe, watawone przyjmuje do pracy Sulewski, Flebichowa, Stary Rynek 60, wejście z Wrocławskiej, zdw 25 232

Zegarki
naprawia tania i sumiennie Fr. Mikolajczak, Staszica 6, III, piętro, front, zd 25 323

23 OZENKI

Dwóch przyjaciół
szatyn i brunet lat 30, uniwersyteckie wykształcenie zarabiający po 1.000 zł mies. (własny samochód) pragną nawiązać znajomość z paniami do lat 24, wykształconymi, nowoczesnych poglądów. — Cel matrymonialny. Zgłoszenia przyjmuje Kurjer Poznański pod nr 3001

Pan
56 lat posiadający skład naczyń kuchennych ożeni się z niewiastą do 40 lat, wymagane 6.000 zł w upodobanie. Fotografia z opisem życiorysu Kurjer zdw 25 162

Kawaler
Kresowiak, profesor gimn., przystojny, zdrowy, bez nalógów poszukuje inteligentnej, porządnej, zdrowej, dobrej towarzyski życia z dobrej rodziny. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 304

Wdowiec
wyższy urzędnik, bezdzietny lat 40 zapozna wdówkę lub starszą pannę, cokolwiek posaga pożądana lecz niekonieczna. Cel matrymonialny. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 315

Kawaler
lat 27, monter-szofer, przystojny, poszukuje ładnej pani, celem ożenku. Zgłoszenia do Kurjera zdw 25 348

Dwie
siostry, blondynki, lat 33 i 28, posiadają skromną wyprawę i cokolwiek gotówki, z braku znajomości poszukują na tej drodze męża. Oferty Kurjer zdw 25 230

Panna
lat 23, biedna, lecz bardzo wesola, o szlachetnym sercu, pragnie poślubić pana milego, wesolego, któremu zależy na uczciwej żonie. Panowie od lat 23 zechcą złożyć oferty do Kurjera zdw 25 268

Ziemianin
lat 40, inteligentny, gospodarny, właściciel folwarku 400 mórg pięknie położonego 3 km od szosy bez żadnego długu poszukuje żony. Panny lub bezdzietne wdowy lat 25—35 posiadające 50 do 60 tysięcy zł. majątku zechcą z całym zaufaniem nadesłać oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 25 427

24 NAUKA

Kursy stenografii
pisania na maszynach. Kantak, I, II, piętro, bpw 3739

Łaciny
fizyki do matury udziela doświadczony pedagog. Przemysłowa 41, m. p. Sokolowskiego. „Z”. Oferty listownie lub osobiście 1—3, zdw 24 993

25 MUZYKA

Wiolonczelista
rutynowany, pierwszorzędny wolny. Keiling, Inowrocław, Solankowa 7, zdw 25 105

Artystka
młoda śpiewająca i tańcząca potrzebna. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 143

Kto
udzieli codziennie ćwiczeń na fortepianie? — M. Pawlak, Szamarszewskiego 23, zdw 25 229

Pianista
rutynowany potrzebny natychmiast. Grody Leszczyńskie, Leszno, zdw 25 220

27 SZUKA PRACY

OGłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Szofer - ślusarz
z kilkoletnią praktyką warsztatową i dwuletnią praktyką przy reparacji samochodów, szuka posady prywatnej. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 24 350

Niania
z praktyką poszukuje posady. — Oferty Kurjer d 1051

Wychowawczyni
z siedmioletnią praktyką naucz. ze znajomością języka polskiego i niemieckiego poszukuje posady wychowawczyni lub naucz. dom. zaraz lub później. Zgłoszenia: Drzycim, Pomorzane (pow. świecki) Stacja Sanitarna, zdw 24 630

Poszukuje
pracy u krawcowej z niewielkim wynagrodzeniem. A Komczyńska Poznań, Kolejowa 16, zdw 25 046

Seminarzysta
kandydat kursu V poszukuje na czas wakacji, jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer zdw 24 500

Szofer
ślusarz poszukuje posady prywatnej najchętniej w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer zdw 24 551

Biegła
maszynistka szuka zajęcia w godzinach popołudniowych. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 24 534

Pielęgniarz
sanitarny poszukuje posady do chorego. Zgłoszenia Kurjer zdw 24 492

Osoba
znająca gospodarstwo domowe. szycie, poszukuje posady samodzielnej. Oferty Kurjer zdw 24 357

Przedstawicielstwo
poważnych firm na woj. Pozn. poszukuje rutynowany, wymowny, dobrze reprezentujący się kupiec. Łaskawe oferty do Kurjera zdw 24 187

Inteligentna pani
lat 34 przyjmie posadę gospodyni u starszego małżeństwa lub starszego pana. Oferty do Kurjera Pozn. pod dw 6 633a.

Ogrodowy
w starszym wieku, z dobrimi świadectwami, rutynowany w swym zawodzie, uczciwy, znajdujący się w przykrem położeniu z rodziną, poszukuje jakiegokolwiek posady, ewentl. stróżstwa. Zna się także na centralnym ogrzewaniu. Oferty do Kurjera zdw 20 839

Osoba
intel. lat średnich, zna dobre gotowanie, wszystko co wchodzi w zakres gospodarstwa lepszego domu. Posiada klubowe świadectwa, szuka stałej posady u samotnej osoby najchętniej w Poznaniu, lub okolicy. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 24 291

Biuralistka
z dłuższą praktyką z dobrym językiem niemieckim, z znajomością stenografii, pisząca biegle na maszynie poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 24 673

Kasjerka dominjalna
znająca dobrze język niemiecki, oraz stenografię, pisząca biegle na maszynie poszukuje posady kasjerki lub ksiązkowej w majątku ewentl. niemieckim. Łaskawe oferty Kurjer zdw 24 690

Mistrz kowalski
długoletni kierownik maszyn parowych i elektrycznych poszukuje zaraz posady w tym zawodzie. Różne reparacje wykonuje samodzielnie. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 24 685

Panna
pozamiejscowa, skromna, uczciwa poszukuje posady pokojowej lub do dzieci z szczydem od 1 sierpnia, najchętniej w religijnym domu. Zgłoszenia do Kurjera zdw 24 686

Absolwentka
szkoły handlowej z dobrem świadectwem poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 24 828

Młodzieniec
lat 24, z dobrej rodziny, posiadający 7 klas gimnazjum poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 24 827

Ogrodnik-szofer
kawaler, lat 27 poszukuje posady od 1. 8. lub później, miejscowość obojętna. Zgłoszenia proszę do Kurjera zdw 24 822

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem, dobrimi świadectwami i poleceniami, poszukuje zaraz posady kucharki lub pokojowej. Zgłoszenia Kurjer zdw 24 991

Gospodyni
inteligentna, młoda, energiczna, z wieloletnią praktyką obojętna z ogrodnictwem poszukuje samodzielnej posady na wieś lub w mieście. Zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdw 25 042

Młody
służący z porządnej rodziny poszukuje posady na wyjazd od 15 lipca. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia pod „nr. 555” do „Par” Bydgoszcz, Dworcowa 72, Pw 3 320-63, 441

Gospodyni - kucharka
samodzielna poszukuje posady. — Oferty Kurjer zdw 24 693

Inkasent
lub woźny poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 24 691

5.000 zł
stawie kaucji lub wypożyczę pod pewną gwarancję przy objęciu posady jako magazynier. Zgłoszenia proszę do Kurjera zdw 24 867

Młynarz
samodzielny w młodszy wiek, poszukuje stałej posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 24 710

Kucharka
zawodowa poszukuje posady do restauracji lub kasy. Zna także bufet zimny. Oferty Kurjer zdw 24 721

Szofer
ślusarz żonaty poszukuje posady prywatnej z założeniem gwarancji lub złożeniem kaucji. Zgłoszenia Kurjer zdw 24 766

Aptekarz
asystent poszukuje posady w Poznaniu może zaraz. Łaskawe oferty Piekary 10. Bauza, dla aptekarza, zdw 24 391

2.500—3.000 zł
wypożyczę za otrzymanie posady inkasenta, woźnego lub t. p. Zgłoszenia do Kurjera zdw 24 712

Przyjmę
posługi z praniem od godz. 9 do 4. Zgłoszenia Kurjer St. Rynek nr 5 615

Syn
uczciwych rodziców posiada 4 kl. gimn. szuka miejsca wycuczenia się leśnictwa. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 207

Starsza
dziewczyna poszukuje posady. — Zgłoszenia do Kurjera zdw 25 205

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady z gotowaniem do 2 lub 3 osób bez prania. Oferty Kurjer zdw 25 201

Technik
szuka zajęcia popołudniowego. — Oferty Kurjer zdw 25 216

Handlowiec
rutynowany branży metalowo-technicznej dłuższą praktyką zagranicą przyjmie poważne zastępowanie lub posadę. Gwarancja 6.000 zł. Oferty Kurjer zdw 25 311

Ogrodnik
kawaler szuka posady zaraz lub później. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 25 316

Młodszy
kelner poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer zdw 25 193/4

Praktykant
starszy, przystojny, uczciwy, śmiały z praktyką w większym biurze przedsiębiorczym, poszukuje posady w jakimkolwiek zakresie. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 154/5

Młody
zdolny pomocnik handlowy dział bufetowiec, płatniczy lub kelner z kaucją poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 156/7

Szofer
z dłuższą praktyką dobrze polecony może stawić kaucję szuka posady zaraz lub później. Oferty Kurjer zdw 25 322

Szofer
dyplomowany w maju 1929 r., dobry kierowca, inteligentny, lat 19, poszukuje posady prywatnej za małym wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 330

Nauczycielka
mająca język francuski i niemiecki poszukuje zaraz na czas wakacji posady do dzieci, ewentl. na wyjazd. Oferty Kurjer zdw 25 339

Posługaczka
szuka posługi rannej do godziny 10 i po południu od godziny 3. — Oferty Kurjer zdw 25 376

Tapicer-dekorator
poszukuje pracy w domu lub poza domem. Łaskawe oferty Kurjer zdw 25 369

Praczką
uczciwa poleca się do prania. — Zgłoszenia Kurjer zdw 25 215

Stenotypistka
początkująca pisząca biegle na maszynie poszukuje posady. Łaskawe oferty upraszam składać do Kurjera zdw 25 214

Inteligentna
panienka poszukuje posady stenotypistki lub maszynistki. Łaskawe oferty Kurjer zdw 25 213

Krawcowa
działa poleca się poza dom i na wyjazd. Oferty Kurjer zdw 24 806

Panienka
znająca gospodarstwo domowe poszukuje posady na cały dzień do samotnej osoby. Oferty Kurjer zdw 25 059

Posadę
kierownika, podróżującego, inkasenta lub inną w zawodzie drzewnym przyjmę. Kaucja 2.000. — Oferty Kurjer zdw 25 066

Karmelkarz
dzielny w swym zawodzie poszukuje posady możliwie zaraz. Oferty Kurjer zdw 25 065

Służąca
uczciwa poszukuje posady do wszelkiej pracy domowej od 15. 7. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 25 063

Szofer
kawaler z dłuższą praktyką poszukuje zaraz posady. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 25 033

Absolwent
dwuletni szkoły handlowej z bardzo dobrimi świadectwami poszukuje posady woźnego, lub jakiegokolwiek pracy. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 079

Panna
z lepszej rodziny, umiejąca szyc, prasować sztywna bieliznę poszukuje posady od 15 lipca albo zaraz pokojowej albo panny do dzieci. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 078

Panienka
z porządnej rodziny znająca się na gospodarstwie oprócz tego wycuczona dokładnie krawieczyzna szuka posady wyrzączytelki państwa domu. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 077

Dziewczyna
wiejska dobrimi świadectwami poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego. Oferty Kurjer zdw 25 076

Służąca
uczciwa, sumienna poszukuje posady z gotowaniem, możliwie do bezdzietnych państwa od 15. bm. Oferty Kurjer zdw 25 086

Początkująca
maszynistka polsk.-niem., szuka posady za małym wynagrodzeniem. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 25 104

Ogrodnik
kawaler, lat 27, szuka posady samodzielnej zaraz lub 15. 7. ośmioletnią praktyką, dobrimi referencjami. Oferty Kurjer zdw 25 113

Panienka
znam szycie i gotowanie i cokolwiek ekspedycje szuka posady, gdzie będzie się czuła jak w rodzinnym domu. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 128

Szofer - biurowy
który kilka lat na własnym samochodzie jeździł przyjmie posadę. Oferty Kurjer zdw 25 134

Technik
budowlany poszukuje posady. — Warunki wedle umowy. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 142

Przejdźciowego
lub stałego zajęcia w godzinach popołudniowych poszukuje starsza samodzielna ksiązkowa korespondentka. Oferty Kurjer zdw 25 141

Fryzjerka
manikurzystka poszukuje posady w pierwszorzędnych firmach w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 136

Biegła
maszynistka poszukuje praktyki biurowej zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 174

Rzeźbiarz
zdolny szuka pracy. Oferty do Kurjera zdw 25 172

Panienka
z ładnym charakterem pisma poszukuje posady jako początkująca siła biurowa tylko w większym przedsiębiorstwie. Kurjer zdw 25 171

Szukam
posady jako pokojowa na wyjazd miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 168

Gospodyni
lat 34, poszukuje posady na folwark lub majątek, z wykwalifikowanym gotowaniem. Oferty Biskupiec, powiat Poznań-wschód, A. Prążyńska, zdw 25 198

Panienka
do dzieci poszukuje posady, dobrem poleceniem zaraz. Oferty Kurjer zdw 25 196

Córka
urzędniczka kolejowa szuka posady w biurze lub składzie jako kasjerka. Oferty Kurjer zdw 25 167

Krawczyni
sierota poszukuje posady w salonie może lub do dworu. Oferty Kurjer zdw 51 153

Szofer - kawaler
z kilkoletnią praktyką poszukuje posady jako szofer. Oferty Kurjer zdw 25 186. Miejscowość obojętna.

Poszukuję
posługi zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 235

Pomocnik
malarski poszukuje posady, miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 228

Krawcowa
poleca się w dom, 5 zł dziennie. Oferty Kurjer zdw 25 227

Panienka
z ładnym charakterem pisma, znajomością stenografii i pisania na maszynie, poszukuje posady początkującej biuralistki. Zgłoszenia Kurjer zdw 25 233

Nadmłynarz
w średnim wieku, żonaty, z dłuższą praktyką, obznajmiony z najnowszymi maszynami młynarskimi, sumienny i trzeźwy, w ostatniej posadzie 6 lat, poszukuje stałej posady od 1. 8. ewentualnie prędzej Łask. zgłoszenia zdw 25 421

Młody
ksiązkowy pragnie zmienić posadę od 15 sierpnia r. b. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 25 224

Młodsza
inteligentna, przystojna, sumienna panienka poszukuje posady, najchętniej kasjerki, ekspedycjentki, w biurze lub składzie. Oferty Kurjer zdw 25 226

Wykonuje
pierwszorzędnie garderobe damską polecam się poza dom. Zgl. Kurjer zdw 25 351

Początkująca
panienka z ukończoną Miejską Szkołą Handlową szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 25 320

Hiromantka
przepowiada przyszłość i przeszłość powie jaki jest przeznaczony dla niej mąż. Sw. Wojciech 2, w praswalni, zdw 25 313

Elektromonter samodzielny
znajdujący się w przykrem położeniu prosi o pracę prywatną: światło, siła, telefon, dzwonki, radio. Za fachowe wykonanie gwarantuje. Wynagr. 1,50 na godzinę. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 25 356 lub tel 32-00

Dziewczyna
uczciwa, pracowita szuka posługi. Oferty Kurjer zdw 25 357

Technik budowlany
z III semestrami szkoły budowlanej poszukuje posady zaraz do biura. Łaskawe zgłoszenia K. Sternal, Leszno, Leszczyńskich 27, nr 2319

Bona
z dobrej rodziny, władająca niemieckim, polskim językiem, muzyką, lubiąca dzieci, poszukuje posady. Świadczenie może okazać. Oferty pod „Bona” do „Par”, Bydgoszcz, Dworcowa 72, Pw 3341-63, 644

Czeladnik
rzeźnicki sumienny, uczciwy, z dobrimi świadectwami, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 5676

Rutynowany
kierownik pługów parowych oraz ślusarz, znający wszelki remont maszyn rolniczych, z kilkoletnią praktyką, poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod jw 2152

Panienka
inteligentna, z ładnym charakterem pisma, pisząca na maszynie poszukuje posady. Oferty do Kurjera zdw 25 264

Kto
przyjmie w posadę sumiennego i uczciwego człowieka do biura, składu lub podobne. Oferty Kurjer Poznański zdw 25 265

Sekretarz adwokacki
lat średnich, obecnie na Pomorzu, sumienny i pracowity, poszukuje posady od 15. bm. ewtl. rychłej lub później. Łaskawe oferty do Kurjera zdw 25 420

Mechanik
kierowca samochodowy z dyplomem jazdy, znający się w wszelkich silnikach poszukuje posady. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 25 422

Aptekarska
siła pomocnicza żeńska, z kilkoletnią praktyką, obeznana z receptami i taksowaniem recept zmiennymi posadę. Oferty Kurjer Poznański zdw 25 423

Stenotypistka
z kilkoletnią praktyką władająca językiem niemieckim obeznana z wszelkimi pracami biurowymi, zmienni posadę. Oferty do Kurjera Pozn. zdw 25 424

Szofer-kawaler
uczony mechanik, z dobrimi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 25 434

Krawcowa
z kilkoletnią praktyką poleca się poza dom. Oferty Kurjer zdw 25 248

Książkowy
który również prowadzi kontokorrent poszukuje posady zaraz. — Zgłoszenia do Kurjera zdw 25 292

Panienka
z ukończoną szkołą handlową poszukuje posady początkującej biuralistki. Zgłoszenia Kurjer zdw 5681

Nauczyciel
energiczny sportowiec przyjmie opiekę nad chłopcami na czas wakacji na wsi udzielając pomocy w nauce. Zgłoszenia Kurjer zdw 2 310

Handlowiec
(blawatnik) inteligentny biuralista z ładnym charakterem pisma długoletnią praktyką biurową, z bardzo dobrimi świadectwami poszukuje posady: inkasenta, kasjera, egzekutora, magazyniera, komornika lub przedstawiciela. — Gwarancja 15.000 złotych. — Miejscowość obojętna. Łaskawe oferty Kurjer zdw 24 774

Dzielnia
krawcowa poleca się w dom. Zgłoszenia Kurjer zdw 24 839

Starszy
krawiec poszukuje pracy na poprawki i reparacje w domu lub poza dom, najchętniej do warsztatu. Oferty do Kurjera zdw 24 809

Poszukuję
od 1. 8. posady magazyniera do biura, składu lub też innej podobnej. Zgłoszenia Kurjer zdw 24 692

Praczką
uczciwa posiada dobre świadectwa poleca się. — Oferty Kurjer zdw 25 221

Własną maszynę
do pisania posiadający zdolny biuralista, dobry korespondent, ksiązkowy poszukuje zaraz posady stałej lub ubocznej lub przyjmuje prace w domu. Oferty Kurjer zdw 24 876

Posługaczka
poszukuje posługi najchętniej w biurze. Oferty Kurjer zdw 24 694

Pomocnik
drogeryjny obznajmiony z mięsgowoscia poszukuje jakiegokolwiek posady, kaucja 500 złotych. Zgłoszenia Kurjer zdw 24 659

Uczciwy
sumienny robotnik z dobrimi poleceniami i świadectwami szuka od zaraz pracy w hurtowni albo w magazynie. Oferty Kurjer zdw 24 674

Portjer
z dobrimi świadectwami i poleceniami szuka posady jako woźny inkasent. Oferty Kurjer zdw 24 675

Szofer
samotny, sumienny i trzeźwy z dobrem świadectwem poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer zdw 24 532

Służąca
do wszelkich prac domowych potrzebna. Marcina 33, III. Zdz 25 238

Apteka
pod Koroną w Bydgoszczy poszukuje zaraz elewa z praktyką. dw 10 87

Fryzjerski
pomocnik zaraz potrzebny. Kanonowa 3, Łazarz. Zdz 24 905

Dzielnego pomocnika zegarmistrzowskiego
obezanego z wszelkimi pracami zegarmistrzowskimi oraz doświadczoną zaufaną i rzetelną ekspedientkę do składu jubilersko-zegarmistrzowskiego (z taskąwa przysyłka fotografii) potrzebuje zaraz lub później B. Majchrowicz, skład jubilersko-zegarmistrzowski, Toruń, Królowej Jadwigi 5. dw 1053

Dziewczynka
do dzieci może się zgłosić. Skarbowska 3, III. Zdz 25 070

Służąca
do wszelkich prac domowych i dzieci potrzebna od 15. 7. W. Jasiowiec, ul. Polna 9, skład kolonialny. Zdz 25 061

Panienska
młodsza z szkoła handlowa, z kaucją do 500 zł do ekspedycji i kasy potrzebna. Zgłoszenia od godz. 14-16. Adres wskaże Kurjer Zdz 25 081

Służąca
potrzebna zaraz, umiejąca gotować, dobrą świadectwami. Napieralska, Grunwaldzka 25. Zdz 25 080

Czeladnik
piekarski, który zna cukiernictwo potrzebny. Zgłoszenia Kurjer Zdz 25 075

Uczeń
piekarski może się zaraz zgłosić. Piekarnia-Cukiernia, Chwaliszewo 17. Zdz 25 090

Uczciwa
dziewczyna do samotnej pani zaraz. Wyspiańskiego 13/21, parter. lewo. Zdz 25 099

Krawcowej
pierwszorzędnej poszukuje zaraz w domu. Zgłoszenia między 1-3. Chosłowska, Orzeszkowej 9/11, II. Zdz 25 098

Wolontarjusz
fryzjerski potrzebny zaraz do ukończenia nauki. Rożański, Za Bramką 4. Zdz 25 102

Fotochemigrafja
wytwórnia klisz drukarskich. — Aleje Marcinkowskiego 1 (Dom Królowej Jadwigi). Kw 554

Krawcowa
w dom zaraz potrzebna. Sobczakowa. Puszczykowo, restauracja. Zdz 25 109

Poszukuje
się bony z językiem niemieckim na prowincję do dziewczynki lat 7. Zgłoszenia: Inżynierowa Cholewińska, Ratajczaka 16, II, prawo, front, od 11-2. Zdz 25 110

Potrzebna
zaraz lub od 1 sierpnia samodzielna, młodsza krawcowa do prowadzenia szwalni. Najchętniej przyjmie sierotę. Zgłoszenia: Maria Witkowska, Kościelnia, Śnięcińska 33. Zdz 25 125

Służąca
potrzebna zaraz. Kotkowiak, ul. Chwaliszewo 3/4. Zdz 25 147

Karmelkarz
i biegle zawiązki zaraz potrzebne. Garstecki, fabryka cukrów, Szwajcarska 12. Zdz 25 146

Bona - freblanka
do 3 dzieci potrzebna ewentl. przychodnia. Remlein, sw. Marcin 45 a. Zdz 25 140

Posługaczka
która zna dobrze sprzątanie, potrzebna na ranne godziny. Zgłoszenia do Kurjera Zdz 25 165

Podróżujący
z branży technicznej mogą się zgłosić. Oferty Kurjer Zdz 25 163

Dziewczynka
do dzieci potrzebna. Rynowiecka, Chwaliszewo 35. Zdz 25 200

Posługaczka
po południu potrzebna. Nowicki, Górna Wilda 90. Zdz 25 188

Potrzebna
uczennica. Piekarnia i Cukiernia St. Ruprecht, Marszałka Focha 35. Zdz 25 232

Potrzebna
do obsługi gości skromna uczciwa panienska zaraz. St. Ruprecht, Marszałka Focha 35. Zdz 25 231

Bufetowa
młodsza, sumienna do pomocy przy bufecie i do lekkich prac domowych. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdz 25 212

Technik
dentystyczny tylko się pierwszorzędna przyjmie zaraz. Herman, Oborniki. Telefon 91. Zdz 25 219

Posługaczka
na przedpołudnie lub 2 razy w tygodniu zaraz potrzebna. Tomkowicz, Poznań-Debiec, ul. Bluszczoza 4. Zdz 25 240

Służąca
potrzebna od 15 lipca. Zakład Ortopedyczny, Gasiorowski 7. dw 1058

Starszy
chłopiec do posyłek może się zgłosić. Sw. Marcin 4, skład futer. Zdz 25 303

Dom
Komisowo-Handlowy poszukuje dzielnego pośrednika na gospodarstwa. Ul. Adama Jeskiego, skład 8. Zdz 25 307

Fryzjer
dzielną potrzebny zaraz, stała posada. Paprzycki, Krotoszyn, Zdunowska 34. Zdz 1061

Wspólnik
do restauracji dobrze prosperującej, na prowincji, gotówka 1500 do 2000 zł. Zgłoszenia „Spółdzielnia Osadnicza”, Aleje Marcinkowskiego 17 a. Zdz 25 291

Dentysta - asystent
biegły w operatywie i pracach technicznych poszukiwany zaraz. Oferty z odpisem świadectw nadać. K. Szalczyński, Chodzież, (Wlkp.) dentysta. dw 1060

Wysoce
inteligentna pani, lat 26-35, muzykalna, skromniejszego wymagań, poszukiwana do opieki starszej dziewczynki oraz samodzielnego prowadzenia trzypokojowego gospodarstwa domowego, wdowca przy pomocy jednej służącej. Zgłoszenia pod „Reprezentantka” do Biura Ogłoszeń „Promień”, Łódź, Piotrkowska 81. Załączenie podobizny curriculum vitae, oraz wymagania przyspieszy załatwienie. Zwrot fotografii odmowa. nw 2303

Poszukuje
dzielną sprzedawców aktualnych artykułów po masowych kwaterach, restauracjach itd. — Potrzebna gotówka ca. 25 zł. Zarobek dzienny 25 zł i więcej. Zgłoszenia Kurjer Zdz 25 370

Czeladnik
slusarski, młody, akuratywny w pracy może się zgłosić. M. Nowak, Chwaliszewo 49. Zdz 25 378

Maszynistki
biegłej potrzebną na zastępstwo zaraz. Zgłoszenia osobiste z własnoręcznym życiorysem i wnioskami. Adres wskaże Kurjer Zdz 25 388

Posługaczka
potrzebna rano. Wierzbicice 3, I. lewa. Zdz 25 386

Książkowa
inteligentna potrzebna zaraz. Oferty Kurjer Zdz 25 394

Pomocnik
obuwiczny potrzebny zaraz na reparację, pokój wolny. Jan Kamiński, Fredry 5. Zdz 25 071/2

Kobiety
do pracy w ogrodzie mogą się zaraz zgłosić. Poznań-Jeżyce, Grudzieniec 49, Ciupalski. Zdz 25 296/7

Uczni
dwóch nadających się do branży odzieży, przyjmie zaraz B. Hildebrandt, Poznań, ul. Pocztowa 33 Zdz 25 151/2

Fryzjerka
i uczennica mogą się zgłosić. Rożnek, Wierzbicice 27. Zdz 24 856/7

Pomocnika krawieckiego
na duże sztuki oraz ucznia przyjmie zaraz A. Kornecki, Borek, pow. koźmiński. nw 2058/9

Nakładaczki do tyglówek
potrzebne zaraz. Zgłoszenia do firmy M. Putiatycki, Poznań, ul. Północna 16/17. Zdz 25 390/1

Pomocnik
fryzjerski może się zgłosić. J. Ostrzycki, ul. Przemysłowa 1. Zdz 25 329

Kobieta
lub dziewczyna do posługi na cały dzień potrzebna zaraz. Górna Wilda 81, piekarnia. Zdz 25 337

Starsza
panienka, inteligentna, warunek zaraz potrzebna. Biuro matrymonjalne. Skarbowe 15, lewo. Zdz 24 995

Panien
i młodych ludzi celem sprz. losów Loterii P. W. K. za wysokim wynagrodzeniem poszukuje Fortuna, Aleje Marcinkowskiego 19. Zdz 25 327

Kucharka
znająca się na wykwiętej kuchni oraz umiejąca uszykować bufet zimny, potrzebna do restauracji w Lesznie. Pani, którym zależy na dobrej posadzie, zechcą złożyć swe oferty oraz odpisy świadectw, Mazurek, Leszno, Leszczyńskich 29. nw 2318

Blacharza
do obicia karoserji, dobrego fachowca, na stałą pracę przy dobrem wynagrodzeniu poszukuje Auto — Warsztaty, Toruń, Chelmińska szosa 33. nw 2811

Poszukuje
się natychmiast młodszego biuralisty albo biuralistki do wszelkich prac biurowych. Oferty z odpisem świadectw skierować do skrzynki pocztowej 107, Poznań Zdz 24 725

Ekspedjentka
na czas wystawy potrzebna do kiosku. Zgłoszenia od 5-7 wieczorem. L. Tokłowicz, Bóznicza 15, tel. 12-85. rw 5674

Potrzebna
dziewczyna do dzieci. Mickiewicza 13, IV., prawo, od 4-7 jw 2148

Dziewczyna
do dziecka i lekkich prac domowych potrzebna. Kozłowski, Dolina 3. Zdz 25 263

Fryzjerka
i manicurzystka pierwsza siła może się zaraz zgłosić. G. Schipper, Sew. Mielżyńskiego 21. Zdz 25 261

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz. Andrgoska 5, Śródka. Zdz 25 267

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz. Andrys, Górna Wilda 95. Zdz 25 274

Portjer
i chłopiec potrzebni zaraz. Zgłoszenia Szewska 9, Bar Dorjan. nw 5684

Ogrodnik
Przyjme pierwszego ogrodnika i doświadczeniem w hodowli kwiatów doniczkowych na posadzie stała. Zgłosić się z podaniem pensji przy wolnej stacji. Holik, ogrodnictwo handlowe Katowice. Zdz 25 435

Potrzebuję
na stałą pracę dzielnego slusarza do naprawy młocarni parowych i innych maszyn rolniczych. Józef Rydlewski, Fabryka maszyn — Strzelno. Zdz 25 428

Kucharka-służąca
z doświadczeniem i zaprawą, czysta, potrzebna od 1. 8. na wieś. Zgłoszenia Kurjer Zdz 25 426

Dobra posada
(prowincja) z powodu choroby zaraz przyjmie panienskę lub starszą osobę do domowej i ekspedycyjnej pracy. — Zgłoszenia Kurjer Zdz 25 255 (z kaucją mają pierwszeństwo).

Szwaczki
na koldry poszukuje Sulewski. Stary Rynek 60. Zdz 25 254

Która z pań
przystojnych zajęła by się wychowaniem moich dzieci za mniejszym wynagrodzeniem. — Adres wskaże Kurjer Zdz 25 253

Kuśnierki
dzielne maszynistki oraz ekspedientka. Marcin 45, futra. Zdz 25 251

Służąca
potrzebna. Szwajcarska 19, II, prawo. Zdz 25 295

Ucznia
przyjme zaraz, nauka, wyżynienie, mieszkanie wolne. Konopiński, mistrz kowalski, Lulin, poczta stacja Pamiątkowo, pow. obornicki. Zdz 25 008

Ucznia
przyjme zaraz nauka, wyżynienie, mieszkanie wolne. Konopiński, mistrz kowalski, Sulin, poczta stacja Pamiątkowo, pow. Obornicki. Zdz 25 008

Uczni
slusarskich kilku może się zaraz zgłosić. R. Matuszewski, slusarnia, Poznań, Rataje 5. Zdz 25 539

Czeladnik
potrzebny zaraz na dłuższy czas. Kowalski, Rietz, Lusowo, p. Tar-nowo podg. Zdz 25 322

KINO STYLOWE

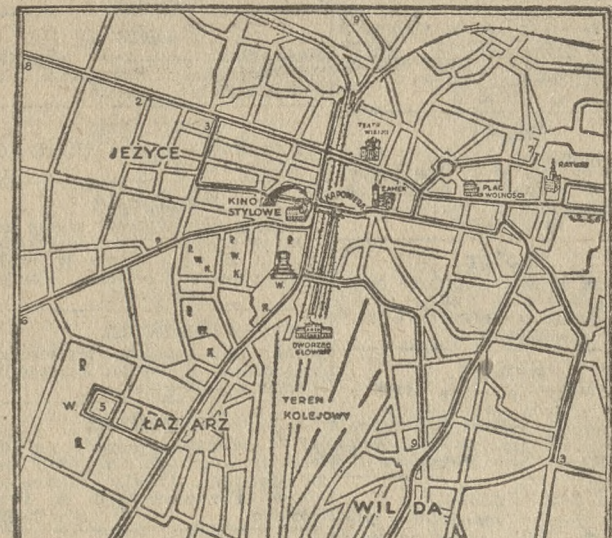
ul. Marszałka Focha 4 przy Kaponierze

w nowym gmachu P. K. O. Telefon 78-90. bpw 346

Za kilka dni

Dogodny dojazd wszystkimi tramwajami

OTWARCIE

Robotnica
potrzebna. A. Krawczuk, Małecznego 21. Zdz 25 314

Panienskę
16-letnią do prac domowych przyjmie zaraz. Kłosowska, Wronecka 19, II. Zdz 25 325

Dziewczyna
chętna, pracowita, potrzebna zaraz do bezdzietnego małżeństwa. Gotowanie niekonieczne może się przyuczyć. Zgłoszenia do Kurjera Zdz 25 321

Chłopców
do noszenia plakatów poszukuje Fortuna, Aleje Marcinkowskiego 19. Zdz 25 326

Prasowaczka
potrzebna zaraz. Zgłoszenia św. Wojciech 2, pralnia. Zdz 25 310

Służąca
potrzebna zaraz. Mizera, Dąbrowskiego 66, skład bielizny. Zdz 25 344

Szofer
starszy, uczciwy i trzeźwy na taksówkę potrzebny zaraz. Zagon, Kraszewskiego 2. Zdz 25 008

Uczeń biurowy
może się zaraz zgłosić z odpisami świadectw. „Drućownia Poznań”, dawn. R. Matuszewski i Ska. — Fabryka plotów i siatek drucznych, Poznań-Rataje 5. Zdz 25 338

Uczeń
z lepszym wykształceniem z dobrej rodziny potrzebny do fabrykacji perfum i kosmetyków i ekspedycji. Perfumeria paryska, Gwarna 10. Zdz 25 367

Dekorator
do dekoracji 2 okien 2 razy w miesiącu towarów krótkich i bielizny może się zgłosić. M. Dobrowolski i Ska., Poznań, Pocztowa nr. 4. Zdz 25 342

Służąca
umiejąca gotować, potrzebna zaraz do Srebru. Zgłoszenia Gen. Kosińskiego 25. Zieleśkiewicz Zdz 25 358

Drogerzysta
zdolny ekspedjent i dobry dekorator, potrzebny za doświadczeniem i wynagrodzeniem. Perfumeria Paryska, Poznań, Gwarna 10. Tadeusz Dworzański. Zdz 25 366

4 agentów
do sprzedaży obrazów na raty — mogą się zgłosić. — Wytwórnia obrazów, Właśc. Ig. Krzewiński, Strzelecka 31. Zdz 25 363

Panna
młoda do kasy i prac piśmieniowych z dobrej rodziny potrzebna. Osobiste zgłoszenia z życiorysem uprasza rano od 11 do 3. Perfumeria Paryska, Gwarna 10. Zdz 25 365

Dziewczyna
młodsza, uczciwa do wszystkiego. Półwiejska 30, Krzekotowska. Zdz 25 355

Dziewczyna
starsza do dzieci potrzebna. — K. Derda, Rybaki 28. Zdz 25 349

Wolontarjusz
i uczeń do składu kolonialnego mogą się zgłosić zaraz lub później. Zgłoszenia do firmy: J. Kalinowski (dawn. J. Sebel), Półwiejska 12. Zdz 25 347

Obuwicznego
czeladnika przyjmie na lepszą pracę. Półwiejska 16. Zdz 25 251

Postługaczka
młodsza na popołudniu zaraz potrzebna. Przemysłowa 33, II, prawo. Zdz 25 437

Panny
do szycia maszyna i ręka potrzebne. Chwaliszewo 58/59, Józefowski. Zdz 25 262

Humor zagraniczny

— Widziałas, jak świetnie się konserwuje nasza znojma?

— Masz rację — jest zawsze taka brzydka, jak 10 lat temu.

(London Opinion) S. F.

Przedpłata na lipiec 1929 r. za oba wydania razem wliczone tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska”: w Poznaniu w eksped. 4,00, w agencjach w mieście 4,50, z odnośnikiem do domu w Poznaniu 4,70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie 4,86, kwartalnie 14,58, pod opaską w Polsce 4,00, pod opaską w innych krajach 11,00. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w zakładzie, strajków itp., wydawn. nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczenia numerów lub odszkodowania. Telefony do redakcji i administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w Ogłoszenia na stronie 6-lamowej, 25 gr, na stronie 4-lamowej, 60 gr, na stronie 2-lamowej, 120 gr, przed wiadomościami potocznoimi 200 gr od 1-lamowej milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 200%, nadwyżki. Ogłoszenia do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąteczne do godz. 9 przed poł. Drobne ogłoszenia słowo napisowe (dużo) 30 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.